

بسم الله الرحمن الرحيم

ساقی سرست یار آمده و در جام ما	خویش شده آشکار کرده بشیر نام ما
بلبل لاله تویم از چنین کسب بریا	قید طبیعت شده پنجه دام ما
مانه درین آستان مسکن خود کرده ام	در حرم کبریاست روخته آکر ام ما
مار خودی مانده ام در تنق آتجباب	کاش نمی ترسیدید و اتمام ما

هست جمال حمدی بر رخ احمد عیان
بر تو همه ظاهرست سنت احکام ما

جمال لایزال نشیند کلاک آتسنا	بعشق کرده مسرور بلبل مارغز ما
در باده در نظر آید جمال مست درو	ولیک بهره ندارد و دیده اسما
بیت هر دو من کردی بنیاید	چنانست صورت ما در وجود این اشیا

اگر ہاں است عاش رویدہ کو راں
شمول حدت و بہت در پیر و رشت
گہی صورت محال گاہ چوں لیلی

تال میگرا و بہت چشم ما پیدا
سر صفت کہ بودار میگردد حبت
گہی صورت و امتق و گاہ چوں لیلی

تعار احمد دیوانہ بہت حرم یلاس

لباس ما و تہاں نیست جز کلاہ و قبا

لبل ار گل تو محمد و فاداری را
دل ہر جا کہ دہے یار و فادار کواد
ہر گرا رتا ہر کردیدہ نیابد و ما
شع ہر مجلس در اکس آستہ شنگ

راکہ و ویت و ماشاہ یاراری را
انکہ اہر سر دیار و دولداری را
ستاہ شح سرا و رشتہ یاری را
اردل و شش متو صورت ناراری را

احمد ارستاہ دے مہر فائے مطلب

لبل ار گل تو محمد و فاداری را

تا پدا میتہ مکن عادت خود را کئی را
ایدل ارستاہ سر دیدہ محمد و فاداری را
عرہ حس متو مہر و فاید اکس
شہرہ شہر شو مجلس ہر کس شتاب

راکہ در ماں سو و علت سو دانی را
کہ و ماے سو رستاہ سر حائے را
کہ تباہے و دس ال راے را
ما یکے ماتس و گریبی کہ تہہ ہامی را

احمد از دل لے مہر و فائے مطلب

کہ کس ار کو رے خواہد میاے را

هست قدحیدش بہر دزدہ میان
 دات خودار و معین یک یکن
 ہر کہ اندر بحر معے عرق شد
 یرودہ سار دہزار سے سج ما
 کے نو دکیں واسطہ ار س روا
 بیست حرو جیم اندر دات آہ
 ہر جیمے بیسے جمال دوستیں
 در جمال خورشویاں سروے
 اے کہ در اسرار عیب مطلق
 ہر جو بلبل ہر زمان بخود شدہ
 ارمعات قسمت سالم آشکار
 نیست در آئینہ عیسیٰ ہوتیار
 ایک ایک بحر غم شباب رود
 اگر سرت مایندارین محبت برو
 بخ این محبت نثار و مرے
 صد ہزاراں عاشقاں پیچیدہ قس
 طالباں سردار آویزاں رتوق

در کار و موع در ارض و سما
 ہر پہر جو دیکل ار ہر شہرا
 اور صورتہا مدامد ماحسرا
 جد ماشے در رواے کسیرا
 کے نو دتار قد ار سن روا
 دات ادیا کست و وصف ماسرا
 را کہ حور شیدت ساشاے عیسا
 آشکارا ویدہ ام دات حد
 مکتہ توحید سے گوئے سما
 میرے در روضہ وحدت خوا
 روے تو آئینہ گتے مس
 مے ناید لیک مقدار صفا
 ایک ایک آتش محبت و ملا
 در سرتے عہدائے مادہ سیا
 در دایں عشقت دایم لا دوا
 ہر جو ہمدان در بہت نوریا
 عاشقاں در مار سوراں ار ملا

واصلالتی ہر دمے اندر مرغل جانہا در تاب خورشید رخس دست و پائے میز نے دریاگیر ہر کہ او گلے وحدت یافتست گرہ پائے اہل وحدت در چو تہ چارۂ ارتزندہ اہل نظر	ساو قائلش ہر دمے اندر بلا اوبقائے یامتہ اندر بقت در محیط معرفت یک دم در آ شاخ پائش تو تیاے چشم ہا مے کند اہل بصیرت تو تیا ساکنان عرش را باشد جہا
---	---

احمدی را بر لباس خود سین

آمدہ بر صورت انسان خدا

چہ افتاد آن رسیق بیو فاد نے آید نیمش در رخسار گاہ کے باشد کزین سنگین بے مہر نہ دست آویز نے پائے گزیرت نباشد در دے کہ گاہے از قہر سن اندر بحیرہ او ہر لحظہ گیرم چہ کم گردد بد رگاہ بزرش سیاے ہم نے آید از ان یار	کہ نرسد سلام خستک مارا نگرہ کم شدست باد صبارا پیائے آورد بہر خدا مارا نخل سے کند جو رجف مارا نواز داز کرم این بنیوارا مگر یاد آورد این آشنار مارا کہ دستے یاد آرد این گدارا نہ ہے حالے کہ آید پیش مارا
چہ افتاد آن رسیق بیو فاد	نہ ہے حالے کہ آید پیش مارا

انکس نایابی جسم آئینہ حال ما
سے کمال داب او پاک لوٹ مقہا
گر حدوت کے رسد گرد سراقہ قدم
ماہر حراں اری کیکیات حور وہ ایم
عینہ باع و حدیم یرودہ نمی دریم راکما
کا اسج کیر یا گاہ و گیکر و صفا

نقش و نگار دے او صورت نیال ما
مقل رکیک کے رسد و صفت کمال ما
یاک رلوت عتری صرت اخلال ما
ہست و حیتہ میں نمازلال ما
راہ قدم چو حست یرودہ لال ما
طائر مامی پردار سیر و مال ما

گاہت یم حرقہ یوت گاہت یم جرم یوت
گاہ بہر و حرت لو لبست حال ما

مارب چہ حاست ج سیمہاں را
شایستہ ہر دیدہ باشد ج دلہ
اے زاہد مغرور و شہج و بطاعت
ما یم و رہ عشق حرائی و خرامات
ارور وں تہیتہ آگاہ کسے میت
ایں عمر اں ازہں آستہ چہ خواہند

کریای و آر مدیک لخطہ سراں را
کر نہ رکجا سرہ نو دے نصراں را
باچہ کئی طلعہ تو صاحب بطراں را
جزاں ہنری میت دگرے نظراں را
کر ہر محنت چہ جہیزے خیراں را
حودرات ساسد ملاست دگراں را

احمد ر نظر ما زنیاید تکلاست

کر طلعہ کجا سنگ بود و سیراں را

اگر حودراں ما یم استکارا
ایں سنے حمال کیر یارا

تجسّر در لطق آند از زبانه	بگفت ای اما السدا شکار
بموی چون نمودم تاب خود را	از آن پر تو بگفت آنست مارا
نظر کن بر رخ خوبان سراسر	که نادریابی اسرار خدا را
روریا شسم ما در پاست ارا	شوناخل و سه دریاب مارا
بهر ذره نمودا حایت	بیان بنگر جمال خود نما را

نگرا احمد بلوح عارض دوست
 بچشم حق بین سر خدا را

اسرار غیب و دوش نمودار شد مرا	هر مفر عشق جمله پدیدار شد مرا
گنجی که بود در تنق غیب آشکار	آینه جمال رخ یار شد مرا
دور نهان که در تنگ دریای شتوب	اکنون رفیض و دیر اطهار شد مرا
هر صور تیکه در نظم گشت آشکار	در هر طلسم گنج نمودار شد مرا
حسن خدای آنکه نهان بود در تنق	ناگه پدید از رخ دلدار شد مرا
انوار حسن دوست به ذره ظاهرت	لیکن عیان بجا که ز نار شد مرا

سینخواست احمدی که کند بر عشق فاش
 اما دلیل شرع نگهدار شد مرا

تعابیه است بواجب پیمره وجود ما	طائر قدس میکشد ز حمت یار پود ما
منظر جان عاشقان هست چو کعبه نفا	ناست بر کو خوب تو هر جیتی و جود ما

حلمہ نہ مات ایرکے مستہ ماتے لیا	مار مگر تو آں صفت و صفت شہود
روح مقدسی جیسا عاشق لڑا سو	اگر مگر جمال تو ہر کسے رلود ما

چوں ملقائ ایرکے ست نقا احمدی	
چند دم سارنی سیک مگر خلود ما	

ماحد ایم و حصارا رہیا	در حقیقت مس حدایم مس حدای
آمدہ در کسوت اسان پیدہ	مس شمار رہا و بیستوا
ماہیت ار جوہ کوں بیرون	تا یقین کرد ترا ایں ماحرا
تا حدای یک ہیں و روح شیت	مست غیری دریاں حرام ما
گاہ چوں موسیٰ شوم سر کوہ طوہ	گاہ چوں عیسیٰ شوم مس مقتدا
گاہ بر شکل دگر سیداشوم	کہ شوم طاہرہ شکل سعد طفا
گاہ تیج کیں رحم چوں و دو نقا	گاہ ایم بر لباس مر قضا
مس بدم ہستیم ماسم سیکے	سیک سگر در رواے کسریا

احمدی در حتم طاہر و پیدہ است	
بر حال دلسراں لور حبرا	

ای حالت صورت پاک حدا	نہست ایں معرے صورتہا حدا
ہر کہے بید جمال پاک تو	راست سے یم کہے بید حدا
یروہ صورت بر سگس تو پیش	چند ماستے در رواے کسریا

عاشقانت ہر طرف در انتظار	بروہ بر منگن جمال خود نما
ورنگ و ریای وحدت جوئے	دین حدیت خود گو با آشیما
مازوریانم و دریائیم زماست	این سخن دانند کے کو آشنا

منم در حلقہ موجودات پیدا	دیگر منم در کسوت آدم ہویدا
منم خبر من و گر کس نیست موجود	کہ ظاہر گشتہ ام در جملہ اتیا
مرا سارن محقق تر شناسد	کہ گوہر اشنا شد مرد بنیا
ہر آن زرد کہ در کون و سکا	ز تاب من شدہ خورشید سیما
منم در باد ہر موجیکہ بنی	نمودار لیستان از عین دریا
منم خورشید تابانم کہ ہر صبح	کنم ہر ذرہ را خورشید آسا
بہ نزد من چہ کفرست و حیا	یہ دین مومن و چہ راہ ترا
گئی بر صورت آدم پدیدم	گئی بر صورت واقع و غذا
گئی بر صورت مجنون و لیلی	گئی ظاہر شدم بر شکل خوا
گئی دریا شدم آبی نمودم	گئی چون کود گشتم گاہ صوا
نمودارم بہر شکلی کہ بنی	چہ در آسا و چہ در جملہ اشیا
ز کج بنی و دبند مرد احوال	نہ بنید راست یکتا مرد بنیا

پدا احمد در ہمہ موجود یکت دید
یکے میں شد تشہل حق تعالیٰ

ای روح بخون تو صورت معنی نما در دو جهان نیست کج که بهان مالین گرچه سمیت مدات هست هر دور اہل نصیرت نظر بر حیرت معنی فلک روی حقیقت نما واسطہ را دور مس تو عشاق - آئیہ توحید صریح ایہ - الوار آوست در - السان یک میں دات ماصورت معنی ہم	وی لیسہ بیگون تو مادہ مستی در یکت میں در ہماں صورت آن خود حاصل تخیل حق است بروی تما نیست براہ طلب صورت معنی خدا اربع خود بر فکس - تفتح تلمیس روی تو مشتاق راہ تو نور خدا صورت و معنی سمانیت بحروا معنی صورت ہمیں در صفت یاس روا
---	--

ہست تخیل اور صفت احمدی
صورت احمدی در تفتح کسریا

ای توفی گوہر بحر کسریا آسایت حرق در دریای درد ای ہمہ بیدار و یہاں کس ہمہ ہر آگہ در نور عشق شد متلائی تو حیرت زنی نار عشق روح و وحدت از ملائی دوست	موج ساں ہر بار می آید چرا عاشقانت متلا در ہر ملا ارہم بیدار و یہاں حلقہ حلا اولود در بحر وحدت آتسا ہر رہاں بحسبیدہ اندر نوریا گرہے اس کار با دار سا
احمدی تو حیدر میگہ مدحی	ایک یہاں در لاس کسریا

تو صورت نیست بی صورت تا هو حق تعالی را تماشا کن در صورت جمال یاک مولای تو دوستی دارد در صورت تماشا کن تجلی را که ممکن نیست بی صورت تجلی ربی اعلی را که بی صورت که بر باید دل صفا عوی را بنور معرفت بس که تجلی طوره دوستی را	بین تو صورتی بان کمال حسن معنی را یکی در سار فصل انسان بگوین آن معنی بر سر طور عشق او اگر داری سر مردی همه سر را ربانی تو دایم بین در نیوتو جمال حضرت ایند تجلی کرد بر خوبان ظهور ذات معنی را تجلی نیست بی صورت
--	--

تو ذات احمد می سگر محیط بجز این معنی

ظهور آورده این معنی وی احیا علی

که در صورت توان دیدن کمال حسن معنی را که نتوان دید بی صورت جمال حسن معنی را که اندر صورت آدم بدیدد آن تجلی را چنان حاصل شد نگاه تار این معنی را	بین بر سار صفت باں جمال یک مولای جمال معنی ذاتش تجلی کرد بر صورت ملایک سجده آورد پیش آیدم معنی اگر در عارض صفت باں نبود خلعت معنی
--	--

تو نقش احمدی یکیک همه از لوح معنی ان

در نی صورت توان دیدن جمال سیاه علی را

حروف کون سراسر است از ما همه یکیک نمودار است از ما دری نوری از انوار است از ما	همه هستی نمودار است از ما هر آن حرفیکه اندر لوح هستی است به زره که چون خورشید تابان است
--	---

کہ در ہر گوتش اخار یست از ما	کہ در ہر گوتش اخار یست از ما
کہ در ہر گوتش اخار یست از ما	کہ در ہر گوتش اخار یست از ما
کہ در ہر گوتش اخار یست از ما	کہ در ہر گوتش اخار یست از ما

اگر احمد کدا سر از را فاش

گو اے حورہ گویا ریت ارا

سم در کل سو جوات پیدا	سم در کل سو جوات پیدا
سم در کل سو جوات پیدا	سم در کل سو جوات پیدا
سم در کل سو جوات پیدا	سم در کل سو جوات پیدا
سم در کل سو جوات پیدا	سم در کل سو جوات پیدا
سم در کل سو جوات پیدا	سم در کل سو جوات پیدا

تو دات احمدی سادات خود دل

بر داتش آمدہ این حلقہ استیا

کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را	کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را
کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را	کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را
کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را	کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را
کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را	کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را
کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را	کہ نیست دیدہ تحقیق حوالی دل را

هر آنچه در نظر بیا مال حق و اتم	که خاطر من نگدار و طریقت مسکون را
---------------------------------	-----------------------------------

رحیم احمد دیوانه چشمها جا ریست	که چشمهای روانست آب همچون را
--------------------------------	------------------------------

دلبران در دلربائی خوش همی آید مرا گرچه اندر ملک سخی با و شاه مطلق با و شاه هم آمده در کسوت انسان بی هر زمان بر شکل دیگر اسکار ایستوم ذات آمدن محیط خرد کل اندر پیکر صورتم بیک قطره از بحر معنی خداست ما کلب ملک خودم خودم اندر جبر کل بست بر صورت هویدا معنی بی لطیف	عیش تلخ و مینوای خوش همی آید مرا بر درت لیکن گدائی خوش همی آید مرا این لباس پادشاهی خوش همی آید مرا هر زمانی خود نمائی خوش همی آید مرا لاجرم هر دم خدائی خوش همی آید مرا اصین بحر آشنائی خوش همی آید مرا دایما این خود ستائی خوش همی آید مرا زان سرا این مالهائی خوش همی آید مرا
---	---

احمدی را از نگراری کتاد و کار را	زنا همیشه یار سائی خوش همی آید مرا
----------------------------------	------------------------------------

پیش روییت پارسائی خوش نمی آید مرا چون مرا با تو در معال محوی آمد پدید عایه سورانیم ما ناقش مستقیم اندر آرزو دارم که با هم بر درت همچون کد	بزم سزایست ربائی خوش نمی آید مرا صورتم از تو خدائی خوش نمی آید مرا اندرین رده که خدائی خوش نمی آید مرا زین گدائی ماد ستائی خوش نمی آید مرا
--	---

دیگر اس گوید از احوال خود ما گو
است گویم ترا حافی خوش می آید مرا
چند گوئی ما کمال عشق دارم همیشه
بسم و راستی و ستاؤ نه تن ای میرا

درستان گوید ما در عشق کوتل ای آید
اس میں رہد ریائی خوش می آید مرا

ای صدر دیوان سخن می شمع جمع آید
نخل و لیس مام تو اما محاکام تو
حسنت سراقی یور یور و ان مانت در تو
تمک ملک بہد تو یور ملک زر کو تو
تو گو بہر عالم صدق تو بہر سر ماعلف
سخت ملکات تحت قمر مہرت علم حور کم
ای تلح کس سر و اس احانم سیر
احکام تو حمل التین حانت روح الین
اکم ترا میل سبہ مر مر گئے تو کہ مر
تر تریح و احتری بہتر ماہ و شکر
بر دم بہر ان آن دریں سر تا ار جان
ای خسروی کرم ار و مدہ سرون قدم
و حسنت کار شاد کس ماہ و رزم آرا دکن

تو رسیدت تحت سناست حسنت تحت کیرا
امرام کیسر رام تو آرا آفرین لہ ہا
ای رچل حسرت تو مرد و سن علی صبا
و لیل و صف سو تو تحت جمالت و صبا
سرا میا داری نسر جید لکہ مر کس صبا
نوقت قرین مارت طغر و سقت قدر قضا
ہستہ توئی صاحب قرآن سون و بیاد
وی و حمت للعالمین سہتی مام امیا
طالق سہرت ما کہ عرش مجید شکا
سر دعویٰ سیمسری آمد ترا ابو گوا
سجد و یایان آن مرین سر یا کت ار خدا
تا در رحمت جون صمد مگر دہر عالم حیا
ار عاتسات یاد کس محرام در کوئی فنا

از عالم پاک آمدی بجاها فدایت مر سبب	مستعد و لولولک است بهیچت چاک لالک
کام همه عالم توئی ای در دمسداده دوا	نور دلی آدم توئی سرخست را مریم توئی
خلق تو عین کثرت تو در دریای عطا	روی تو باو ابر است آتو تنع خاور است
مالک سویت شکایتش کردم زنده با خفا	از شوق ریت در پیش گل بار کردو بیتنا
چون بدام آیت تو در شدت حق جفا	از حضرت حق جرم مادر حواد از لطف عطا
هم عذر خواو ما توئی دریا آنکار ما	اقبال حواد ما توئی نیست پیاو ما توئی

چون احمد حاکم من نهان از کلاه کین
از حق بجواد ای کامراں جرم و کلاه کین

او هدایت و هدایت ایل هدای	ای امام الهدای حبیب خدا
باوی دهمدی ست راه سما	او امام اقیس ست مرتد دین
در سکاں وزبان بهر دوسرا	الحق ست او بذات حق قائم
دانش آید بری ز شرک و ریا	او بذات واجب اعظمت
او سنزه زمرگ و قهر و وبا	او سنزه ز کفر شرک بود
او ست برحق بحق شده بیدا	او ست کامل ظهور بهت بدو
او ست لالی دل زمین و آسمان	او ست گنج حقیقت اظهار
ظاهر و باطنش سده یکتا	او بحق ظاهر ست از و ظاهر

او بحق جاودانست سبب همتا	او بحق قائم ست بذات صفات
--------------------------	--------------------------

ادکن اول ست ہم آید	ایمات اول ست مل حسد
<p>دات ادست مسطعمہ کس ارمسی گرتہ مد آدم سحر با داجست بر ملکوت مسطهر نورادست آدم ہم ہم ار وشد رمور عالم ملک شیر برداں امام صدر کفر گرمودے طفیل او عالم ہم ار یامت یوح کتنے را گرمودے دعالے او ربوح گرمودے علیل رابادی ار علی سدر رمور این مرمور رہر ملک دیں علی وولی حرقتہ شد رویدید در عالم ردستد تم فقر اسان را یسکم التماس مرحتی</p>	<p>متش بہت مدو اہل ما پاک آء مدو وصال لقائ راکہ بر نورادست نور جدا کوسا است برہمہ اسما ہم ار وشد طور این اشیا دیں ار وشد رکھر و تکر جدا آدم دآدے شدے رکھا کرد طوفاں براسے او عدا موح کے رستے ار ملا ملا یکے شدے اور لقا مار رہا ار علی سدر طور حق حقتا ماں علم ست شوہر ہرا محرفرت فقر و احرا شاہ مرد است سرور فقر کہ کے رہیں فقیر و گدا</p>
در دس لے نقائے مسطرقت	روے بہا کردی تست در آ

دردِ دل را دوا رو خواهم

کے ہمدرد را تو گشتہ دوا

راہِ دہم مرا راہِ یقین

کانِ زورِ سرِ نیست اہلِ عفا

اگر خود سے تو مرستہ احمد را

کے رسید سے دریں مقامِ حیا

نکتہ حق گوش کن از مصطفیٰ

کو بلفقہ برسِ طے مرستی

ار روز و ہو مسکما لیتین

حق بدیاں و حق ہیں ارض و سما

نہج با قرب و درایت از حق

ذاتِ ماعود را مودہ ذاتِ ما

اشای بجز وحدت گشتوی

اگر بود بے ذات یعنی رہنا

ذاتِ ما آندظہورِ ذاتِ حق

ذاتِ ماعود را مودہ ذاتِ ما

تو رموزِ فقرِ مخزی گوش کن

گشتم الفقیرِ رموزِ مصطفیٰ

مرقصے آمد مرا در رہرے

مرقنئے شد سترِ مبرا نما

بالیقین یکذات آمد ہر دو کو

در تعدو آمد این اسما خدا

ہر کسے گرا تجا سے لے میکند

من بسوے حیدر آرم التجا

آمدی احمد نشانِ ذاتِ حق

ذاتِ حق را میں تو اینجائے روا

بسنگر کہ قطرہ آمد بحرِ محیط جو یا

بشنو کہ موج دریا است دریا و موجِ دریا

نایم نورِ طسلیق ازیر تو حقیقت

نکشا ہے دیدہ بنگر انوارِ حق تبعا

گرید واکشایم سر سو قتاوہ یہ	بر طور طور وحدت ماسد چہ تو کے
ارتاش مالم سر سگ سر سگ	گرور مسایم ار پر تو تھلے
در سالم حقیقت گردیدہ واکتالی	ہر درہ آماست سر قطر دایست دیا

ای طالب معالی احمد احمد علی

حریت دریاہ اس سسر آشکارا

تسامد لاہوت مامدہ سریر حمام	گر کشاید نقاب درہ بود آفتاب
قتل بحیرت در و کاچہ جدای بود	دیدہ لغت مدیت عثمان نقاب
آب سد قتل کل ار نظر بیتش	دید جو این حال آفت سے خراب
ہاتھ عیسیٰ عشق گشت مرارہ بر	ورہ کما مکر را در رہ ادا قمر
سار من تانان و مطلع جو شید عشق	کو تہ جیتان او مسطر حور شید تاب
لعل در پاد او میرت اور ہمار	لطق گمر راسے او کاشف ام الکسا
مطلع الوار عیب محرم اسرار عشق	مبع آثار حق سحر اہل ثواب
حافظ احکام لوح ماطر اسرار عیب	کاشف شکل کتا سائر یور حمام
ماہ حمالش کمال نور درہ احترام	مہر کمالش میرتاب وہ ماہتاب
از دم پسیلی نفس مردہ مسی رمدہ کرد	ہر سخی کو گفت گشت حق مستجاب
رہ مرداں دیں مرتد راہ یثیں	قطبے مان ریں بلحاہ اہل عقاب
شیخ شیوخ رمان احمد قطبے مان	مدہ آواں حق مان سرور عایحما

هم نقش حرم پوش هم صفتش چو کوش	در چشمش عقل مایه بس قیاب
قبله اقبال او طبا اهل صفا	کست اکرام او ماسن اهل سدا
در نظرتش هر دو کون ذره بودنی	در کف دریای او قطره بود نه حباب
تخته اسرار نسیب خوانده بدرس ازل	بیر جانتگیرین آمده از حق خطاب
ای نظرت آفتاب ذره نگود تاب	وی نفست بحر شش مدح چکود حباب
وصف زخمت و انجمنی من چه سرایم	مدح تو گفته خدا من چه کنم اضطراب

در کف لطف تو برده چو احمد پناه
از کمرش در پذیر روی از و بر متاب

چند توان بودهاں در نقاب	پرده بر انداز بر آ از حجاب
پرده کوین بر سنگن ریش	خویش پس صورت خود بی نقاب
یر تو از نوار سبزه بگر	ای رخ نادیده زمانی متاب
تا بگرنگ در آینه بین	ای رخ تو شاید آینه تاب
کحل نقین چشم چو روشن کند	پیش تو هر ذره بود آفتاب
و حدت او در تنق کثرت	در همه عین خطا و تواب

احمد ازین خرقه بدون آ می زنا که
چند توان بود بریر نقاب

مگر ترا حاصل شود یک ذره تاب
تو درون سایه عین آفتاب

گر شوی تو محرم اسے از غیب	حاصل آید مژگانیں فحیاس
سایہ خورشید تاناں کے تنو	سایہ را سگر کہ تند خورشید تاب
نور خورشید سے نور ہر درتہ	دورہ راسے میں واروی ریح ماک
گر بروں آید خور از تار یک میع	درد ہا پیسے رہر سو درشتاب

احمدی را بگرے مست و حرام
گر کتاید بار را در رح نقاب

مست حام شوق یارم رو در شب	راں حمارا در حمارم رو در شب
چوں نصیب سے صافی تند	دور دوش و درو حمارم رو در شب
گر سار و تیغ حوی رسم	عالم سارم سر حمارم رو در شب
گر جوڑم از حام عشق حسد غم	حویث را بردار دارم رو در شب
ہر چہ سے پیغم حمالی ردی دوست	راں ہر سو در نظارم رو در شب
سدر حیب عشق ادیوں کرتم	دوست را یوں گرام رو در شب
رو در شب ہستند حوی سے مقرر	س عشق مقبرارم رو در شب
ماستی دیدم حمالی رویے او	در ہوا یس اسطارم رو در شب
تا اگر دور سے نگوید کاسے فلاں	دست لستہ سده وارم رو در شب
در ہوا ی عشق ادیوں تیرہ میع	قطرہ ہای حوں سارم رو در شب
تا گدائے کم بردر کش	رہما سے تہر یارم رو در شب

اشکب جو میں سے یکدم آبرو دیدم	زبان ہمیشہ زار برارم روز و شب
حالتے دارم بچ زان آستان	غرقہ ادا مد رکھارم روز و شب

آتش شوقم جیاں اندر وخت
گاہ لورم گاہ نام روز و شب

آن خداوندی کہ پیدا جملہ اوست	بر لباس مایہ پیدا جملہ اوست
صورت دیوانہ را مجنوں بین	والہ و مجنون و شید اجملہ اوست
آشکارا شد بہر لطف بدیع	خود نہان و آشکارا جملہ اوست
صورت آدم جمالی خویش بین	آدم و حوا بہانا جملہ اوست
باہمہ اشیای آزادی عزیز	در جمعیت باہم اشیاء جملہ اوست
ذرات جملہ کائنات	موجہا دریا و دریا جملہ اوست
کس چہ گوید سر توحید خدا سے	در زبان جملہ گویا جملہ اوست
مکن اقرار گفت افلا تبصرون	خود نکو بنکر کہ با ما جملہ اوست
وحدت اندر کثرت آمد چون یث	یس نکو بنکر کہ یکتا جملہ اوست
کسوت کون و مکان ہر جہت	اندر یس کسوت ہویدا جملہ اوست
بر رخ خوبان جمال خود عیان	کردہ پیدا ہر سیا جملہ اوست
کرد موسکا را کلیم خویشتن	لیک موسکے پیر بیضا جملہ اوست
ہر سیکہ در صورت دیگر پید	کرد پیدا ایک پیدا جملہ اوست

داور پھانے سروے دلراں | کرچہ سیبے حوت، ریا حملہ اوست

احمد ار سوداے اوستد سودا
راکہ اندر سود و سودا حملہ اوست

<p>حاک پایت حیمہ آب حیات حقہ رلف توخل مشکلات دات تو مقحود حله کاسات یر تو نور ت محیط مسله دات طیبت راتت یاسع صفات راحت دلخستگان رمرکات لے مع اللہ مکہ اردار دات کوہ ار حلیم تو دائم ماتات جاستی میمن تو در ہر مات راکہ وصفت بیست اندر مد رنگا آبرویے یامہ یل و فرات اقادہ سد مکون عراولات ہر رماے در حیات و در مات یار رسول اللہ اتفع معصیات</p>	<p>ای شب گیسوی تو در رکات گرد راست تو تیاے چشم دل لعل شیریں تو راج روح روح دات پاکت مطلع نور خداے در سرا می کس وجودت حواصہ ثا شرت تشہ دلاں اقوال تو دہو مسکم ترے ار اسرار با مادار قمر تو دائم لے قراہ شکر لطف تست یے در ہر ربا مقل اردر ک کمال مختصر ارد با ب حیمہ احلاق تو طاق کسرے میں تو شگامہ لمحاجیا رگاں حاک ورت یا شیع المدین ار رسم لما</p>
--	--

احمد دیوانہ را سوداے قسمت
اے تن گیتوے نور و زنجبات

<p>نور قدسی تافہ درجہ یسین باست راں لطفنا فیہ سخن وحی ہر ایلین باست معے و صورت مگر در خرقہ یسین باست ایہہ آئین اسلام و شعار دین باست معنی آری ایہہ دید و دیدہ حق باست او کو داند چہا درویدہ فرزین باست</p>	<p>ہر دو عالم اندر وی خرقہ یسین باست در ازل اندر گلم خمیر عشقش کردہ اند از یلاس و جرم مارا معنے و مگر مود مشقاری جاگہ از ی زندگی آتشک معنے و صورت ہی ہم ملوح کائنات تا چہ ماریہا ہی آرد برون کشاہس</p>
--	--

احمد را سحر الاسان سحر سالہا
می بگوید چون نگویم کاین ہمہ آئین باست

<p>ذات تو موجود در جملہ صفات نیست ہرگز نہ صفات بیج ذات اہل معنی راست ظاہر این نکات ہر تو کرد و آشکارا این واردات زانکہ مشہودست در ہر شہادت تا شود آسان تبو ہر شکلات</p>	<p>اے تو مقصود کل کائنات یست ذات جز صفات در جان آمدہ در صورت آدم پدید گر باستے حویش را در اصل کار در ہمہ اشیا حقیقت را بدان اندرین کثرت ہمہ وحدت مگر</p>
<p>اے ہمہ مقصود کل کائنات</p>	<p>در حقیقت حق احمد مطلق است</p>

چکم سحت بھنت نام نیست	باد سے مہر مہر با نام نیست
شرح غم قابل نام نیست	خواستم درد خود شرح و ہم
درد سدی چو در ہما نام نیست	درد دل بر کہ گویم ای یاراں
چوں تو انکر دچوں تو نام نیست	خلق گوید صبر کن دوسرے روز
طاقت صبر در و نام نیست	صبر از روی خوب توان کرد
ظلم شوق را گر نام نیست	کستی صبر حق گشتہ ہر روز
ارتقا تفتہ کا نام نیست	وہستان کا بس حد گذشت
ناکہ بود ست در نام نیست	دریہاں بھیگہ سود و فا
ہیج رستے رد و ست نام نیست	حالاں اس از فراق تدبیروں
ہرگز از سحت ایں گناہ نام نیست	خلق گوید یار یار ملاست
در رہیں و در آسمان نام نیست	چوں اس آتفتہ و سرا سیمہ
چو مکہ از چنگ غم نام نیست	عیش و راحت نصیب نامود

احمد دار در دھویش مالی جسد

رولش چوں اتر معام نیست

ہیج رستے روزگار نام نیست	اسے در یعا کہ یار یار نام نیست
دوستان و دوست دوست نام نیست	دست دیا نے بھی یکم رفاق
یک لطف در دل و کار نام نیست	سوخت از آتش مسراق و لم

گفتم اسے دوستان مرتے
گفتم احمد بسوے مالنظرے
غلسایم بے زور و بے زور
سے خورم بادہ منسراق بدام
جسد کردیم بیج سودنداشت
غم بچا غم منسرو گرفت تمام
تشفقت کن کہ ابے کوے توام
بندہ ام خواہ لطف کن یا قہر
بیج و تھے دلت بمن نکت۔

گفت این رسم در دیارم نیست
گفت ای خام لطف کارم نیست
مایہ جز مالہاسے رارم نیست
کہ ازو حظ حسنہ نگارم نیست
اندرین کار بخت یارم نیست
ای دریغا کہ نگسارم نیست
چون مرا جز تو شہر یارم نیست
بندہ ایچ اختیارم نیست
برد رت بیج وقت یارم نیست

نزع و ریای غم شدہ احمد
حسکن یار و کن روم نیست

ایدل غای ہند ز اہل وفا گشت
سیلاب غم ز موج بلا بر سرم رسید
از درد و غم ہمیر و کس مرہی نخواہ
دریای درد ماست کہ یایان کس نیست
ایں درد را دوا بصوری توان کرد
بہ سوختہ شد حرمں سپہ

مأم و فانی محبت اہل صفا گشت
طوفان محبت ست کہ بر آتشا گشت
زیرا کہ درد و محنت ما از دوا گشت
طوفان غم رسید سرا سر بآگشت
چون جہنمیت طاقت نارد و آگشت
آہ دلم زیر دہ این نہ سماں گشت

ایدل دوا در ہم اردو کس طلب	درمان جو درد کشت عذاب ملاکت
سح ملاعت س آنا ر دست بحر	کارم کجاں رسید امید آنا کثرت

احمد و ماحوہ ریاضاں جو مال
مہر و ماچوہ ہماہل و مانگت

آن تیر جگر دور کہ در سیدہ رسیدت	حومات لم از طرف یدہ جلیدست
حال دل سحارہ خود کہ کتایم	کر محنت اندوہ چہارج کسیدت
السوہ تکتست س تارین شعل کمر حقا	ہمچوں من ولسوختہ رود ہر کہ دیدت
درد ہر بحر بر نصیب دل مایست	کام دل ماتم ر وہ ایس ہر خریدت

احمد توان گشت تم خوش ماعیار
ہیگا بہ در جہنم گشت و تہمت

ماورد میر جوں دوا ماست	ماورد و سار جوں شفا ماست
مرغ دل اسیر در دست	یک لقطہ و امم غم رہا ماست
عرقاں تہم در اتکاب جوی	اموس کتیج آتسا ماست
سجارہ طیب گشت عامر	ریں درد کہ قائل دوا ماست
گفتند دواست پس لعالم	گفتم چہ کم نصیب مایست
ہر درد ہستم رودہ تیمار	تمام و سحر م رعہ حدایست

کس چوں س درد سد مسکین	دیدست کسے کہ مٹلا ماست
-----------------------	------------------------

چون اہل مروت از جهان رفت

در ہر کہ نگہ کے و حایست

مانخو ذریعات سیر کستم
این قصہ دروہر کہ گویم
مردیم درین فراق اندوہ
چون دید حکیم طالع من
بیہودہ بدان تو آہ عاشق
مارے شب من سحر ندارد
این پنج حیات مابراقتاد
ہر چند ز غم سپر گرفتہ
تن دہ بقصاص و باش خرد
کز لطف و کرم اسیدواری
شاہے کہ دو کون بندہ آست
از غیبِ خدای کن تیرا
خواہم کہ ز خلق گوشہ گیرم
باشم سرکوبہ دشت و صحرا
ایام بکام و تمنان ست

سیلاب شدت اشکِ غمین

دروہر ما سحر بقائست
کس محرم راز بازمانست
درینج و طاپو استہائست
مرد در حیت تو ذکا نیست
آہ دل عاشقان سبائست
کین صبح مرادم میانست
در شاخ وجود مانانست
این تیر بلا دمی خطائست
دانی کہ تنیزہ باقضائست
این جز بطلای پادشائست
در جملہ خدا جز او خدا نیست
چون شرک بذات او روایت
در صحبت خلق جزو غنائست
چون مرد خدای در بلا نیست
کس را سر دوستی بمانست

لیکن بر دوست غیر مانست

مثل هر حسین را قنات نیست

هر کز ایست و حدت ایمان
گوهر شمع ابراج را قیمت
حیتم کز دیده راست کی بید
یار مارا چونیت اناری
سپه پهاں جو آتکار کنم
لیک آهسته گویت در گوش
چند گویم ترا حقیقت سر
لب به بندار بیان کشف رنوز
پیش نا اهل کشف کردن سر
مختب گر با کد و عوس
گردنش بکنم بیک لاجول
سالها در نقاب نقد جسد
هر کز آرزوی جان باز نیست
اندرین راه اوبقا یا بد
چون مارا نخویش راه دوی

جسوه یار بر زمان سینے

حجت ملک حبه التلاست

اگر ایست آنکه ناگویاست
چیه تاسا سسبیکه او اجمیست
زانکه احوال ندیده هرگز است
صورت بمثال بی هتاست
لیک سوج حق نشورش است
هر چه بینی درو تو جلد خداست
رخ منابع و کشف نکته است
که بیه معن از حلقان بیجا است
عاقلان را کفایت از ایماست
گوید از کشف این میان پیتا
گویم ای بوالفضول نیجه است
ذات تو در خلد و مکرده است
گوینا جان دل بر خداست
که سرش سووه سمنده قناست
در مای رسی که عین بقاست

چون انا الحق زبان تو گویاست

آتش نعت نور یا خواهد	ہر کجا مرد حق اہل صفاست
حرف توحید حاصلت گردد	مرد معنی شوے توئی کم و کاست
ہر جہیے محال ادبیے	خود محال تو او حسیں آراست
ہست در دات او شک متیک	کہ توئی دات حق جو عی بر است
مرد معنی کہ اہل معنی شد	صورت ایردی خود در جواست
در حقیقت تراست ہستی حق	کہ ایریجائے حمله نشود ماست
حاک راہ تو تو تیاے نصر	گرد خاک در تو کحل عمیست
گرا میدان تست آبجات	میں خودت ہمیتہ روح فراست
صحن میدان تست مرتیں	حاک ایواست حمله اعلیٰ است
مکتہ ار رماں سر رشت	کاشف سرور من اولیٰ است
سیر مہر دل مع اللہ	سار مکتوم ار تو در اساس
گچ پوشیدہ نمودہ ہست یا بدست	ار وجود تو رار در مہر است
سے مایہ محال در پردہ	لیک در صورت تو خود آراست
تو وجود در حماست اگندہ	ہر طرف سگرے میں جو عات
خویش یہاں و تو را وید است	یار طایں یار طایں جو تر است
عاشقان ہر طرف رسوائی	داودہ حال اندریں نقاشی است
گاہ در صورت ملک اظہار	گاہ بر شکل آدم و جواست

تا ندائے که سر سرے هستی	ہستی تو بہ ذات ادبیاست
گاہ بر طس ز لیلی و مجنوں	گاہ بر ساز و مقام و عذراست
گاہ بر صورتِ تشریفداست	گاہ بر صورتِ دگر سیماست
دوست ہر جامہ کہ گرداند	یش اہل نظر ہماں زریاست
استنایانِ لمحہ توحید	دست و پائی ز سدا کیں دریاست
مے نہ یہی جیات و مات کیے	اندین سر عجب شک کر است
ستر توحید سے کم اظہار	
چشم بروست گوشتِ براعداست	
شاہد معنی کہ در پردہ ہماں است	ہر طرف زوشوز و ہر سو فغان است
ہر کہ رویتس بنگر و شیدا شود	زان مگر در پردہ دائم او نہاں است
طائرِ قد سے کہ لے بال پرست	بے رمان بے مکان بے آشیان است
یر تو بوی حسد اگر بنگرے	از تجلے بالیقین در ہر مکان است
ویدہ کوتاہاب آرد تاب او	تاب او در ہر مکان و ہر زمان است
ہست در ہر کسوتِ ظاہر و چشم	کہ چہ نہاں در دین جان نہاں است
دیدہ اہل بصیرت برویت	در پیے او چشمہ ہر سو روان است
سوحش اندر قطرہ جاری شدہ	رانکہ او بحسہ محیطِ سکران است
صورتش در ہر ضمیر نشانیست	فقد اش در ہر زمانہ فی رزبان است

پروہ ارج بر گس خود را ارو عین الیقین مکتای چشم یست سو خودی کمر دات خدا آیت داتش کہ مطلق آمدہ است دات او سید است در بر صورت	را کہ خلقی ریں تیں ابد گمان است تا حال حق بی کال عیاں است ایکہ مے مے ہمہ ان تر حمان است کائناتش حملہ تفسیر و بیان است مے و صورت ہم حملہ حمان است
--	--

گر حال احمدی را سگرے
مار گوئی این نشان لے ناست

دلا ار حان حدانی مصلحت نیست تو ار سگان در پس دیدہ مکوی عشق راں مے دلاے سحر و را تو در راہ وفا مار سلاک عشق دائم یاد ستا ہم دلا مربع اسیر عشق او تو	اگر ادا یاد تانی مصلحت نیست غیر از آستان مصلحت نیست کہ ہر گر یار سانی مصلحت نیست کہ در سر پو فانی مصلحت نیست کہ تا ہاں را گردانی مصلحت نیست کہ ارد اش رہانی مصلحت نیست
---	---

ہمیشہ جان فگار دستہ دل ماش
اگرین غم مویانی مصلحت نیست

ہر ایکہ رو ورق کائنات مکتوب است حانہ اری نقش سید دست قدم	مقال صورت مار است نقش مجید مکاتبت مظہر خود را ہر ایکہ مظلوم
---	--

تعدد دست بصورت یکیت در دست	دو دید و دیده احوال کہ چشم میبوسند
خطی کہ رنج خوابان کشیده اند	اتسار سے ارسلے و عبارت سے خوب
رمضہ دل سود و تششایاں حایت	ولیک عقل یک است ہوش سلا

حسرم احمد بگر حال دوست حیاں
کہ حوص خاطر خواص نیک مرغوست

ہر ایکہ در نظر آید حال یار دوست	ہر اچھی نگرمس کمال یار دوست
ہر کمال کہ بیم کمال حسن صفات	بہر حال کہ بنیم جمال یار دوست
ہر نمونہ کہ تششایاں حیاں است	مگر دیدن معنی خیال یار دوست
سیستاری چوں نبات موجود است	بہر وجود کہ بنی وصال یار دوست

بحال احمد دیوانہ کے رسد مائل
کہ یار او ہمہ حالت حال یار دوست

اں ساہو نتخوی کہ در جلوہ جاست	در چشم خدا میں رخ زیبا تس عیاست
در عارض خود میں دہی یا تس عین	ہر جا کہ عیاست چہ حاجت بہیاست
ہر ذرہ کہ بنی ہمہ خورشید مصفاست	ہر قطرہ کہ یابی ہمہ دریای رواست
چون گفت شجرانی انا اللہ بتحقق	پس در ہمہ موجود نگر جملہ جہانست
اگر جان غزایل بود آگاہ از سر	دانست از ان سجدہ کہ شخصہ بہانست
در معنی وحدت نظر افتاد ملک	در سجدہ نمودار شد آن سر نہانست

<p>در پر تو الوار حمالش لظرافقاد چشم شمعیت که رستی رهستان دود تورستی در دولی پروای جوید لایق ار دل سوخته مالہ عشاق نواست ار فغانهای مس گم شده و ایت سامری ارباب سیکوں تو بخار و دلم طلال از رجمه هر خار جو اندیشه مکر و</p>	<p>احمد جو کلیم است که در طور جهان تورستی در حله باده یرستان رده کافیه در حله شمع تنستان رده هر نوازی که سحر مللستان دود مرع خوش نعمه که ماحویه وستان دود یخ دار خویش شده در صلبستان دود راں سرایر دود خود گرد گشتان دود</p>
<p>احمد از رستی خود مالہ رید عیب کس چند رطلی رکب یر حستان رده</p>	
<p>دلی که در در عشقت درسدست چه داند تدرا بل در دلی درو میدانے تو تیر عشقارے کے کو در در عشقت مرگرسد چہ می رے رتر عشق و عاتق مقام و حدیث ادیت معدوم در حدیث عشق اگہ مار گیسر توسے بیے تو اندر عشق بیے</p>	<p>مرا در در دو ایم سودسدست ہماں داند کہ دائم در و سدست روراید چہ جای نہ دیدست دریں رہ درو عشقش و لیدست ایں نگہ چہ جای چون دیدست تعد و سروں آرسفتاد و ریدست کہ عقلت ارمیاں عیش مکندست مقام عشق و عاتق مس مکندست</p>

سما سدر پاک اندر را دو قویید	بنام آوار مردم او شکست
ز دروغم رہا سنے کے بخوید	اہر اس دل کو ز دروغت مستمند

خوا احمد ہر دم و صد روز مالک
دلی کو ز دروغت در و سندست

ہمال لایالی طلعت ماست	ردای گبرانی صورت ماست
بہر جاپیت نقش دلربائی	بمال باکمالش طلعت ماست
بہر ماغی تماشای عجیب است	کہ در ہر آن سر و قامت ماست
ہر ذرہ نمودار است ظاہر	ہر شکل ہویدا کسوت ماست
اگر چشم حد اپنے کتائے	نہ بنے حالے در رویت ماست
چرا عاشق نگر و دروچ قدسی	کہ اندر روی حو بان عین ماست

ز راز احمدی کس را خبر نیست
کہ آن جان جہاں در خلوت ماست

از قندہ جمال تو ہر سو حکایت است	وز نکتہ دیان تو ہر جا روایت است
وصف دیان تگ تو گفتن نمیتوان	لیکن بہر زبان دیانت حکایت است
جز چشم نور عشق من آید و بہت یقین	ہر چہ را کہ هست ہمہ حد و غایت است
گفتم کہ جان من فراق تو بجان سید	گفتا بعیت و اد جان خود ہدایت است
بختم تو اں کہند کہ ستودخت روز ہم	ما را بخت خویش بیش شایست است

۱۔ عایت مال تو سہل تہاں تہست ہر اکہ در کلام حق ارجس آیت ست

احمدیہ دوست جید شکایت کمی مدام

کر دلمے تو گریہ ہر اہل عماییت ست

دوستان دستے کہ کارم مشکل ست ہمدماں مہرے کہ یا بجم مشکل ست

مے مدام ماچہ ماتہ مال س ایچہ ار عشق تو مارا در دل ست

ہر رماے سردم صد محبت ست ہر چہ درد دل حر تو کلی ماطل ست

ہر بھی کر آسماں آید منہ رود گوئی آں مار تو بر جاں دل ست

ہر چہ جریا ست ایما ست آں گریمہ لوتش ست ہر قاتل ست

مشقارے رمدے و دیوانگے مرو را ماشد کہ مرد ماقاقل ست

ہر کرہ دیوانہ سے جو اسد خلق بالیقین دانے کہ مرد ماقاقل ست

ہر کہ حر عشق ست مارا محبت ست درد و محبت ار تو مارا حاصل ست

احمدیہ دیوانگے مہر اہل شد

ہر کہ دیوانہ ست ماقاقل ست

اسے حائفے کہ مظهر ذات تو کائنات در جہل صفات مہوار نمودات

مقصود حلقہ عالم و اکم ہمیں توئی حالتہ کہ غیر نیست دیریں کل کائنات

در ہر چہ سگرے تو دیریں عالم ما قائم مدات تست دے ماہر صفات

دریا و موج را تو کیے داں بہر صفت احوال کے رسد تہر عور ایں شکات

آری تشنه‌ی بحر خدائی بخو و بسین
مستغرق خودی بخدائی تو کی رسد

در نوشیدن همین که قوی تشنه‌ی چه شد
تا فیض فقلل او نشود و در قوت داری

اسرار حق را تو بدان در همه جهان
احمد هو است جمله چه مرده و چه حیات

حکایتها بے زلف او در ارست
بگفتم راز زلفش بار جویم
چو جنگم قامت از جنگبانش
ترا از آتش من نیست سوز
مرا خواه او کتد خواه او نواز
گدا یم گر همه عالم به بخشند

که تا در زیر هر موئی چه راز است
بگفتا قصه زلفم در ارست
نمی‌دانم درین پرده چه سازست
و نه جانم همیشه در گذارست
که آن دلدار دامن بے نیازست
ولیکن مہتمم در حصر حق ازست

ره عشق حقیقی احمد است این
بسنزد دیگران راه مجازست

فضای هر دو عالم سایه ماست
من آن خورشید تا بایتم که هر روز
سریر لامکان و دوز و سرش
فنا و فقر هم افلاس و تجرید
سرای فقر احمد ساخت خود را

قبای کن فکان پیرایه ماست
جهان یکسر بریر سایه ماست
درین ملکیت کبیه پاپه ماست
براه نیستی سرمایه ماست
یلا حق حیرم پوشش زننده ماست

ای لا مکان مسکان ار که جویت در کل کائنات محیلے مدارات خویش کہ در نقای مطلق و کہ در رمای محس اندر گمان محس تقیم یقین شد است پیدامدات خویش سہام مداحی پیش	در ہر دو کون نیست نشان ار کہ جویت سرگستہ جو در دو حواس ار کہ جویت در حیرت کہ من میاں ار کہ جویت چوں ہمہ عیاست عیاں ار کہ جویت پیدا جودات ادست ہاں ار کہ جویت
---	--

احمد جام توئی سفین گرتو سگرست
چوں دات تست شرح بیان ار کہ جویت

عاشقی وے لواسے کارماست آہ سرما عشق آمد در رہت حاں ماہا ہاست چوں و حاس ہاست عاشقی در کوی حاماں متکلسست کارما عشق ست دیگر کارماست دل رسجد تکسوں در کوی دوست	میواے نیست گرا ریا رماست حاں و دل ایشار کردں کارماست ہر جہر عشق ست جو دآں مارماست حامد ہی در راہ اویدارماست ہر جہر در درومت آں اسکارماست کعنه و تحسائے من ہمارماست
--	---

ہست چوں احمد دریں دوراں کسی
او بہ مست ار عشق ہاں دلدارماست

رہے رہے کہ اورہ لے لست یہ لے حواسے تو اندر بیٹے مالا	ہاں مے میں کہ او اندر رہا است کہ بیروں ار حساب این دالست
---	---

گمانم کے مایہ سارہ یابد
تو کیونین تو نے ور کل عالم

بروں از فہم و ہم دان گمانست
جو این حاصل شدت مقصود حاسست

اگر خواہے روں از فہم
کہ حزن و ہو معمران بیانست

گر جہ لقیں ست ایں گمان چیت
ستو تو یقین کہ نیست جر تو
چوں نیست بحر تو کس دریغ
چون مست و جود ما و جودت
مارا چو وودیت یسدا

از نیست گمان بہ فغان چیت
تفصیل بیان این و آن چیت
اندر غلظم کہ ایں مکان چیت
بہر دم غم و دور و بیکران چیت
ہر لحظہ و جود ما نشان چیت

احمد جو بخویش گشت عاشق
معشوقہ و عشق در میان چیت

ہر کہ درین عشق گرفتار نیست
ہر کہ شد درد و جہان کامیاب
سر کہ بے شق و بدر دے نشد
راز نہانی کہ درون دلست
اے دل اگر دم زانا الحق نے
کہ تو شوے مست خرابات عشق

طالب حق محرم اسرار نیست
دیدہ اولائق دیدار نیست
آئندہ جز صورت دیوار نیست
کاشف آن رمز بجز یار نیست
لائق جز نور سن و دار نیست
در روش راہ سزاوار نیست

لیک دریں راہ جویدار نیست رو تو بدیں راہ کہ بسیار نیست را دولت جز در دولت نیست	کمر و جد حجاب تو آمد کر تو خوا ہے کہ خود در سے بروہ خود را تو خود بر سگس
---	--

احمدی ار حشم بدر کس حجاب درد و وہاں ہیں کہ بحر با نیست	
---	--

تیر توقت ار کماں دیگر ست یک سگر راستیاں دیگر ست راکھیں مرغ ار سکاں دیگر ست رند گے او کھاں دیگر ست سر سردار شش معاں دیگر ست ار کماں یہ سلواں دیگر ست	گوہر مستی رکاں دیگر ست طائر قدے کہ در قالب رسید مرغ جاں ار آتشیان پرواز کرد ہر کہ از تمیز مستی تند رسید ہر کہ چوں مسطور تند سر مستی عشق تیر عشق او کہ مر عام رسید
--	--

احمد ار عام شراعت مست تند ایں شراعت از دکان دیگر ست	
--	--

مرومے یا ستائے دیگر ست کاین جماعت را ستائے دیگر ست ہر یکے صاحب قرآن دیگر ست کاین جہاں را ہم جہاں دیگر ست	سر مل مستی ار مکائے دیگر ست مقل کے داند کہ ایں رمز انکشاف آں فقیر اسے کہ ایں حاتم زود دل جیم می سدے دریں فانی جہاں
---	---

ور دل مسکین ہر چہ سارہ بر سب بازار صرافان عشق کشتگان غنیمت تسلیم دل غور زخمی ز ویدہ چون چکید عشق را در مدد تعلیم نیست	تا در اسکے نہانے دیگرست زیر ہر وارے حوائے دیگرست ہر زمان لرغیب جائے دیگرست انچہیں زخم از کما سے دیگرست کا پنہاں علم از سایے دیگرست
---	--

احمد ناما کم نکر دے ہوش او کاین جس از کار وائے دیگرست
--

بر کرار و سے در نکو نامی ست بند گوئی کہ عشق نام نکوست کام بر کام نہ تو درو عشق رہ تو بد نام باش در عشق رہ کہ تو مرغ دام و دوا نہ مرغ او بوسید بویا نخواست در خرابات عشق کے پرسند بر سدران دودہ پدید آمد	طبع عاشقے از و ناث ست نام بیکوے عشق بدامے ست کام اول کہ بہست ناوائے ست کاین سعادت ہمہ بدنامے ست را کہ طبع تو تہ سے و ناث ست باز او بایزید بسطامے ست کہ رہا فیستہ خواجہ یاشا میست کہ حجار لیستہ خواجہ یاشا میست
--	---

احمد است باش درو عشق تا بداشتہ کا احمد جائے ست

<p>کہاں عاشق ترک یارست ہر آن عاشق کہ در رہ یا کماست اگ عاشق مسعد در سیاہ نار عاشقان سرست بہاں شہ مسعد عاشقان دست در عالم اگر در مدحانی روح ہاں گیر کوہے عاشق کست کہہ کن</p>	<p>چہ حاسے حوا کے و کمر وازست ہر کردار او عین یارست ہمیتہاں عاشق در یارست ہماں دانکہ او دامام ہارست رہاں حلق بر عاشق در یارست کہ عشقش لوتہ مریم گدارست کہ کوہے عاشقان در دوارست</p>
---	---

نقین احمد حاسے عینست
کہ عاشق در دواں عالم سرورست

<p>کمال حس او در حملہ استیاست کہ اندر حملہ استیبا اوستے است عروج و کمر میں کاں حملہ است حقیقت دات حق ایجا ہوہد است کمال حق تعالیٰ حملہ ایجا است رموز محس اقرب بر تو ایماست بیمط حملہ دات حق تعالیٰ است بچشم حوش او در حملہ میاست</p>	<p>حال لایرالی روح ماست میں در حملہ اشیا دات اوہا سین در صورت مادات حق ہا بچشم حوش سگر دات یا کست تو طاہر میں کہ تملہ خود مارا حایت و ہو معکم گوش جان کن محر تو در ہاں حیرے و گر میت مکو دریاب گردا ماسے راسہ</p>
--	---

حسن جمال تو بیا و صاف ایردست
 در کائنات مس خشن جلوه مس
 در هر طرف جمال عداوتند و ابد
 واللہ کہ غیر نیست بعالم چه بگرست
 در صورتت نگریه معنی ذوات او
 ذات خدا بین کہ بمعنی شد آشکار
 نور هدای بر رخ آدم و آدیت
 یزدات احمدی بیا و صاف ایردست

ای صورت تو بیا و صاف ایردست
 ای حسن تو بیا و صاف ایردست
 انظار کرد حسن بعالم منظورست
 در صورتت بدین گریه معنی تو بخت
 ای ذات تو بمعنی صورت مس
 اسماں تمثلی ز خداوند اکبرست
 نورش محیط ذرات و ذرات ظہرست
 آری جمال حضرت حق را بیا و صاف ایردست

این رمز این نکات را سرار مرقدی
 احمد علام بندہ اولاد مجددست

احمدی را جمال دوست یافست
 در تماثیل دوست نرگس ما
 هر که اگر نت زد معنی دوست
 هر که در هر وجود از دواترست
 کینے عقل کے تواند رفت

اگر چه از چشم دیگران پهاست
 را کہ رویش چو لاله نعمانست
 نقش دیوار صورت یحیاست
 معنی خالص صورت انسانست
 اندران در آن کہ بے پایاست

سیر اسرار کے ستود مکتوف | رانکہ این شرح سطر الامکالست

احمدی سر دوست میگوید

رانکہ از سر خیال در پی آنست

ذات تو در کسوت اسماں حیات
حسن تو اندر ردای کبریاست
در میایں ماحدائی ارکحاست
در لباس آدمی ذات حد است
راں هر دره همیشه این منقاست
ذات او دائم معی خود ماست

ایکے سر روی تو عالم متلاست
ری تو در پردہ بادائتم ہماست
جوں یکے ماتد عمار و موحا
صورت آدمی معے مار میں
ذات یا کس هست در ہر درہ
ہست پیمان ذات او در چشم ما

خود مائی سے کہد احمد خلق

چوں یہ مید خود مائی ذات ماست

در باب کہ این شور ہم از صاحب
امرو دریں دیر مگر گر یہ ہماست
آں حانہ و خجائہ سین حملہ ہماست
دائتم کہ ایں مانگ ہمہ حانہ جاست
شور و دایں حانہ ہمہ جنگ تیراست
سلطان ہماست حد او ہر ما

امرو کہ این حالہ یار مانگ ماست
الضاح لاہوت کہ در پردہ ہماست
کچھ ست تویرا کہ در وصف بیاد
در حانہ مسہ دل کہ در حانہ جو جاست
حاک دریاں حانہ ہمہ مشک عیست
انکہ کہ رو فقر دورا ہر دلی باست

هر کس که در نیخانه ره جستجویی
والتد که دیدین و بر خور و جست
این تواجیه جاریست که در راه
و در صورت انسان شایسته

در عالم توید همچون مرد است
اگر که پایا است همه افسانه
ایست راحت بخت که خیر است
جرا و در کس نیست به سار

احمد به دوستی است
میست بخت بر که به سار

سرست رسید جام در دست
دیوانه شدیم از جالش
بر خاست قیامت در اندم
از تیغ کرشمه خون ماریت
آرام سمنه گزینان جان
گفتیم بیکه کنار بوسه

در حلقه مانکار سرست
مثل از سر پا چو دید بر خاست
کو آمده در میان نشست
صبر از دل حسته زنت بخت
از تیر شوره دل در خست
گفتا و اگر از زوت هم است

چون احمدی از شراب توحید
سرست رسید جام در دست

در بهر اران آنکه یک قبا بیست
سرمان گشته سخن با خوشی
از قند و بهشت با و بحر اسی

هر بهر جامی جهان بین شربانی
اینهمه بیدار و بهمان خبر جوانی
ایست بیکه کند زرات با بی

حکیم موجودات ذات یک حق بیست یقین	لیک در طوطی عالم حریفانی بیست
اگر کاسا و نعل تو حیدایه میگویی و کیم هم	ایده هر یکا حریفی ارگتانی بیست
در طوطی کاسات اراصل معنی بگرس	ایده عالم که بی حریفانی بیست
حیست این عالم که بی رفیقان بیست	ایده ارحم هستی حریفانی بیست
اگر هستی را بی بی ظهور و انحلال	ایده صورت نمودی حریفانی بیست

احمدی آمد حیات حاماں احمدی
در گلدان کج ایتم حریفانی بیست

آنکه میگردد هر جور بیای بیست	آنکه در هر جور جان بیست
آنکه او ترا شامیکه این حادو پا	طا برادر حمله عالم شد عیال بیست
سرگرد بگرد و تے آید برون هر طوطی	و آنکه آید در ساس حریفانی بیست
آنکه در هر صورتی آمد بیای بیست	شد عیال بیاید و بیای بیست
و آنکه اندامم هم آما رویا رکول	و آنکه در هر یکا است در دانه بیست
حول میخارید و مال آمد آن دلدار ما	در هر عالم استان بیست

احمدی در هر ساسی بیایا و ات خود
و آنکه در هر کسوتی بیاید بیست

ارویدن حال تو هر دم حیات است	این حسن لعلی تو الحق چه دلر است
در کائنات حمله میاست او دات	در هر چه بگرس تو همه دات کمر است

از و صبیح حسن نیست جدا اگر تو بنگری و ات خفاست سر حیه نظام نظر که ذات لشکر پرده اسرار این نیست آن تابهار تا که همان ست در تبر اسلام و کفر حمله یکی شد براهِ حق هر ذره که شکر آن آفتاب ابر	این حله صفات بمعنی همه خداست معنی چو دان گشت مرا سرخا است نیکو بجای نگر که درین پرده تاج است گر راست نگر که تو درین پرده روشا انرا که او براه خدا و مد آشناست هر قطره را که بینی چو دریا با صفاست
--	--

هر گشته که از در دل احمدی بگفت

یکیک همه در فرخداوند ذوالبقاست

تا صورت نقش یار با ماست هر جا که مراد حال آید آری چو وصال یار باشد با این چو بود بنجا کویت چون پر تو عکس یار نماید کز عکس جمال خود نماید بیا دشنش اگر سخن سزایم از خاکت اگر پیام گیرم چون عشقی زیر و در سج نماید	هر لحظه مراد گرفتار است یکشمار بدل هزار خرام است بی وصلت یار خانه صحر است والت که مرا به از ثریا است این غار خشک حریرو ویتا این واسطه ز راه بیرخت در حمیل سخن بمو هویدا معه آدم و عهد هزار حواست مسلوم شود که بی محاباست
--	--

ایں دات تو دات حق تعالیٰ است	اے احمد اگر بخود یہیے
<p>لو اے مادتناے برتو ریاست کہ سرحد سائے برتو ریاست کہ درات گواے برتو ریاست کہ سترے ایمائے برتو ریاست اراں حرہائے برتو ریاست کہ موج استمائے برتو ریاست</p>	<p>نقات کسریائی برتو ریاست حال جویش اطاہر کن امور سلم بر عالم اعلیٰ سر آواز تراہیکیم ہر صورت کہ عیثم تو شہار فصائے کبریاے توئے مستغرق اندر بحر وحدت</p>
	<p>یلاس و حرم را احمد گریڈے لماں با و تنائے برتو ریاست</p>
<p>کہ بیرون از سعیدی و سیاہی کہ یوسف محتسب مدد قمر جاہی کہ اندر عشق غمروں بادشاہی مدامی جہنم تر رمہ ناماہی نئے در عشق و امنو بواہی جدائے در حقیقت کلاساہی کمال حسن و حسن باریگاہی</p>	<p>یقین در صورتت شرابی است پچشم دل اگر تو مار بیے مترس ارجان دلق رنار یکدم اگر بیے بچشم دل تو آورا بستر عشق اگوس تنیت گاہ ہمہ او یاں یکے میں یکے میں حال لایزالے میں تو ایجا</p>
مناشس در ہما شیا کماہی	کمال جس آو درت برستی ستا

جمال احمد سے گریاز سیٹھ	یقین وید ورتت سرانست
آن دلبر ما کہ جاں جاںست	واللہ کہ جمال اویسانست
ستے وقلیدر سے ورنندے	ایں خوب سے قدیم ہیثانست
افلاس و نیاز و فقر و حاجات	سرایہ گنج منسلکانست
از چشمہ چشم ماست جارے	ہر چشمہ کہ بر زمین مدانست
جان بر سر کوب و دوست و ادا	بہتر ز حیات جاودانست
پندار کہ کار عاشق مست	بیرون ز حساب اینجاست
در یاب یقین کہ جملہ اسما	از آئینہ ذات اویسانست
ہر قطرہ کہ نگرے تو پیدا	در یابے محیط بیکرانست

از ذات احد جمال احمد
باجملہ صفات ترجمانست

در میخانہ کشادہ و برینست	فخیا بے شد و ناگاہ برین عاشقست
سابقہ لم زیرے داد مرا باجم طہور	بکف آوردہ از انجام دل نشینست
گفتے نوش ام از سر میخانہ ما	کہ ترا در سیر این مادہ تنہا است
بادہ ز دوست نہاد و مکرعہ باقی	باد باہر چہ مسرود سراسر شکست
رخ ہستہ ہمہ بر کندم و بختیشدم	تلخ خودیے ز در اہمہ کردم سرست
جرعہ زان کہ نوشیدم و از خوشیشدم	رسم و عادت ہمہ بگذشت شام بادہ

انجمن اور حور دل میں دیوانہ شہسوار	کہ یکساں وہاں الحق رول در عالم است
خمار ماؤدیشاق در سرمہ نیست	کہ بیش ششم و ہلچلہ صورت مسیت
مہم حرم مرو شمع تمام جان حواس	صلای نام و کہم کہیں تہ اپنے نصیب
شراب تباہ و دیوانگے و قلا تہ	ہیتہ دین نیست در رسوم مستنات
مرا صحت میگرد و قوہ عالم دین	دلہ نگشت کہ مگر در صحت عایت
یہو کار مس کشادار صلاح رہزوی	مے معاہہ نوشم کہ رہز تر یا قیمت

مرو ش صوفی قمع نوش احمدی
کہ در در و در و صوفی صفاے اہل

ایدل در صحت و لہار می ماید	ہر دم ار راہ دلے در کار می ماید
ار سر دل بر دریاں گوشتی ماید	ار رہ دل بر در لہار می ماید
ما سعاں عام لہال ہر دم ماید	اما روں حلقہ رتارے ماید
ار سر سودا سوئے عشق ماید	یہ ایک سودا عشق دار بیاید
ار سر ہستے نقاد ہستے ماید	ور دم قوجید حق بردار می ماید
ار سر اساد و ہو حکم مادا ماید	یس روں حاہ ختماری ماید
ار ر مور کمن اقرسا مکتہ ماید	یس میاں نور کیا ری ماید
دریہ و شمس ہم ہجران ہی ماید	را مید گل میاں حار می ماید
ار سماع بلبلان آں شغفہ میاید	دریہ لویش سر گلار می ماید

چون شده سرگشته اندر یزد و خدایا
ایسج ندان تو تستی چارمی مایه

احمدی چون بر نیاید یچو گدا در ده کفر
ایس میان فرقه کفار می مایه

سیر تو حید خدا بر لوح جان بایه
حرف سترش از سواد و دیده بایه
از کتاب کنت کز آنکه با بایه گرفت
گشت بایه کرد سیر و بهو حکم را مایه
جمله در ذات بشیر سرافقت استکار
از روزی که قریب ستادی بایه
چون ظهور حق نموده خلق آمد پیشک
چونکه ظاهرا گشت اندر حق ذرا حیان
خط مشکین بر رخ خوبان ظاهر گشت
حقوق دل امشی ساحت را بر روز حق
و مستر تو حید را مرقوم مایه

رفز و حدت از سواد و دیدگان مایه
حیر مرتضی با حق جان بایه
مشکل سراجی را تر همان مایه
مشکلات در راه مردم بیان مایه
آنهمه یکیک در رو جان بایه
وز سرور دل موزاین آن بایه
جمله اسرار خدائی پس از آن بایه
قصه ذرات اندر جان عیان بایه
آنهمه تعویذ جان عاشقان بایه
راز پنهانی در رو جان بایه
پس سبانی محمول بر زمان بایه

احمدی از شرح او آری همه معنی بیان
آن همه معنی از لوح کن فغان بایه

عاشقان را بارگاهت ناله آوازند
بر در تو طبل سجال الهی را بایه

از علو مرتبت از حلا عالم مگر مد
از سستی شراب صوفی محدث بکشد
رحمۃ للعالمین است آنکه او را قدسیان
عزیزیان بر آستانش خاک و سدا ز سر
کر سے آسمان را بر پیا آورده تار
ایجاد و دانش دارد دست خفیا
بر کوه هست در حیرت کاین لفظ است و حق
دشمنانش از غضبش مرده و زنده
اگر تر است از دل چه دیا تنفاسش نکشد
از عصای لاسکافی بر میان تنگ کند

خیمه میر بالا ای این گنبد بسیار سد
یست پیا جو لعل طارم حسر یار سد
سرور اقبال الیک دادی چه سد
تا سیاه بر خاک یایش لعل سه باور و یار سد
لوسه بر خاک پیا حواقه نظار سد
اولیا در مار گاهش سر بر پیا سد
سرور اکرام او از محل دم مالا سد
دوستانش جمله در جنت لیا و ارسد
آتش در صفت طارم اعلیٰ سد
از رحم وحدت بهشتی عمره باور سد

شور در ملکوت فنا گشته مستان او

بجوا احمدی الهامی از اول شیدا سد

عاشقان گر طریقه روح دیا سید
اگر ایں آئینه مقصود جهانی مگر مد
میت هر مظهر اقدس همه ملک جهان
یا یقین جمله جهان آینه فرد حدت
گره سید جهانست مظهر محو شد مد

روی مقصود و ران آئینه سید سید
هر چه خواهد در ایں حلقه بود پیا سید
عارفان جمله همان روح ریا سید
نکر که آن لوح حقیقت همه اشیا سید
المنجان الهامی دل شیا سید

گرد آید نظر باطن ستان حمله جان
 جان حاس را به در آینه دل و زنگنه
 سارفاں نقد و هم امروز بخشی نگردد
 گرد آید که این حمله همان منظر است
 گرد می یکس فصل و عنایت به
 عاشقانش و طس گر همه دریا تو تند
 در دلو شاں که همه در و بلا می تو تند
 سائر عشق لعل لب دلدار خود
 عارفان حرص بهوار که ز پای کینند
 گرد می لغو ز تند از سر اند و در حق
 آه سرد از دل پر در بر آرد وی
 چشم حق بین چو کشایند می از سر شوق
 قد میسان چونکه مقامات همه در زنگنه
 از کرامات کمالش چو بینند همه
 از کرامات بزرگ همه را از شک آید
 خاص حق احمد موسی از سر صدق و صداقت
 قلب حق غرت جهان جمع ابدان

عاشقاسد که مقت و دیوان را بیند
 جمله استیا سطرین سست است
 گر چو این جمله جهان و عده فردا بیند
 سرفتاسد پایش همه تار یا بیند
 طالبان بهتر از اناس مسیحا بیند
 اندرون ذاتش غمهاش شر را بیند
 هرمان عیش و بلا را همه ز انجا بیند
 مستی و تیغی که با می ز صحتیا بیند
 زیر پا در و افلاک معلی است بیند
 همه عالم برستان دم گریه بیند
 در تموز از سر سر دمی سر را بیند
 تاب خورشید بهر فوزه پویا بیند
 زیت شیخ مرا از همه بالا بیند
 در کرامات و کمال از همه بالا بیند
 جو باد و مقصد خود را همه مید بیند
 بر درش اهل صفا سکین و ما و این بیند
 از درش جمله اعدا و تولا بیند

<p> اهل اهلک اور ورثہ مالا سید درر ایات فاک نور مصلاً سید سر سرت روتہ دیدہ سید درہ حاک درش را کہ سید مروغان ارست معری سید تھے میت یکا یک ید پیا سید یایہ قدر تو سربا یه سید سر درش حله جہاں مهر طحا سید مستنگاں حاک درت مرہم سید تاراں سایہ قرار دل خود سید لطرش کس کہ دلش صحرہ صہا سید ہر طرف رگ تر و شلاح مطرا سید میرد عمر و کل اہل سخن تا سید اہل عصات سر اسرہہ فردا سید تا سرم در قدم حواہ الطی سید </p>	<p> سر سر حاک درش میر طانک سید عرتیاں جوں کما لٹ لٹ سید ساکساں در در دوس رحاک سید حاس و دل را صدای در دلد سید مدلاں ار نظر یک تو دل دریا سید مو سے عہد توئی ار کف تہ دست ہمہ ار کالات و تصرف ایچہ ترا داد حاک یافتار فصل خدا سیر جاگیر حاک سر در اں سر سر حاک تو بیا د آورد اگر کم سایہ خود در سر شاں باز سید گر یہ او تیرہ دل سخت جو آہں آمد کہ می کس کہ رمض تو تو تار نہال در گلستان تو جوں بلبل سرست ایچہ امر و مرا اردو شن حاصل شد سر خود را سر حاک درت بیایم </p>
---	--

احمد ار طرح تو تہ طوطی گویای سخن
 لطف کس تا کہ سخماں شکر جا سید

یارب این قوم کیانند که بس بجزند
 مرده انکار که زنده بقیامت نشوند
 بیکه حرمه سوار آراند و لیر
 جز خوابات دگر راه به اند که گیت
 باد و نوتان خیم لم یزلی مست مدام
 همه شیران سر بیتی عشق اندام
 نه چو این سنگدلان مرده تان خشکند
 اهل فقر اند که از فقر بهی فخر کنند
 نیست بجز چرم و یلاس بهیوششان
 کارشان نیست بجز زندی و شادمان

رهنما تنه گان شمس اهل نظرند
 آنکه از سیر دل زنده و دلان بجزند
 بیکه آه هم از کوئ مکان در گذرند
 مست و آشفته دران او بهیما و نرند
 جان فروستان سیر خاک در سیمبرند
 بهیوشته زده چند که چون گاو خرنند
 بهیچو دلاب هر چه نم دیده ترند
 نه غم مال نه اندر طمع سیم و نرند
 طایران چس فقر بدین بال و پرند
 آنکه شان کار دگر بهی بکنند آن گزند

احمد از خلق چه پوشی بهمین شیوه خود
 که ز کار تو یکایک بهی آگاه ترند

چشم خدا بدین اشت آنکه بیکه را زدند
 راه حقیقی گداست رسم مجازی گرفت
 هر که درین راه حق راه تناسی نکند
 آینه روشن است هر طرف از بنگرست
 کور چه داند که چیست آینه رونا

کرده ان راستی راه کشته را گزیدند
 شوره این عقل و دین معنی دل اندید
 گشت گرفتار نفس رنج فراقان کشیدند
 وای بران که آو کو خدا آفریدند
 مکتبه توحید تاب گز نتواند شنیدند

احمد اراں سترق بیتن تو ہر مار گھت
چشم دنا میں بدانت گم کی ماو ورید

اندراں اسیت میں احم کوستہ اند ہر آیت مراق کہ سرل بھی تنو سرخاں میں کہ مار مراق بہادہ ام ہر جا یہ کہ اریس میں حج دوخت	در سید احم کہ تم محبت کستہ اند گوئی کہ بر صبیحہ حام شستہ اند مالا سے مور کوہ ملا مار ہستہ اند گوئی کہ تار ماش راہ وہ شستہ اند
---	--

درد و مراق عرت و اندوہ ریح مستق
ایں حمایہ در طبیعت احمد شستہ اند

آں دلری کہ ہر گر اردی سلام لید در آرزو مردم حاصل شد مرادم سیار و سدہ کرد رسم نکامت آخر در شہر حور ویاں ہر گر وفا یابند بر ہر کہ دل رستم ہر گر وفا ندیدم گفتم کہ رسم حواں باشد گئی وفا رہد و ریح و رمی کفرست ہر دو بجا دل در ہوا ی حواں ظاہر ہر دو بجا رمی و عشقاری چشمست تو احمد	میں منتظر بر آحم کہ ماو لویش آید آں یار میوفا را مردم جہ آر ماید ریں عشوہ درونے کارم نیکاست اند رریں شورہ ہر تم کے سرائید دل در وفا سے حواں سس گئی تیا اروات حور ویاں ہر گر وفا یابند ایں رنگ کفر ار تو عشقش میرد آید ایں رہد و یار سانی نہ گر کار ماید ار ماو رہا نہ کس ایں ہیں سرائید
--	---

ہر کہ ز خسار تو بنید بگلستان نرود	ہر کہ در دژ تو کشد از بے درماں نرود
ہر کہ در خانہ دمی با تو بجلوت بخت	تہا تا سے محل و لالہ و ریکان نرود
خضر اگر لعل و ان بخت ترا گزناہ	بار دیگر سر حیمہ حیواں نرود
عشق تو روز ازل بر دل و ان نہا	نقش و تابا بدار دل و پیراں نرود
مرد ماید کہ ز تمسیر مگر داند روے	ورنہ آن بہ کہ ہم از خانہ میدان نرود
ہو سہم بود کہ در کلیش غمت کستہ شوم	ایک این لالہ شہ نصیحت ست بیدان نرود

احمد جام زاد صاف تو گوید سخن
عاشق است کہ اواز پے خانان نرود

چشم عالم بچو تو دیگر عید	ہر دم از نوے دگر آئے پدید
گاہ تر شکل دگر پیدا شدے	کہ شوے بر ساز و دیگر ناپدید
کہ شوے بردار شکل حسین	کہ شوے ظاہر شکل با نرید
ہست در ہر درۂ مہر عین	چشم خفاقت ست ز تیغ پدید
اگر یک بیہ یکے میں جملہ را	ہر کہ یک بین شد ہر نمی رسید

چند سبزی خویش را ظاہر کنے
باز باں احمد این گہت و شنید

دیر ست از ان پاریامی نمیرسد	دیر تر از آن نگار سلا سے نمیرسد
جام بلب سید و بکامی نمیرسم	درد اکہ درد مند بکامی نمیرسد

ماہر کما دلت فصل تواریکما	دیرا کہ دست قشہ کما می میرسد
عوان سال رجور لیاں کجنگانست	این دولت نعیم کما می میرسد
سده ماتے کہ ارگل گلزار وصلاد	لوسے رصمد ممتامی میرسد
بر صمد بھون لم شستہ حوق	آگاسے ارنگار بتاسے مرسد

احمد اسیر سلسلہ رفا دوست نس
کیں دولت عظیم لعاسے میرسد

ولہ

مرا حضور تو باید بحال و گنج یہ کار	مرا کسار تو باید بطرح سود کد
مرا حال تو باید سماہ حوجہ لطر	مرا کلام تو باید حیرہ سود کد
مرا القای تو باید سوستاں یہ گدر	جو تیر عمر زنیس سیرہ سود کد
اگر بصر عریم بصر تو باید صواب	رفیقم ار تو ماتے سحرہ سود کد

چو احمد ارج حوب تو ہر زہر
نروئی حوب تو بیان بصرہ سود کد

گر لقاہ حیرہ ربای خود را اہلک	شورتی اندر ہما ویر و سرا اہلک
سرکہ ار شوق کمالش سادگی مار	بجو موسیٰ خودش بر طور یہ اہلک
کردے حسرت کجاں بدلان تانی	سیر طوریش نور ثلث اہلک
راہدان رسہ اسودار یہ تو اوار تو	عانتقار اسیر مد بوتق شیدا اہلک

تابانوارش نیار و تاب هر خسته و	بر طوفانی تمالش خرم و سلی و فکند
چون عسایت و سنگید و چون پلایت و	سایه سیری و خمرش حق تعالی افکند
تیغ وین شد یاه خلق احمد چرم پوش	آنگه جا هست بر سر گرد و منملا فکند
مقتدای خلق عالم بهای طالبان	آنگه گرد و سر نیز پایش در دوا فکند
آنکه ارانفاس پاستن نده گرد و درو	در میان خلق سالم بهیم ایما فکند
یاره از جبهه پاکش و دای عرشان	خاک و گاهست سیر چرخ خضر افکند
طالبان و خاک ریش کل بصیرت رهگی	و اصل از نو بر جلالش حشیم بالا فکند
نگذرد فرق سرافرازان هر اسر کرده	شهر مرغ جلالش سایه بر ما فکند
خاک مایستن رتبرک سر نه دیده کند	تا مگر نو بر حدسه در چشم اعما فکند
بر سر راهش بهیم بیچاره و سرشته است	تا نظر بر بنده خود خواهد آسا فکند
تا مگر دست کرم بکشای احسانی کنی	تا باقیات قرب تو خود را چو غنقا فکند

بر امیدت چشم داردا احمد دیوانه بین
شاید احسانش فکنا و جمله اعفا فکند

آنکس که سرا پرده بصحرا به عدم زد	در ملک بقا از سر تجرید قدم زد
هر حرف که بر تخته هسته رفته داشت	بر داشت بخیل بسر حرف قلم زد
از رخس فنا گرد ز کونین بر آورد	از خون جگر آنگه در ان ناجیه دم زد
بیمرغ و دش قرب بقای زلی فایت	کو بر سر کونین ز تجرید قدم زد

آکس کہ لاش مجرم اسرار خداست
 ہر درہ کہ ناما است یہ حورشید معصا
 برتن نہ ترمیم بیگشت و لیکس
 روار بر آید جو حسین ہر کہ ویرین باد
 ہر دل کہ نند سوختہ آتش حقیقت
 در ملک ما آکد شد حسر و عالم
 از کستہ توجید خدا و مدھر داد
 اندر دل مشتاق سے تعلیہ را فروخت
 ست مملکت فقر کے را کہ مسلم
 ارمایہ تحریک کے لقد تقایامت
 ہر سہ کہ شدہ و التاہ سحرور
 عشی سخن کاں حرد و حواہ لطای
 ہر در کہ اراں ورج گہر بار و روشن شد
 سلطان محمدان و سحگوی سحرور
 افراسختہ رایات سخن بر سر عالم
 سردار ستار کسگرہ عرش مقرب
 حاشش بحریم حرم کعبہ توحید

راج دل اور حاسہ توحید ر محم رو
 بر طلعت او ششہ از نور قدم رو
 بر لیت تحیر سے دست کرم رو
 در عالم وحدت اما الحق ہمہ دم رو
 در حریر او دست قضا آتش عم رو
 بر دروہ افلاک ر توحیا جیم رو
 ہر صبر کہ بر تار یہ رحمہ کم رو
 رسیدہ عشاق سے درد و الم رو
 در ہر طعہ سرار ماں لعم رو
 کہ گنج دو عالم جو بتیر سمجہ کم رو
 اندر قدش نوسہ سے حسر و حرم رو
 کو حیمہ گنارہ ستاں ارم رو
 صناع ملک ساحۃ ارگوس لسم رو
 کو سکہ سحر در را ہمہ بر ملک عم رو
 اعلام حرد بر سرہ حسیح کم رو
 آن طیل عرشیں کہ ویرین صہ لعم رو
 لیکت ماں عاقلہ در بیت حرم رو

چون خمیه او دوزخ از سزا آلی است	هر دم گره قتل برین خلد اتم زد
شاهی که عالم سر بر نیخج بر افراشت	دست کمرش طعه بر باب تم زد
آنکس که نزد دست بدایاں کلاش	و صحاب قعصا همه آهنگت دم زد

احمد لطیفی است همه از سخن یافت	
صد طعه بر اصحاب همه سم زد	

باز هر حالتی نوا آعار شد	مارے دریرود و مساز شد
ماز عاشق ماوه وحدت چتید	باز سرمست ز سر آعار شد
باز دلسر شکل دیگر شد پدید	باز جنب مطرباں در ساز شد
باز صوفی را صفائی رونمود	باز آن محبوبت اندر مار شد
باز مرغ دل تشمین یاد کرد	باز جانم باز در پر وار شد
ماز بلیل در هوای گل پرید	باز گل بایبلان انباز شد
بار در گوشت صلاهی عشق داد	باز طعم بابتان همراز شد
باز عشقم راه در صحرانها	باز مرغ عشق در پر وار شد
باز مژگانش مرا ستر شد	باز تیغ عشق سر انداز شد
باز معشوق از کمر تیر دل بود	باز عاشق در طلب جاندار شد
باز مارا احتجای روم نمود	باز آن درهای وحدت ساز شد
باز دل در پای جاباں سر نهاد	باز حباں در مژ باغ ناز شد

مار آتش در نهاد ما گرفت	مار آتشد در جهان مختار شد
مار عشق دلبران آمار شد	مار آن مهرج ابرو مار شد
مار کلهای حین از سر شکست	مار عاشق را حصول آمار شد
مار دم عشق اما ز جوش گشت	مار او با قبح تراز شد
مار عاشق سر بر سوا لی کشید	مار حشمت دلبران عمار شد
مار آن ریای سیرج را نمود	مار عاشق بر رخسار جامه زار شد
مار عاشق گشت بهیوش سماع	مار سردار حوی سرافراز شد
مار ز پیرا پدای بر مادریت	مار رسم پیچودی ممتاز شد
مار دلیر دهر ابرج برگرفت	مار عاشق را حصول امار شد
مار گرداید کسوت یار ما	مار با شکل دیگر ابرار شد
مار رس وحدت آمد آشکار	مار در جلالت مت طیار شد

مار جمع حال احمد شد دلیر

اگر چه او در جانے پروا رست

مار دلم عاشق جامه شد	مار دل شعله و دیواره شد
مار ندانم که چه ماده حشید	مار چنین هست میماه شد
مار تے دید که بهیوش شد	مار پی باده و پیاه شد
مار سر عشق مرد و اوقاد	مار پی به عاشق میباره شد

باز شعور سے زانا الحقی یافت

بار سیر دار چو مردانه سست

باز ز تو سید سلم بر کشید

مرتبه عشق چو تابانه سست

ماز قدا احمدی در جام عشق

مرغ دلش در طلب دانه شد

رو دیوانگان عاقل چه دانند

مصای صوفیان عاقل چه دانند

ہمہ حقیق راعی شناسد

حقائق ناحق و باطل چه دانند

من از دل سیر دل بیگویم اما

رموز سیر دل بیدل چه دانند

بیاد حلقہ دیوانگان باش

کہ عاقل نکتہ مشکل چه دانند

تو از خود دور شو تا وصل آئے

کہ خود میں حالت وصل چہ دانند

توئی کامل و لے دریا خوب در

کہ ناقص سیرت کامل چه دانند

قتل عشق شواید دست ہم

کہ سیر لذت قاتل چه دانند

و لے باید زور و عشق بخور

کہ ہر بیدل دوا ی دل چه دانند

رموز عشق احمد کہ تشریح

نکات عشق را جاہل چه دانند

وقت آن شد کہ ناز خواہی کرد

پردہ از رو سے باز خواہی کرد

زلت را تاب میدہے ہر دم

قصہ ماور از خواہی کرد

سے کشائے نقاب از حاضرین

کتف پوشیدہ و از خواہی کرد

اسے ساسرہ پیش اور خود | ریں سپار خواہی کرد

احمد اور میر دوست حسد نظر

۔ ستیب و سب اور خواہی کرد

یوں بود تو نے وجود گرد

یوں غالی کل تنو و جوت

گر غالی محض گرو و این بود

گردیدہ نہ سعیت گرامہ

سرمایہ متق چو مکہ می

امد ر جورہ مسل بود گرد

بود تو اگر بود گرد

آدم ہمہ تار و بود گرد

شیطان تو ماسخو د گرد

سودای تو حمله سود گرد

احمد جو ماس حاصل آید

سرمایہ تو حمله سود گرد

سیر مادر کو سے آن دلدار

بود جیدیں دریاں اہل پی

مار شورش در سہادت او متاد

خوں شدت ہو معکم رہا حید

عقل را وز ہر را گوشہ سہاد

شورش اہل رستخ و سلام و قہاد

حکمہ اہل دیں گیت شد اس جید بود

ار حدا و مصطفیٰ سیر است

مار اکیوں مرد در حمار است

خرقہ را انداخت در رمی حوار

ردانا الحق و مدم مردار است

مس ماتق وار در مار است

مقتدای یاک ار کفار است

کایں جیں پیری پی مار است

این جگہ کاریکہ مارا آقا و
گرچہ دھڑوید دا دندش ہے
جہم آمد خلق را از کار او
ہر زمان اندر ہجوم خلق او
از روز عشق و رمز پاریاست
از کمال خود ہمہ کس را بگفت
گر کدہ بستی شاہد رواست
اہل دین گفتند این بدستیت
سیر مار و رمز عشقش پاریافت

میتوای مکتون عدار شد
و غطوید خلق ردتس حواری
چوں ہجوم اہل دین بسیار
گاہست و گاہ او ہشیار
وز نہال عشق بر خورد است
بگذرید از ماکہ وقت کاشت
بیدل و بجان چو از اطہار شد
کشتن او بوریای مار شد
در حقیقت کس بد یعنی و آری

جاں ستاقان مار پایمی او
جان احمد این زمان ایشار شد

ہر کہ سطر بر رخ جوان کد
چوں رخ خود را رصف امگد
چو کہ بہ بیند رخ جانان خویش
گر نظر سے بر رخ حاماں برد
آئینہ کے چو مصفا شود
ہر کہ دے عشق بہ سردی رد

صورت شان آئینہ حال کد
دات خود آئینہ سبحان کد
آئینہ دل رخ جانان کد
گنہ ادب نیست کہ نہان کد
اے ہر موی تو جیشان کد
خانہ دل را چہ ویراں کد

گر رہے عشق کے لئے مسور	روی دل جویش سلطان کس
کرہ دیں راہ جو موری لود	سرب خود بخو سیماں کس

ہر کہ جو احمد دل حیاں خواست	
دورہ ایں دورہ درماں کس	

مہری مامدگان مت رعما مانہ کرد	مارا گاہ حبیت اگر مامتا نہ کرد
دردی ہمار سحت کہ آرا صما مکرو	دردی مامدا کہ آں را وواہ کرد
ہمای رودنی کہ درو میت لود	نمای تہ کہ مرا ورا صعاہ کرد
ہمای قطرہ کہ نہ سد بحر یکراں	ہمای درہ کہ مرا ورا عدا مکرو
آسحاب و حلاہ یکے ان ہائیں	ارامہا و سچ کسے شاں حرا مکرو
کر دسے ملائم کہ حمای کس دنگار	ار خود بر کچا ست کہ وجود واکرو

احمد بر تو کز شکت عیسیٰ او	
آں خاک کیت کز کرم او کیمیا مکرو	

ہر فقیہی مرد میدان کشتو	موجہ مسکین سیماں کشتو
ہر فقیرے را کہ نے میی صیر	ورنہ ہر مردہ سلطان کشتو
گرہمی خواہی سراہے رسی	کشف عشق آخر سراہاں کشتو
مانہ گردی ارہمہ سید ارتہ	دورہست ایں راہ آساں کشتو
ناتوالی دروخت محی ستوہ	ورہ ایں راہ بر تو یکساں کشتو

نظرہ سان در بحر عمان غوطہ رں	نورۂ قطرہ بحر عمان کے شود
استنہا کروں بحسب لامکاں	سبے رموز عشق بسمان کے شود
ہر کہ در توحید کمرے در نیامت	ہر گز او در خود مسلمان کے شود
تا کہ در عرق بحر لامکاں	کاشف اسرار ایماں کے شود
در ہمہ موجود ذات اوست بس	مے مدائم کشف عرفان کے شود

گر نہ احمد در شہر در بحر عشق
پر تو نور تو تابان کے شود

گر بسیم جاں فزا بویا شود	ہر گجا ز اہد بود رسوا شود
گردمی از بوی حلقش در	چشم اعلا در زباں بینا شود
گر نسیم زلف مشکینش زو	میدلان را بادی پیدا شود
اگر رافشا مزخاں سے لقا	جلا اسستہ اربا دروا شود
گر بیدار بقل کل از زعفر عشق	در زمانہ انجمنی مشہور شود
از مہ غم معنی پایہ مرا	ہر کہ او در سیر این سورا شود

ہر کہ دور اند چو احمد از حبیب
از فراقتش انجمن گویا شود

دلی کہ عشق او دیوانہ گردد	چو من در عاشقی افسارہ گردد
کسی کہ عشق جانان راہ یابہ	بدرہ بخش او در مانہ گردد

دربین ره عاشق مانسا را ماید	که گر جمع چوں یزدانه گردد
راح او سار دغاں و دل را	کسی که جویتش بیگانه گردد
را عشق نماند شیر مرد به	که گرد عشق او مردانه گردد
کسی مار و درین ره مستقاری	که او را حاماں و برانه گردد

مشربا عشق نوشد مست احمد

که ار نویشت حماں مستانه گردد

حالم رسوز عشق سودا و را و قناد	مهر گشته و شکسته نعواد را و قناد
اگر سکه در درو کشیدم بر چو دی	یایم رخا رب و سرا و را و قناد
اندک بس در دلاشتد اسیر غم	تا راح شد در حویش بیغیا و را و قناد
رحمت دلم ملحه دریای غم بها و	کشتی غم نوره دریا و را و قناد
فصل خبر و را عده کار خود گذشت	عقل ضعیف را می جو اعماد را و قناد
خوسوقت آنکسی که با صغای این حد	سپرد بکوه دشت نهماد را و قناد
در تنگسای دهر بیه ترک مار کرد	یکسا غله نمود سجاد را و قناد
بهر ارشد عقله گوین محبت	راه عدم گرفت نمداد را و قناد
ترک خودی گرفت در آمدن خودی	سور ضعیف در تنگ و ریاد را و قناد
حوال بود در عشق و در مصا عیش	همچون تهنیه که در دوا و را و قناد
یون رستی نمود ما و اسباب قس	مردانه در صبا بی قهما را و قناد

<p> یک بخت سمر که سر پا در افتاد بیوش شد ز یاسی جو شبنم در افتاد اما چو دید راه همنجا در افتاد در راه عشق او به تناسل در افتاد راز و شش بدرودا علی در افتاد اسما بعین ذات مسمی در افتاد و آنکه در آن نظریه تناسل در افتاد اندر طلب چو سیل زلیخا در افتاد که در حقیقت گاه به بالا در افتاد </p>	<p> زوایت که شل و در جمال گشت مثل حیات رانی در آمد رانی گشت برهم دریده پرد و افلاک سب مردین حق چو سپهر و گشت مثل اسرار بی نهایت و گشت آتکار در بر سر تجلی مدین نظر رسید چنداں سود و که گشته بازماند آنسب چو جمال رخ یوشی بدید نه بصر و نه سکون نه آرام نی تو </p>
--	---

یارب درین طلب که تنامی احمد است

منقود دل بجانش چه زیبا در افتاد

<p> و آنکه که جمال حق نمایند این طایفه گرز خود برانند گرزنگ ز آئینه زدا نند شکست نیست بغیره دل رنند زان اهل نظر همه ستانند جمال اگر چه شراتر خانند </p>	<p> اگر پرده ز روی پاکشانید و آنکه که رسد ایشان و یک جن جمال حق بینید چون بر تو نور حق بخواب بر روی تباست جلوه دوست ما راست جمال درست قبله </p>
--	--

مصوره مدیو در میانه	برو و احیو را نشا بر ماید
در صورت خود حدایه میاید	آماں که به معنی گر ماید

ای طالع کائنات حد و حدت تمامه	خود را است ماسید تمامه جمله حد ماید
رجویش بخویدیم اوصاف حدائی	در راه طلب طلب مطلقه ماید
والله که در گریست به پدید محاط	ار راه یقین حاس تو حیدر گرائید
کس نیست کردات حدایه نقاشی	کامی روزه طلاس تمامه جمله کج ماید
گرفت یقین راه تمامه دریجا	رجویش به پدید تمامه جمله ماید
مستود طلب جمله تمامه ماید	ار کعبه ملسوب تمامه جمله ماید

الوار حقیقی حد است دریجا	
وات احدی صورت احمد ماید	

دلبرستانه را حتم بروی که بود	ماده ر دست که نور دست سگ که بود
راه همه عاشقان آه مدام که بود	وید عشاق مار لعه هو که بود
عشق حدال اوحده بروی که بود	برگس تمامه اودیده بروی که بود
زلف پر لیتاں ادرین لعلی که شد	سلسله عاشقان حلقه اموی که بود
حام ر دست که حور حمامه کجا درید	ماده مستی ز آمار بهبوی که بود
طاعت تاماں ادا آه بروی که شد	حلقه گیسوی اوطیق کلوی که بود
احمد دیوانه را هیچ مدام که گشت	کتش دیوانگان تیره جوی که بود

میں تو عیدِ جیون در جامِ کر دہ	میں تالِ استِ اعلاں کر دہ
درونِ جامِ جیون سانی بدیدہ	ہشیارانِ ازان میجام کر دہ
بہر کار بستِ فاعلِ بالحقیت	بسترِ ادرمیان بدنام کر دہ
ہے خواستِ آنکہ خود را طاہر آرد	عیانِ خود گشتِ انسان تمام کر دہ
جو در کثرتِ نموده وحدتِ خود	تجلیِ ہم بخاص و عام کر دہ
اگرچہ مزعِ دل پروا نسیکرو	کنون میدانہ اش دردِ اہم کر دہ
برویِ خوب رویانِ جملہ عشاق	بنورِ ایزد سے آرام کر دہ
ملکِ برو سے آدمِ دیدِ معنی	بجسدِ مرور الزام کر دہ

جو کافر گشت از دنیا می بطل
نصیب احمدی اسلام کر دہ

ہر کہ او صورتِ شہارادید	ہر کہ شکِ میت کو خدا دید
ظاہر اندر لباسِ انسانی	صورتِ ایزدی شناسا دید
حکمہ جان یافت جانِ دُخو اہم	ہر کہ در راہ تو ہنما را دید
ہر کہ آگہ ز رمزِ معنی شد	صورتِ یا ر خود نما را دید
عشقِ معشوقِ عاشقی است	جامِ محبوب بادلِ ریا را دید
ہر کہ دریافتِ بہترینِ توحید	بشکِ ملک مالِ بے سارا دید
احمدی را کہے کہ ظاہر یافت	بالیقینِ دوسے متعلقے را دید

چه مهرهای حقیقی رنجیب میداشند چه کبرهای بران آشکاشد یکبار چه نکته گشت ریر کار حطر عشق بپر سیال قطره کجرا سحر ددالی دال همیست در همه عالم دات حلق عیا هر آن وجود که میی وجود دست تمام هر آنکه نوبهان اندرین سحر کن طهور حسن حدائی موده شد - نستر	که در تسامع آن ازل عشق شیدا شد که ایم در تمق عیب نو دیدا شد حد و حد نو که در حمله راه بودا شد رحم قطره باید و ما و در ما شد که سر دات الهی مطوق گویا شد کمال مظهر داتش روح و سیاست سراسر داتش عیب را بیا شد جمال دات الهی ظهور اسما شد
--	---

تو احمدی احمدی دال دوم مرل کایجا
لسود عشق باید اسیر بودا شد

عاشقان و عشق حساب آمدند همدم و عشق گشتند از نوا گاه عرق گشته اندر بحر عشق چون حلیل اندر نار عشق آرمشای جان بجان اگر شد حان دل را چون حد اگر و در شان چون جمال احمدی شد آشکار	در هوای جان جان مار آمدند ما و ما معشوق و مسار آمدند کجا ما مطلوب در ساز آمدند چون سمه در مار بر دار آمدند در قصای عشق همان مار آمدند در روعتاق مستار آمدند عاشقان و عشق حاسار آمدند
--	--

یار ماوریدہ باری می کند سے نماید مسرہای مختلف گرچه بختیگست جان عاشقان می نه بختیگست عشق او در ہر دو کون ترک خیمش از برای جان ما مردم حسیم ز خونم ہر دے	خاسے را کار سازی می کند سے ندانم تا چه بازی می کند در ہوا سے عشق باری می کند زان بہر سو سر فرازی می کند ہر زمانے ترک سازی می کند حال رقرمانم نمازی می کند
---	--

احمدی را چون غنای مطلقست
زان لحالم سے نیاری می کند

دردا کہ درو عشق بدریاں نہیں وردی فراق یار کہ در مان پندرت دور و فراق و رنج و غریبی کیسی ما قصہ فراق نو نیم سر بر احوال درو مند بہ دلبر کہ می بڑ ہر چند زار و خواہ کویش تادہ ایم منع و لم اسیر کہ اندر نفس جان مردم درین ہوس کہ وفائی کند نگار احمد بدر و یار شدہ تہلای غم	این قصہ واذ بیایان نمی رسد کاین درد و لاد و اسیت دریاں نہیں آونج کہ ہر چہ یاد بدرمان نہیں لیکن چہ سو و چون بر حال نمی رسد پای تلخ یہ پیش حضرت سلطان حالی یہ پیش حضرت سلطان نہیں عمرے گزشتہ باز بہ لیسان نہیں عہد و قای یار یہ پیمان نہیں دردا کہ درو عشق بدرمان نہیں
---	--

زحاک یا سے تو محل سیر ماد	جہالت منظر اہل لغو ماد
جو رعت دائیہ پیر و سر ماد	ہر آکس کہ پیادہ و رعت
مگر دہار ص تو سہرہ تر باد	ما الیہ و حیث ہم ہر رمائی
نگار راہر ما سے سیر ماد	سیر یامی تو سہرہ ہا سی عشاق
دل عشاق ہر مے حرم ماد	رحام عشق کہ محمود و مست

مباد آرام حدیث لعل تبیر مت

دہانم راں خلاوت پرست کر ماد

لحظہ اتکے اداں مرایا د آر مد	دوساں یکساں حال مرایا د آر مد
گرے رگسستاں مرایا د آر مد	رسماد کہ حوں حدہ رنگل جس
نورق شمع تندتاں مرایا د آر مد	پر تما کہ حوں مرم طرک سا رکسد
ساعتی حال پریشیاں مرایا د آر مد	در محل کہ تمام جمع لتیمد بہ عیت
جہنم سہ و حراماں مرایا د آر مد	یون خرامد ما طراف جس بہر نشاط
یکر ماں عمہ جداں مرایا د آر مد	یون کست ماد حرموس سوڈ و نقص
لحظہ رسمل بیاں مرایا د آر مد	چوں رسم سحر می تارہ کب خاں سما

حوں دریاں مجلس شادی تبعد ہمہ

اتمسدے مسوسا مان طرما د آر مد

دریای عم روان شود موج خوں	ہر قطرہ کہ حتمہ اعتصاف مرون
---------------------------	-----------------------------

آتش زده نعت سرا برده فلک
 سرخه که بر جید از جان سوزناک
 خرد از نیست حلوه آهن شایه باش
 در قاف قرب دوست ساریده کعبه
 در بای بهر دو کون کم از قطره ستود

هر شعله که عاشق از دل برون زند
 آتش سبقت نه فلک بی تنه
 گر بای خودی ز خویش می بر جوی
 کو پشت پای بر سر دنیا می دوزد
 چون موج انکتاف ز بحر نگون زند

مکر طهور ذات حبیبی جمال من
 هر قطره که چشمه شقت بدون اند

راز دل در میان نمی آید
 به عبارت سخن نمی گنجد
 هر که عین یقین ست در دید
 بر خشن تا بخشیم اهل نظر

سیر جان بر زبان نمی آید
 به بشارت بیان نمی آید
 گفتش در گمان نمی آید
 نور حق بر عیان نمی آید

رازد با احمدی چو شمع دهب
 راز دل در بیان نمی آید

عشق ز رمزی در میان مانماد
 هر دمی رمز دگر اظہار کرد
 گاه بید گشت پنهان از همه
 گاه او بر شکل دیگر رونمود

شورش در جان این رسوا نماد
 هر زمان نقش دگر پیدا نماد
 گاه پنهان برقع از رخ دانماد
 گاه نامشش آدم و حوا نماد

گاہ ماستن مریم عیسیٰ بہاد	گاہ گشت او مس پئی ام مس ولی
گاہ سدا ایداد تیسا بہاد	گاہ موسیٰ گشت او رشتہ یسوی
گاہ ماستن خواجہ لطیف بہاد	گاہ اندر جنگ یسوی او مسار کرد
حال مادر کو تہ یسا بہاد	داستان دلیری ارسہ گزشت
مارار سر بردگر شان یا نہاد	مارر مرے درجہاں آمار کرد
مارنیکل دیگر او اس جا بہاد	روح مسامود پیدا درجہ
مارار سر بردگر او اس جا بہاد	سود سودا کے ہمہ کردہ بخود
کس نہ داند تا حیا جو عا بہاد	مارر سود در سودا می عشق

مام ادھر دھر مستیا نہاد	احمدی راجول جمال جو نہاد
کے جو مس تشکشہ راقمت رار دی	آئکہ دی ہزار جاں آئے مار می وہد
ہر لے ہزار جاں گم شاہ ماریہ بہاد	ہر کہ دی ہزار جاں قسمت عمرہ کردہ است
مار لعل شقاں جو دول سجہ سارید بہاد	گرچہ ہزار جاں دل راست و ملوط
حاصل عمر جولیش را کے مار می وہد	ہر کہ جس رو او مقصدا جو تیں سیکہ
بار وصال جہ تین کے نہ مار میہ	گرچہ جو تیں ہزار جاں ماتحت در طلب سود
مرد لعل شقاں تیبہ مزار میہ بہاد	مرد درین طلب سی راہ نیامت سیکیت

آئکہ دی ہزار دیہہ دھرم بہاد	آئکہ دی ہزار جاں آئیہ مار می وہد
-----------------------------	----------------------------------

گر یک نظر بسوی من متلا شود گر یک کرم بحال من منیا کنی گر یک گره زیر خشم زلفت ببارد وصالت اگر نصیب شود دولتست آن تو اندرون پرده وحشت جان گزشت سجد اگر به قیمت زلفش هزار جان	در دم همه سحر و سحر جادو و اشود مس وجود ما همه چون کیمیا شود عاجات خاطر مایه زائش رو اشود تا دولت مساعدت کرا شود وقتیکه پرده بر تدار رخ بپاشود والله نزار جان که بیکت بها شود
---	--

اے احمدی بہ نخت تو ایس کی ردایو
کان شاہ حین ملتفت این گداشود

ای اہل نظر بردے دل بند تا کم نشوی ز خویش یکبار ای دوست بیک قبح گردش اکنون من و عاشقی و زنی دارم دل در کہ مست عشقت پیارہ و لم بتویہ کوستید دیوانہ حلقہ ہای زلفش چون دست می رسد بولش	از دیدن غیر دیدہ بر بہر این بار کجا توانی افگند آن خرقہ صدر ہزار پیوند کردیم صلاح و زہد یک خند بر جبرئیل وصل آر و بند عشق آمد و جی تو بہر کہد از بند کجا شود و حردمند گشتیم بکوی دوست حر
---	---

احمد ز نظر تو بازمانی
داوند لب لعل صیحت ویند

<p>هر که از حسام فائز است گشتد سرست از سینه چرخ هم اما الحق سست سالی دات اسالست با دمی ملوک</p>	<p>هر که از الحق هزار مار کشید هر که از ان باوه حره بختید از دریاں موحداں کشید از سر میت پتج دات پتید</p>
--	--

<p>احمدی را درین مکتب ملائز قدس و قرب سرح مستید</p>	
--	--

<p>ایدل را اهل دلاں مری بایند طیارسان و هوکم را سر بایند لی مع الله در میان لوح دل بایند خود اما الحق هم سایه گفت ریش بایند نعره انی اما الله بایند هر دم بایند نکته سحالی را الفاظ و قول عاقل بایند بیست را بیدانی پتج سر در میان بایند سیر بر آبی سیکک دگوش کس بایند نعره الواعی در میان لوتش بایند کره میگورده تار میان کز بایند امر توحید جدا مرور در هر در بایند</p>	<p>مکتب عشق در میان یاری بایند سخن اقرت رلب لاری بایند گشت کسر از لوتش لاری بایند در میان عشقان برداری بایند در هر پاں هر کسی گفتاری بایند اندول و دریای ماری بایند بنج از محرم و اعیاری بایند از نوای نغمه مرمار می بایند از الواسی سلطان راری بایند لیکن این گفتارشان هر ماری بایند از گل و گلزار و هر جاری بایند</p>
---	---

معنی توحید در معنی دل ایمان من
 حرف توحید از خط دل داری باید نوشت
 مست و اسباب بود با از تیرگی باشد خمر
 آنچه می گوید خدا از سر خود بر عاشقان
 در حدیث من یرانی گوش می باید نهاد
 در زبان خاص عالم این نکته توحید
 آشکارا سیرتی را کشف باید سخن
 ساغر از دست کنون دلداری می باید بستید
 حریفه باید پیشید از جامه میان است
 ربیاری چون کلیم الهی می باید گفت
 صورت و حدت و عشاق اندر هر زبان
 هر که هست در راه و حد خوش نوانی بنشیند
 گفته ناگفته ایزد تعالی بالیقین است
 مانندانی هم توئی اسرار حق را ترجمان
 از زبان سگ خشت و سیو و دارو
 از زبان صبح خیزان سیر توحید صد
 گزافه معرفت داری موز سیر حق

هر زمان اگر گفته باز میاید شنید
 نکته مشامه ریشیاری باید شنید
 این خبر از مردم بیداری باید شنید
 آن بگوش چون قول ناچار باید شنید
 و زندای غیب این اسرار میاید شنید
 در میان کوچه بازار می باید شنید
 راز نهانی هم از ولداری باید شنید
 طعنه باد در خانه خمار میاید شنید
 نکته قلوبی انکار می باید شنید
 لن ترانی باز موسی دار میاید شنید
 از زبان خنک از او تار میاید شنید
 دم بدم نیدم ز سوتیاری باید شنید
 چون صد از سگ از کسار میاید شنید
 از زبان میوه و اشجار میاید شنید
 فاو کرد الله هر زمان از کار میاید شنید
 در حلاله اشجار می باید شنید
 شورش جد از لب انبار می باید شنید

سیر مجروحہ فی ہر ماں لی و اسٹم
بیمو حاصل اس لب ستار می بایہ

سیر توحید احد اکتبہ احمدی

اور ماں سید محارمی بایہ سید

راہ لست غایت تنگ تار یک دور
لے سعادت دست روشن تو ہم دین
کے رسم دین جنت آباد عدم لی احد
چہرہ گرم تہ لب گرد و ریاضی طبع
چہرہ حرہ گردم گردی کدہ
ہمتے ناد و نظر باد ہم ستاع ہر دو کول
نام کے اندر بجز وحدت حق گردم ہر
ہر دوں آں بحر آشیا گردم بر آدم در
یک سخن گفتم عالم عالمی باداد حاکم
گردہ عالم ہو یا مہر روی مہر
درہ ار حاکم یاتس عرش ز دادہ سر
عرش دیر عرش کردہ یوسف عز
لوی حلقن تارہ گردانہ عیسیٰ انیس
کردہ ہر صبح از برای آدہ ہر اس در

لے عنایت کے سایہ راہ ہر دور
لے ہر آگے تو ہم باد و تن ریں ہر
کے رسم و دین لست و دین سید
چند ہر قطرہ گردم گرد و ہر ہر عدیر
خند ہر طعنہ با سہم ہر حاتی اسر
قوسے تا دیکھم مراد و تن ریا قیر
سیر و ریا بدوئے آب مانند کتیر
گرد و تناع ادبہ عالم گرد و دستیر
یک لب تہ تا دم گردہ و دہ لہو ز لکیر
کردہ بر آدم کرم مہر زماں فی طیر
حلقہ اش و کوئس کردہ خلعت جرج
کردہ کحل حاکم دیتس یک کسان نصیر
زاں لبس رطل سدا کردہ دھارہ
نیمہ برین رس رابع جیح مستدیر

چونکه در ماندست از وصف حال یک ای ز تو تازه شد برگه ز جان بیدار یارب از دست هوا نفس فریادیم بر سر اگر نیم لطف تو آمد سر گاهان مرا	دفتر توحید خوانم بر در پاک قدیر وی ز محمد تو زنده خاطر خسته حنجر در پناهست اذیتا دم دگرگیری و جان دهم هر لحظه برباد و بوردل تیر
---	--

زان نظرهای که بر بیچارگان داری
ز احمدی بیچاره مسکین گاه گاهی بگیر

ز یاران دلریا یارست بهتر اگر چه کار خوبان بیوفاست جو مارافست نوت میست مجنوب خوش آنکس کو دلی گشت بست نمی پرسد نگارم هیچ گاهی نمیدانم چه بد کردم تجانش	رسوم عاشقان یارست بهتر ز یاری وفادارست بهتر بچه کشد همین خوارست بهتر درین عالم گرفتارست بهتر نمیدانم که دلدارست بهتر که میداند دل آزارست بهتر
---	--

بنخواهد خون احمد ریخت بی جرم
که نزدش جرم خو نخواهست بهتر

تمتله مست مصور جمال صورت یار تبرار و ضمه و ضوال با عیاشی اگر تراست نظر از ظهور اهل کمال	درین معاینه می بین خیال صورت یار جمال خوشی نمود از نهال صورت یار تمتله مست نشاء هر نهال صورت یار
---	--

نصرت ہدایت باچو در نظر آید | بختیم ظاہری دیدم کمال صورت کیا

ظہور نور حدائی چشم احمد تر

تملے سب مصور حال صورت مار

باریں دل دیوانہ مس گشت گرفتار

رین لیس مس آں شاہد آں مخرات

لے در لے سجاده بروای خلعت

آں تکل دلا دیر کہ دیوانہ مرا ساحت

محمول کہ شود تیغ ہر زم محبت

دارم ہو انکہ گک حلیتس بحوالی

گر تیغہ دل برت مست حجامک

حرارہ و دوس گر تیغ ماندست

ساجت بکم محبت ایام تحسل

میخواستہ ار لعل است گفت جلیتی

احمدہ نظر ماری وردی تہدہ تہو

کو خلق بد اسد کہ با بختم دریں کار

در ہر دو کون میب جو مطلق است

انہی آفتاب حس توئی درہ آفتاب

مقصود ایں دآں وجودش توئی

درہ درہ آفتاب طریقت در لعل

درخوشین ہیں و بترار غیر کن	دریاب جویس را که یثیمان نشوی
دریا و موج هر دو یکے هست و آوا	اندر وجود جسد یکے بن در نظر

احمد ظہیر حلقہ قوی آمدین وجود
در هر دو کون نیست چو سلطان حبیب

صدیش بادہ مکن پیش شاہد مغرور	کہ ذوق بادہ چہ دانہ اسیر ما غرور
بیای پیرستان تو سر نہ ای بار	برین مصلح ضرور چہ میشوی بنور
بیار جام صراحی بتو بس بادہ مدام	کہ نیست بے می و مطرب کمال ذوق
نیم جرعه مے خانہ گردیم از رات	نیم روضہ رضوان خطوطا حور و قصو
اگر خانہ خمار جرعه نوشے	شوی بہ حلقہ استان عشق رویش
بوی بادہ خنجانہ جان بدہ ایدو	کہ پنج تلخے جاں کندت شود مسرور

بکام احمد سرست ریز جرعه مے
کہ مست دوست بخیر و درون فحشو

یک جرعه دھندہ ہزار ساع	یک قطرہ دھندہ ہزار کوثر
یک مے و بے شمار صوت	یک سعدن دھندہ ہزار گوہر
در کثرت ہست وحدت او	خورشید یکے ہزار اختر
در ہر چہ یہ نیم او مجتہد است	در ہر چہ کنسم نگہ برابر

خزوات خدا کے نیست موجود	معدوم شدہ وجود دیگر نشو
-------------------------	-------------------------

نور شش بحال ماست مدغم	معیتش بصورت ست مصر
از رود ازل شراب و خمر	و طبیعت ماست مدغم
با حمیعت یحییٰ مالذات	ما را است بخاطر این مصر
پیدا است و سہ رستم یہاں	نہاں است و سہ رستم اطر
گشت است دہان اہل سعی	ار کعبہ روبرو اتر
ارنگہ وحدت حدائی	ہر کس کہ گشت تدبیر
آرا کہ حدای پاک خدائی	بر صورت ماست میں ہر
مہتاب رتاب دوست تباہ	خورت پذیر لورا دست لور
ای صورت فی مثال محبوب	مرحلہ جہاں سترہ مشغول
الوار طہور اوجہاں است	در رکوں و مکاں است ادب
حوں خاص تجلیں ماساں است	ہیں قزوہ جہاں تندرہ مشغول
ار وحدت حق کہ آگہی دست	ہم خویش رسول حد سکندر
ہر وصف کہ بر حال حوہاں است	از حسن جمال دوست مظهر
تا حد دروں پردہ ماسی	لے واسطہ ماسے مظهر
گا ہے نمود ذات خود را	بر صورت احمدیہ
کہ ظاہر ستارہ بوکر	کہ گشت عیاں یہ کل عمر
گا ہے نمود شکل عشاں	گا ہے نمود ہجر حبس

احمد ز احد جدا مانے
در اصل نذر کنے تو ہست

ای دور تو کیسای افسر
سودای تو سودایہ جان
ار پر تو حسن آن دلام
یک رنر ز راز عشق گویم
یک جرعه اگر دہے رجام
گر راہ یقین یقین نمائی
چون لشکر عشق را تباہی
گاہی شد وصل گاہ ہجران

بسمرخ ہوا کے مستق دلدار
عشق تو جو شیر نر زہ خوشوار
ہر درہ شدت مہر آمار
چہ آتش تفت جہ سہر دار
سیب اگر تو دنجبار
گردانہ خرقة بند رنار
سرسش نند جلمہ یک بار
گاہ ہے سر کوہ گاہ بریار

احمد جو ہست اصل موجود
دیگر تو بگو وحدت این کار

گر زور و عشق او دار سے جبر
ہیچکس از مستق جانان جان
فلرم عشق ست قعرش ناپدید
بے طلب در راہ تو اں رسید
یہ یقینت کے تو اتم راہ رست

از ہمہ عالم بکے در گہ
جاں خود در بار و در گہ
گر تو غواغھے کنے یا بے گہ
سالکا کر مرد را ہے رام
خود نماید رفت رو بے گہ

عاشقِ ارحاساری دار و کمال
گر تہ مردِ راہِ عشقے سے مہر

احمد دوستِ اردو عالمِ رشتاں
گر دردِ مستحقِ اور اسے صر

ایکہ میدانی تو ترنگِ گلِ تہ
مے مائی ہر رماں سارِ دگر
ہر جہ می نیم ہمہ داتِ تو ہست
ورمیاں مامیت نام میں تہر
نور داتِ سائلِ حلقہِ جہاں
داتِ یاکتہ تر محیطِ بحر
ہست ماداتِ معیتِ دریا
او ہم گویا میں معے صر
ہر کہ دردِ ریکاں تہ درد
ذہر میں بحر تہ جو رشید مہر

ولہ

اسے درخسِ خودی گرفتار
خود راہِ خودی خویش برد
یہ سدا رہِ حو لیتیں بدر کس
نیدار کہ ہیج بیتِ یسار
خود میں جہ کست ہیج ستار
خود میں جہ کست ہیج ستار
میدانِ یقین کہ حقِ مطلق
بر صورتِ نوشِ دستِ اطہار
اسرارِ جدائی اور تو پیدائست
دیگر تو لگو حدیثِ اسرار

ماسایہ لطفِ کردگارِ رحیم
آیاتِ کلامِ عشقِ رایار

اندرونِ خویشِ رحیم میں کہا میں گیار
دائما اندرِ رسال میں معی رگسار

ایچو تنک از آب ریاسن گشتیم بجز
 ہیری بودم بادل میں ماحرچوں
 نہا بودم نور گشتیم درہ بودم حور شدم
 شیرہ مداین شرابی از خم و صد ولا
 چید گاہ معرفت چون جان حیوانی مت

آب بحر گرجہ اند شک می گیرم قرار
 باز آحر کار مگر حبلہ ہیرم گشت
 بحر بودم موج گشتیم بگر اند اصل کار
 من کنون بچوں شہم شیر گشتیم چون
 جان جان کنون این کتہ را در گوش

گرچہ احمد بود اکنون گشت احمد از سر دل
 کسوت دیگر نموده از لباس کردگار

ایکے عیا نے توبہ شکل بشر
 دوست نگر از رہ معنی عیان
 نیست وجود تو بجز ذات حق
 گشت بشکل تو ظہور آدمی
 آدم معنی ہمہ وز ذات نیست
 ست می شوق شوا از بنجودی

ہر دم از خویش بنجود کن گذر
 کردہ بتل بمثال بشر
 طالب خود باش ز خود کن کردہ
 زان ملک فگندہ تہو سجدہ
 ذات تو از صورت معنی شمر
 چند ز نے طعنہ تو از خیر و شر

احمد اگر غوطہ ز نے در بجور
 از تنگ این بحر بدون کش گہر

ایکے عیا نے توبہ شکل بشر
 تا ہمہ ذات تو نے با وجود

چہیت بعالم ز تو این شور و شر
 نیست بجز ذات تو ذات دیگر

<p>آخر این سوغه خود در کدر تا که نه سیم تر ایک لطف آئینه را که مگر دے سر اگر ستمش که داد می حرم</p> <p>احمد اگر سر مگوئی نه است داس هر جس چه کی پر گهر</p> <p>در ستم که کم رسور اطمینان عیرت مدهاں سهاد سمار در ملت کاوے کس اقوام ماتد که رسم مد دست یکبار کای لایق منسی تو رہا در یاب یقیں که میت حریا در جوتیس طلب که میت اعیان چدا که هفتہ نو داسرار لامد بر مستر بر سر دوا</p>	<p>روے مسائے دهری زما یرده قالب بر میان رنگس صورت ما آئینه روی لست صورت تو گرتدے آتکام</p> <p>در مدرسه های عشق هر بار حیرت بر ماں گرت گشت خون میت بعیر دوست حیر رغم به سزای کفر تر سا آوار بر آمار سرالیت در جوتیس لطف کی نو آمد اگر مقصد حال حال تو حوا راں حرم می دید گشته مفسد چو مکتہ بروں زود</p> <p>اے احمد ارکباب توحید هر دم سستے کس تنگوار</p>
--	---

چرخ گماره گیسو از غیر	بسم و در عاشقانت این سیر
چو لعلش احمد بدید شد	شد محو چشم صورت غیر
در وحدت او چه کس و ایمان	و راه یقین چه کعبه و دیر
احول که سبک ندید هرگز	در دیده کور او دست لایخیر
آن شب که ره یافت این راه	تحقیق نبرای که هست او غیر
در قایم سلسله این راه	در مدح طایعات نیست لایخیر

احمد تو چنین جمال غیر سے

بر چیز گماره گیسو از سیر

دل و جانم چنان است که کشم پیش لطر	گر کند حایت مایک نفس آن یار گار
او در آنجا بطرب بشادس اینجا و غیر	او در آن سوی ابرجت دمن آنجا مضطر
قصه جیت ہی یوشم از دشمن و دوست	ز هر غمهای تو می شوم چون شمشیر
دل و جان منظر غمهاست هم از غمت	نظری از ره الهیات کن آن نور بصیر
حالم از گردن پیام جو زلفت و غیر	کارم از دست خرق تو سر سیر
زمن بیدل و آوار و کور ماند و بحر	یار بگفته او خو کرده بیاران دیگر

احمدی را ہوس خوش سپرن برده راہ

می خورد زین غم اندوه سے حوصل گبر

صفات مسندی ذات قلند	ز نور حق تعالی شد سر سیر
---------------------	--------------------------

را فکس میری دلنشین را بر رخ	را نور خویش کس علم مسور
تجلی صورت نیست ممکن	نظر کس جہلم سے ہوا مصور
جو مصوری سیارہ ریں را	کائنات حق پر میں سردار سیر
وہو سیارہ در حوں جویتیں ہر دم	قداساتہ قلب و عاہلہ و تن و دم
گوارہ مرا میں سے حکایت	کہ این سے کہے رامیت دور

آیات احمدی را میں درخیا

صفا مصوری دات قلندر

ہستہ زار جاں جانی اسے سیر	ہر دم می حتم سہلے اسی سیر
آمرہ بر صورت انسان یدید	لیک در عالم سہلے اسی سیر
مے ری دلہا لغتوہ و سدوم	ہر دہانے دلستا لے اسی سیر
نیت غیرے در ہمہ عالم لیک	رہمہ دلہا جو حالے اسی سیر
سپیل جاہا سوئی خاک مائی نیت	مایہ جسم در داسے اسی سیر
آتشکارا تر لہاس آدمی	ہم نہائی ہم عیانی اسے سیر
حال مطہر دات قلندر	وہ روایت حق لہا لے شد مصور
ولا تو حمد اندر مردہ ماسے	قوا بے مقصود دلہا یک سگر
ظہری نیت ممکن عر لمورت	یکے سگر ہمہ صورت برابر
تقیل مطہر دات قلندر	ہمیتہ تیج ہر است سر

ہر آن نقشے کے اور صورت بہ بند	یقین ست صورت البدر اکبر
دل پر دن تو کیوس ریخت بہت لی	کہ بر ذات تو ست در معنی مقرر

حال احمدی را میں تو ایجا	
ر نور حق تعالیٰ شہ نور	

عشق آمد نظم بہ حق آشکار	نیت غیرے کے خد مال کر دگار
در ہم صورت سیکے معنی سین	وی ہمہ صورت بہ معنی آشکار
صورتم مغنبت معنی صورت	صورتم وحسی کی میں نقش بار
در حقیقت بیت غیری را وجود	در ہمہ یک دان و یک بین در شمار
و ہو کم ر مزحق ست بالیقین	ر فرحق را ہم معنی پایدار
نخن اقرب گفت در معنی صدا	را حق را در حقیقت گوشت دار

احمدی چون ذات حق را نیست غیر	
این رموز سر حق ست گوش دار	

حقارت تو میں بر من ہجارت	کہ معنی چارہ دارد غم و درد فقیر
بادشاہی مقامت کہ بر تو فتح کند	مہر جا باطلت فقر کہ ملکیت فقیر
شردہ ایدل کہ من خر قہ حرمین شام	جد آخر قہ کہ بہتر بود از تیاج و سیر
تا کہ در بحر مودت زدہ صبر غوطہ	حاک کوئی تو مرا ہست بہ از عذوبہ
تو د آن تیاج مرصع من و این خر قہ حرم	کہ مرا خر قہ حرمیت چو ر رفت حرم

ہرچہ دس شاعری قلیل دسا	نہد لہجہ ملک جہاں اہل نصیر
گر خدا فقر بدر مرہ کم عمر	سہر دو ماں بروم - در سلطان

احمدی انکسہ حتم عنایت شاہد

مادستاهی اندی رایہ غم از رخ فقیر

جوار رخ برده واگر داکم امروز	جہاں را سلا گر داکم امروز
یہرے دجور را دیو اہہ سارم	سیر و جور صیا گر داکم امروز
رخ معرفت موئے بر آرم	جہاں را آست ساگر داکم امروز
ناس جاتناں سوختہ دل	رقعت نہ را گر داکم امروز
لب عشاق را نہ ہوش بخود	رستہ ایما گر داکم امروز
مرا یند ملک لایرا سے	گہ را ماد ساگر داکم امروز
رہبر کن اقرب مار گویم	برا از خود جدا گر داکم امروز
مگویم مکشہ از قناب قوسین	ترا من مصطفا گر داکم امروز
سہر محلی خودار کست کسرا	لطاہر از جہا گر داکم امروز
مگویم ہر ماں الی اما اللہ	حقیقت را روا گر داکم امروز
دعمرہ ہما سے کستگار	رداں یوں سیسا گر داکم امروز
جمال حوشت بہر کشتہ بخت	نفیس داں تو بہا گر داکم امروز
ز گوشتہ داکم طاق اورد	ہمہ محسہ اہسا گر داکم امروز

کسم لب حده ار لعل شیرین
 سما کیم تازه رعب خود سران را
 بیا ویزم سر عشاق بر دار
 غمے مطاقم ار نقد محرمے
 دلم بازے ہوئے عتقبار لیت
 لوازم پرده عشاق مستاق
 را لوا رنجلی عاستقاں را
 بر آرم از لوا بے سر بر افلاک
 سلیمانم بگوئیس ربیب ربیبائے
 یوسف سستے عاشقار است مدحوت
 آفتاب آفتاب عالم افسرد
 نموداری کنم ار وحدت خود
 منم بر فلک منم بر کوس وحدت
 منم بوسے بوسے وحدت آماد
 قاسے سبز یوتان فلک را
 زگر در راه خود کھلے بناسازم
 نظر گرا فلکم بر سنگ و آہن

نسیم خا حکا گردا تخم امروز
 سدا ویر بتیا گردا تخم امروز
 رسد با ہوتس و اگر داتخم امروز
 یارت را عتا گردا تخم امروز
 زبرد از ہوا گردا تخم امروز
 ترا صاحب نوا گردا تخم امروز
 جو موسے انجلا گردا تخم امروز
 سرت صاحب نوا گردا تخم امروز
 ترا مرغ صبا گردا تخم امروز
 رحام لن ترا گردا تخم امروز
 ولت صدق صبا گردا تخم امروز
 نداسے رنبا گردا تخم امروز
 بہر سو بے خدا گردا تخم امروز
 عصا را اثر دہا گردا تخم امروز
 زیو بد ضیا گردا تخم امروز
 لبصرا تو تیا گردا تخم امروز
 یک دم کیمیا گردا تخم امروز

دہم کشتے یک شے را	کسار ایرم اگر داکم امرور
ہزاراں آفتاب عالم امرور	زیک نو دسہاگر اکم امرور
ترا اربہ لاہوتی حریست	را لاسر لاگر داکم امرور
مع و ترساو کمر دین اسلام	ہمہ رار گمہاگر داکم امرور
سرا دارال این راہ سراسر	سایم ویریاگر داکم امرور
دوئی چون نیستیر توحید مطلق	سج اربہر دوسر اگر داکم امرور
دلارا حان حدائی مصلحتیست	گداریا دساگر داکم امرور

یواحمد عالمی آشتہ سارم
یوار زح یردہ و اگر اکم امرور

قاسایں وائ بردارم امرور	شائلی نساں بردارم امرور
حماے بردت یکتہ نکتہ سارم	ارال مکتہ جہاں بردارم امرور
لصدق این یردہ عمل مرور	زمر اندر رماں بردارم امرور
لواے الطرد اسر ہواکم ایدم	صلاک عاشقاں بردارم امرور
رمور علیے داسر ار آدم	روح دسرا آسماں بردارم امرور
ہرمس نیست در عالم کس کو	ریا اربہ دماں بردارم امرور
خودی را یحیی دی سارم پس نکتہ	مکارا از مکاں بردارم امرور
عیان را از ہماں سارم ہویدا	ہماں را از عیاں بردارم امرور

سن آن مرعوم کہ بردار سیاست	تو اسے طلبان بردارم امروز
چو مقصود دست از حال جانان	حدیث حال جان بردارم امروز

جمال احمدی ہر دم ہویا است	
جمال تازیان بردارم امروز	

لقاب آں دایں بردارم امروز	ہمسہ دہنیا زوین بردارم امروز
یقین جملہ جان از عشق پیدا است	گمان را از یقین بردارم امروز
ز نور خود سرستہ خاک آدم	گمان از ماد طین بردارم امروز
چو آدم من یقین در جہنم چون	لباس جور علین بردارم امروز
میں کرد دم آدم دیدہ	چو عیسے از زمین بردارم امروز
جمال خود و عالم سے سہا ایم	گمان از ہم نشین بردارم امروز
رو اسے سہا ہرے ملکوت و ملک	رذہ حق بیلین بردارم امروز
نظارہ برین کہے حشم ساطن	چو از ترخ آستین بردارم امروز
ملک رات کے رخ خود و انہا ایم	امان را از ایلین بردارم امروز

جمال احمدی آرم بہر جنت	
ز نور احمد این بردارم امروز	

ای رخ تو شیفتمہ ارواح مقدس	بر ذات تو انوار تجلی است بوس
اگر بردہ بتلبیس ز روے تو بیا فتد	پس آدم و ابلیس نمایند کیے لبس

از مکتہ توجیر کے را کہ خسر شد	بیرون بدہزار دل چسپیں ہر کس
اسے طائر قد سے تو کہار روہی تھے	مر تر تواریں گسندہ طاق مقرر س
اس در حقیقی ست کہ در بحر محاسنیت	ایں کوہ ہر دریا یہ کے سر کف چہر س
در عشق جدا و بد قدم بیتیتر آدر	تا جہد رلی کام اریں راہ تو دایں

احمد حسن سر ساہل یہ گوئے
آہا کہ بد اسد لواوی ہبہ را طلس

عشق رخ کے مثال قدس	در صورت ماتہ سہ محسوس
ہر صورت جوس کاں عیاں س	عشق ست رلوح روی قدوس
اس حتم و حشر قہ نہ گوستہ	در عشق کے حشر بد ما موس
ایلیں بداشت حیتہم حق میں	دید آدم را مات مسکوس
ار حشر قش کا بد محسوس	ار راہ جدا کے گشت یا موس
در تختہ این سات سگر	ہر حرف کہ غیر دوست مل س
ایدل ہوا کے حویش تا جہد	سحر و رتو کے بررق دسا کوس
در حلقہ رلف یا را مادہ	مجمع دل س اسیر محسوس

احمد کمال خود لطف کس

لقتل روح کے مثال قدوس

در حلقہ لیلیاں ادا مات	می لوتس تراب عشق خوش مات
------------------------	--------------------------

نادر حق شراب عشق پہ لے
 در زمرہ عاشقان یہ نام
 در حلقہ طالبان موشش
 تولدت عشق را چہ واسے

پاشہ کہ شوے تو نیراد ماس
 این جہر خودی نہ خوشتر تر اش
 اسر حلقہ شوی میان آتش
 اسے یہ کتہ جہاں جہاں

در صورت احمد کی جہ سینے
 در پیش میں کہ ہست ز تاش

دست بر آشاہ دمی نیست از بزل خویش
 سر کہ دار و خیال لینے و جنون لے
 کہ توی نیزان تو کہ گئے مور و نغم
 خون غمہ را حلال خون با غم حرام
 تو دمی ز سر کے پختہ در راہ خویش
 یونسی مایہ کہ شد مرد و دیہی خویش
 گنبد زری توں چہ تا نگرے در راہ فتر

بخور زندگن بادا خوشگوار از خون خویش
 عاشقان خوشتر لیلی شہید مجروح لیس
 تیک سین زین خون را تا شوی از خون خویش
 ہر غمی کو کہ در دہا شد دست تاش خویش
 مافر و تر میرے ہر لحظہ با باران خویش
 کوہ و در راہ او ہر لحظہ کنون خویش
 چون نہ او دم زخوی ہر شہید چو خویش

احمد کی موقوف فردا نیست چو بکران
 بخور داد بار بار جہ و گنبدین خوشتر

در حلقہ عاشقان عجب موشش
 گنبد زری توں خود پر سے

سے خوش شراب عشق سے خوش
 تو میرے عشق باش در ہوت

تایید کہ شوئے تو میری	در رمرہ طالماں سے خوش
گر راہِ روسے راہِ دل	اس مکتہ عشق اکس گوت
لقہ عشقِ رامہ دور	گر حملہ جہاں دہد مردت
برام کے تو دوریں راہ	کو حملہ جہاں کد مردت
دریکہ راہ سے	مردتِ عام عشقِ مردت
بجولیں تو تور جولیں بکار	در حملہ جہاں کولیں جات

سجادہ و خرقہ را کرد کس

ای احیاءِ شرابِ جولیں

کہ نگینِ شریحِ ماسہ عشق

تا بیاستارِ الستامہ

را کہ بود کامی ست کام عشق

خلعتِ مادتاہِ چارہ عشق

چند و اہی عشقِ ماسہ عشق

قسمہ دردِ اسماں پرست

کام عشقِ ستارِ مزدبہاں

الائق ہرقِ رسکے نہ د

انکسہ از عشقِ مارے مار د

بیستہ ایس باحِ ارغماہ عشق

مردی تو اوار علی سے محقق

پہ روی تو اطارِ حدائیتِ فتح

اس قلم عشقِ ست کہ پست اور

ای درختِ نخل اسرارِ بدفت

رحسِ دستِ طاہر الہیست

ایں بحرِ محیطِ ست کہ محققِ بہدوریت

این بادۂ عشق است چو لعل جام مصفا این قلمم توحید ز اسرار خدا نیست ایں گوهر ذاتی کہ ز دریای سعادت وین تریب توحید است کہ جام مروق اطہار شدہ بر صفت ذات تو الحق گوہر تو ان گشت کہ نسبت معلق
--

احمد سخن سیر بگفت است ہویدا ہر کس نکند فہم ازین نکتہ مطلق
--

ای جمالت یر تو انوار حق ای رخت عکس جمال ایزدی ہیچو منور می ساید شیر مرد کے تو اند چون سمدر ہر خے ای سنگ نر حید می لانی دروغ لبشگندہات چو عنخہ در سحر ذات یا کست خزن اسرار حق روی تو آئینہ دیدار حق تا بر آید بخود و بردار حق آنکہ اور قصاں تود ہزار حق شیر مردان بے تود ہزار حق اگر تو بوی یابے از گلزار حق
--

خلق عاقل نے مداند سب تو گرچہ احمد سے کے اطہار حق

ای زلفت تو داسگاہ عشاق اسے عارض خوب و لغز بیست ہر کس تو چو نیست در سپر سے تو اچھے ہے کئے غنیزہ اسے رو سے تو سجدہ گاہ عشاق رشتک بر رخ بستان بچاق چون تو بنود بخت لہ آفاق کافہ نکتہ رہ تیغ براق
--

چہ طوع ہے رے تو احمد
رحیمہ رمالہ ہائے عشاق

سایہ فگسد الحق مارم ہمای عشق	مار افتاد ماگہ بر سر تو اسے عشق
زاں ہر دو دم ہم آمد اندر دای عشق	لعل لبت نگار چوں تہمت کرست
سر کا عاشقاں تہ جاکیا ی عشق	کر وہ ہر ارجاں را اندر چہ رخزاں
صد ملکاں نگیر آں بادشاہی عشق	ملک لہم گرفتہ ایتی عمرہ آں تہ
آق چہ چیلہ سارم ار سگاسی عشق	طا سرتہ ست ارم ار عشق یار مارم
یار کجا فادام اندر ملائی عشق	فریاد سکھس ار دست جو رومای
رحمے کس ترحم جز ملیوای عشق	دست ار کریمیاں پر سد ملیوای
کس میت حر تو محرم در دہائی عشق	ارستہ نگیر حرے مارار ما تو گویم

احمد کس تو ظاہر اسرار جو عشق را
در شبیہ وار پہاں اسرار ہای عشق

بادی مصلی بہت ہست ہست
واللہ کہ کفر و دس بیکر ہست
لے فکر تو ما مہا بہت ہست
لیکن تو ان ہم کہ بیکر ہست

در بہت عاشقاں بیکر ہست
در سرب عاشقاں تلاتس
بے ذکر تو کعبہ ہا کنت ست
سوداے تو گرچہ بہت غمزد

ایں بود تو حملہ بہت فرست

ایں بود تو گرچہ جسدان میت

مردمانہ در اسے دورہ عشق	کابن راہ پر عقیقہ ایست لبت سنگ
ایچون آمدی از خیر جویس	یکریگ تنوی ز صبح در جگر
بے رده تو گر بہت بلند	مارا جو چشم ست ہمہ سنگ
کز وصل تو خویشتن بخوای	از دل بدر آرایں ہمہ رنگ
گر دولت معرفت بجوئے	از حملہ سوئے یک کن آہنگ
در خویشتن اگر کنے تو فکرے	این عقدہ دو ہزار فرسنگ
مستور در عقل عشق یابے	بیزارتیوے در مر و ہر سنگ

تو کہ ددیر را کیے دان

یک نقش مگر بجلہ ارتزنگ

ای ذات لطیف و محسوس کامل	دست تو مہر و جود سارل
موجود مہر و دمالہ دست	یا جملہ صفات جوش کمال
واللہ کہ بہوست در و دسالم	آن حضرت بے نیاز عامل
ہمراں چہ بود مکان توحید	ما یثم بذات جوش اہل
در راہ بقا ہمہ فنا نیست و	عفتت بیمان است عامل
در روی بتباں صورت تو	داریم درین بے دلائل
بر روی بشر کجے خاص	کرست از اں دو چشم بائل
در صورت احمدی خدا نیست	خالی ز صفات حق و مائل

گر سب کو اگر ہم امانا	ہم راں تو ایم سداہ داریم
ار راہ کرم لو ار مارا	ریرا کہ تنگستہ رار راریم
آد سینگے رحم یو کستم	
ار نسمت او در افتخاریم	
ماہ را رلقاب سے سیم	محررا در حجاب سے سیم
ظاہر انا روں سیہ تھاں	ہیرماں کو دگلاب می سیم
س دہ آئیہ صفائی دہود	سیہ آفتاب سے سیم
سوح را علیں بحر سے پائیم	آب اندر سراسر سے سیم
سام رایوں بدست سے گیرم	
بیاتی اندر رستہ اس سے سیم	
دوش درویر ماں میر دم	حلقہ دل برور جاں میر دم
یچو دست یک حسرت	برور میجاں میر دم
ار سرستے درو یو اس کے	دست اسرقص کماں میر دم
ست سے ار عشق ہر حسرت	والہ دستاں ماں میر دم
ار لیس جو حشہ حویشتن	آلتق عم درو دجہاں میر دم
جیتنہ پور تید ہے سو حتم	ہر لے کر دل دجاں میر دم
ماہ اس ار دیر روں تہیدید	سکہ بدان حال ماں میر دم

<p>آئینہ صورت جانان منم</p>	<p>صیقلے آئینہ جان منم</p>
<p>ہر جہ بی بی تو پوان آن منم در تہ این ترندہ سلیمان منم گاہ چو گل خندہ ز منم در چین آمدہ در کسوت لسان منم بر سیمہ سہی تو تابان منم</p>	<p>در ہمہ ذرات معالیت ملک حمان جملہ مسلم مرآت گاہ چو گل خندہ ز منم در چین درد و دوجہان نیست جز ذائقہ ذوہ ذات تنہود و علت</p>
<p>احمد برد و در دل رنگ گفت صیقلے آئینہ جان منم</p>	
<p>دیوانہ خند و خال اویم تانتہ آن زلال اویم سرگم شدہ خیال اویم چون سورجہ پائمال اویم</p>	<p>سستیفہ جمال اویم سیراب دلم نقد ز آبے آشفہ جمال آن نگارم اوپاوشنہ ست در دواو</p>
<p>احمد بہر ار بار گفت من سستیفہ جمال اویم</p>	
<p>اسرار رموز عشق یاریم مطلوب ظہور کردگاریم</p>	<p>ما آیت نص کردگاریم ما منظر سحر عشق ہستیم</p>
<p>مانع لطیف آن نگاریم</p>	<p>ما بحر ذات محض حقیقتیم</p>

سکائی مقام کسرا یمن	مہاں عسیر آں لکاریم
مرغاں سرداج کلج قدیم	مایم رماں مکان ہماریم
سلطان سراچہ طوریم	برمرک عشق تنسوا ریم
<p>احمد جو حال خود نماید</p> <p>سیم پیش کہ کردگاریم</p>	
مایم کہ عاں ست ماسنیم	درخت و نوح مایہ در ہم
دردا کہ رحدگشت اندوہ	آدج کہ کماں گرت دروم
دل سو حہ زار را گسہ است	رس آتش عم سور مالم
آس نوح مرا خود در ماں	وین درد مرا خود مرا ہم
<p>احمد ر حراق یار محروست</p> <p>دل رار در ار دیدہ پریم</p>	
رخت تنو دستہ ریا ریم	برمرک وصل تنسوا ریم
سے طاج و دولج مادشاہم	سے ملک ریمہ کامگاریم
مار اسرود کارا کنسی عیت	سر دل احساب درتہاریم
یکریگ چو کم گشت دایماں	مالمت و دیں چہ کارداریم
در غیب ماودنی نگہد	ماحملہ جہاں سیکے ستاریم
سایع رکار و رورہ و ح	ماصر ص و گرسہ گرا ریم

مار اسد گریہ ادھما نیست	ما قبل زرد سے یار داریم
مارا تو بسین لبور ستا	مانگہر عشق آن نکا دیم

احمد احد ست نیک بنگر	
این ذات ز منہ سے شماریم	

ماچتم دل پنجاب لار کردہ ایم	جان اند لے غزنہ توانخوا کردہ ایم
افگندہ ایم سر بہر کوئی دوستان	خود را ایراہ دوست یکسا کردہ ایم
ار بہر کیہ و جرمہ در سے شرابار	جان اند لے خاندہ شمار کردہ ایم
مارا نہ رے جاہ نہ رے خاندہ	خود را برین طریق یکسا کردہ ایم

احمد لباس خرقہ چہین بخود سین	
پنهان بریر حبسہ ز نار کردہ ایم	

نقاب زردی خود چون گرفتیم	جہان رعایتی از سر گرفتیم
جمال خوشین چون نمودیم	جہان جملہ بحسن اندر گرفتیم
چو خراب بردان خود کستیم	جہان در طاق و در سر گرفتیم
ز جامہ سے مع اللہ جرمہ خود کیم	ز سر سے رہ دیگر گرفتیم

شراب احمدی در کار داریم	
ز جامہ ایما ساعہ گرفتیم	

یروہ بردار کہ تا عارض ہو بتا نگریم	روسے بناسے کہ تا سجدہ پیش میریم
------------------------------------	---------------------------------

تو پیدا کر کہ با سر گراں در گد ریم	بدست و تاساں مائے سر شمشیر
اندریں مادیہ حاکم سلامت سر	ماستقام صادق سر کو تے مست
درساں روح و رلف تو کج و خطریم	در تسمائی صالت تو ہمہ درساں
تاہ اس کہ مارہ دہاں دگر تم	گر دہم حاکم تہ مات سچہ مرد کج
تو سیلے مائے دما مورچہ تاسریم	یا دتسمہ رایہ عماریاں مورچاں

احمد ربہ نظر مار کہ تہا ہمارست
سر جو کر دیاں ر تو کہ اہل الطریم

سر ملک عشق سلطانیم	ماگدایاں حیل سلطانیم
گاہ ہر طور فقیر عمر ایم	کہ چو موسے کلیم ہر گہ طور
گر یہ در مملکت سلیمانیم	ماہر میل بیستہ سیم
والحب و دین کہ در ایم	در عشق اور دوا بیاہست
عاشق حس ہولیت حیر ایم	حوں نظر بر حال جو دگریم
ار اول مائے سچہ ہوا ایم	آیت سچہ ار حمال جو د
گر لعلہ ار حمال ستایم	عالیہ عاشق عدا گرو د
یار سگ کہ مایہ مرعایم	مرع لاہوتے ایم ر ظاہر قدس
مادران خاصہ لفتنایم	بہت لوں قرع و حدت
در دریا کے گوہر کا نیم	گوہر راہیں طالع نیست

نئے زماں و زیادتے ز آتش	تا پداستے نہ این دستانے آتم
حرم شیریں مع الشدایم	عالمے نکتہ خدا دانم
پادشاہیم بابلک فقر	گر یہ با آمدہ بزند اتم
یوسف ملک سر لاہو تیم	بہر آن آمدہ بکنایم
مرغانیم از نشین قدس	کہ درین دایم دہر مہانیم
گاہ لیلے و گاہ محبتونیم	گاہ دیداد گاہ پناہیم

بہجو احمد بکشتہ زندان

زند خود باز در دستانیم

تا جمال طلعت جان دیدہ ایم	جان جان سرست جانان دیدہ ایم
من نیم حیران چو موسے صد ہزار	ربا رنے گفتہ حیران دیدہ ایم
نکتہ گویم ز شہر عشق نو و	جملہ را در زندہ سلطان دیدہ ایم
من یقین خویش در ہر قطرہ	قلزم در پاسے حمان دیدہ ایم
در خم ہر تار موسے دلبران	صد ہزاران ہر نہیان دیدہ ایم
در میان کنر و زلف نیکوان	در حقیقت نور ایمان دیدہ ایم

تا جمال احمدی رخ دانود

مسکلات عشق آسان دیدہ ایم

تا جمال و دو سب پیرا دیدہ ایم	خویش را آشفہ مشید دیدہ ایم
-------------------------------	----------------------------

<p>شهر ابرو سوخته و دیر و ایام لعل لبت آینه سحر و یزد اس بیدار و در یاد ایام هم می آید کفر ادب و یزد در شمع حق تعالی و یزد آنکس آنکه عذرا و یزد املا اس از حد از و یزد</p>	<p>در سوخته آینه سحر و یزد آنکه لعل لبت آینه سحر و یزد اس بیدار و در یاد ایام هم می آید کفر ادب و یزد در شمع حق تعالی و یزد آنکس آنکه عذرا و یزد املا اس از حد از و یزد</p>
<p>آیت امان ساد و ایام</p>	<p>آیت امان ساد و ایام</p>
<p>درین محراب علی سید و ام در کماں کماں گردید و ام در دما و ست سحر سحر و ام دریناں ابرو سلیب و ام در چو نسل راز و نایب و ام در تراوت مار بار و ام در لغت صفت القاب و ام</p>	<p>درین محراب علی سید و ام در کماں کماں گردید و ام در دما و ست سحر سحر و ام دریناں ابرو سلیب و ام در چو نسل راز و نایب و ام در تراوت مار بار و ام در لغت صفت القاب و ام</p>

از شراب احمدی بر جام عشق
در سیستان مغانوتیده ام

در آید از سرم عیار ستم	از سی جان دل برده زدم
ز عیاری پیرده جان دل را	کنون بن بیدار بجان ستم
شراب عشق را در کار کردم	ز دزدی هر دمی تو به ستم
چو آن ربه درون گام من رفت	ز طامات عبادت جگر ستم
ز سرسته خروسته برکتیدم	درون خرقه صد زنا بر ستم
چو دین دگر را لیک گردیدم	ز دام کفر و دین هر دو به ستم
چو از دل بر همه معلوم گردید	درون کعبه اکنون بت پر ستم
چو از و بهر معکم گشت روشن	دام از جان جان پر ستم
مقامی مظلمت شد فانی بس	طناب هر دو عالم در ستم
لیک جرعه دو دست می نمودم	رخم رند تشنه مست در ستم

تو احمد را احد میدان به عشق

که گاه در علو و گاه در پست

دو تن منقصود دل دگر می چایان یافتم	منظور دل ز رموز عشق بجان یافتم
اینجه مینان بود از انسان شرمسارها	کشف این سر را در کوی انسان یافتم
از رموز گشت کنرا هر چینی بود آن	ظاهر آن رجال حسن بخت یافتم

میں حامد ہو مکمل مست و مہوش آیدم	دور دور محض قرب سر ہیاں یا مہم
ہر ماں مانگ مال حق میرے ہم نیاں گویا	نیم حرم تر اس عشق سحماں یا مہم
یوں ایک لگتے تندر راہ و حد کھر دس	دور تیاں سیدہ دل پورا ہیاں یا مہم

احمد اور حملہ عالم طیب غیر ہی رہاں
 رارسحاست ایں کھر مر ہیاں یا مہم

میں حصار آسکارا دیدہ ام	آسکارا اس حصارا دیدہ ام
لے کم و لے کاست یاد حصار	لے کم و کیفیت آسکارا دیدہ ام
برج رہاے سرو مار میں	نور پاک حق تعالیٰ دیدہ ام
میں سمیڈا نم جہ میرا اندر کے	میں رویت اس سعار دیدہ ام
صورت حق را کھتیم طاہری	برج حالت لے لگارا دیدہ ام
اگر کے پرسد چنگوہ دیدہ	صورت ایر و تمارا دیدہ ام

برج احمد جمال کمریاست
 طیبیت یہاں آسکارا دیدہ ام

ما حملہ صورت حدائیم کو	بر صورت خود حدائیم
در ماں طبعیں کہ طیبیت عشرت	غیر کے تیرہ کہ حلاہ یا نیم
دور سورجہاں میں تیرہ	برسکہ خود در وہ دایم
کس طیبیت کھر تو اندر میں جا	ما نیم راسل کار ما نیم

در عجب مستی که مایه کرم	سبزه نورین مقام تو جید
بر تخت نشو و پادشایم	در کسوت فقر ما چه مبینی
در صورت فکش خود برایم	در صورت مانگر خداست
هر دم لب بت و گریه برایم	گاسی و غنیل گاه آدم

در کسوت احمدی چه مبینی

آن من کرد و اسے کبر مایم

دین منان و راه قلندر گرفته ام	پندار و کبر از سر خود بر گرفته ام
ایمان و کفر حلقه بر آبر گرفته ام	مارا چوراہ دیں نمودند سالہا
زہد و مصلح جملہ مزور گرفته ام	جملہ ریا نمودیرا ہرچہ بود آن
در راہ عشق کار خود از سر گرفته ام	و نیاد دین را خاطر خود جو کرده ام
حب لوطین و بدلتل بر گرفته ام	اندر مکان عشق جو مردان گزسته ام
در راہ حق معاملہ دیگر گرفته ام	آب حیات از لب دلدار خورده ام
جام جہان خمای ز ساعتر گرفته ام	در راہ فقر طالب مطلوب بودہ ام
مطلوب راہ فقر ز حد بر گرفته ام	مقصود راہ کبر درین دیر دیدہ ام
در راہ عشق راہ پیر گرفته ام	جملہ حجاب خویش رہ دور کردہ ام

مقصود جان جملہ جیاست احمدی

این نمک لطیف یہ خوشتر گرفته ام

ما سبق عشق از خط و لیدار خواهد دایم	سر مو حشق ال یار خواهد ایم
آیات حس مار که میان خلق بود	اصحی حال سگرار خواهد ایم
موجود جمله داب را آمار یا ماست	آمار ستر یا رما طهار خواهد ایم
مکتوم گنج عشق که از حشیم ماهاست	ملک بلوح دوست آنا خواهد ایم
مقصود کار بر ترح آں یار دیده ام	حرف یقین خط ترح مار خواهد ایم
هر سطر می از وجود خود می در کرده ام	در درس سبق عشق یکبار خواهد ایم

یہں احمد از خیال تو آئندہ تو ایم
اس مکتہ تشریف کہ بسیار خواهد ایم

ما سیم حال اسم اعظم	بر صورت آدمی و آدم
موصوف بذات حولیت گشته	در صورت ماہست اسم اعظم
خوش ماش کہ پیچ نیست پیدا	الاکہ بذات نیست مدغم
مردوات خدا دگر بر مے	بذات مذات در دو عالم
در کسوت آدمیت پیدا	در صورت آدمی محترم
واللہ کہ حال وست طاکر	در صورت حولیت گشته اعظم

در صورت احمدی حدایت
پیدا بحال خود مکرم

ہر مائے شکل پیدا یکم	عارفان راست دست پیدا یکم
----------------------	--------------------------

گاہ اندر گشت کمر آلود دام	گم درمور عشق سید ایستمر
گاہ نوم در بٹون در کون	گاہ خود را آشکارا میکنم
گاہ ارستے میز نم بر کوہ طوار	گاہ تھکے بجو موسے میکنم
گاہ کویم لں ترالی ماسخو	گاہ سید ابرہہ بنیائے کنم
بودہ ام بہتیم دبا تم لے علان	ہیں چہ سرس بدینجا میکنم
نیست پیدا در جہان جز ذلک	ذات خود را من ہویدا میکنم
ہر یہ بیے تو لگا ہر سہر حق	س ز پیری سہیہ بطی میکنم
میر کم طیل خدائی ہر زمان	کین سخن ظاہر لہبہ میکنم
پس ہر وی مسطنے و مرتقے	آشکارا کتب سے میکنم
یست ذات احمد جز ذات حق	کتب را از حق تقاضے میکنم

ترجیح بند

ما آئید جہان تمام	ما نور جہاں کیر یائیم
سود جزا و سودا نیست	در ہر چہ نگہ کنے تو مائیم
ہر قطرہ کہ بگرے ز دریا	دریا ب کہ قطرہ نیست مائیم
در زیر گلیم زندہ نویس	فرشتہ بر ملک لوایم
یک قطرہ چون بگرے تو مائیم	باجر محیط آستنایم
بر سر ق کلاہ لے مع اللہ	در ملک فخر یار شائیم

برائے سید رشتہ ہر یکم	چوں دور رشتہ دور ہاں
-----------------------	----------------------

انجیسم و دوسر	رسورت آدمی مستور
---------------	------------------

مافتش و نکا آں نگار یکم	در ملک عشق تہر پار یکم
نارایو کئے سے تسامد	ہاں یہ مکس نگاہ پار یکم
گریک لیس اور نور توحید	اور عالم عیو دے برآر یکم
عالم ہر در حدت آید	داسد لقیں کہ کردگار یکم
تو ہر جہ طلب کے رہا کس	ہاں است ہر ایکہ بہت داریک
یکہ سہ ہوساں وحدت	ماچتم و دست بردار یکم

مکتا کے دو حیم روئے ماہیں	برمدہ رعید ہوسے ماہیں
---------------------------	-----------------------

گرچہ لے گا ہنگار یکم	ہم روہ تو ایس اریک
ہر کو پہ ملا یتیم رسوائے	ارگر دگاہ بر عسار یکم
مطہوں ماں حاصل عایم	مخرج ساں طعن عاریک
دلستہ و تن شکستہ مد نام	ہر لحظہ بحسیم حلق عوار یکم
ماستہ ست و کوہ باکم	انگشت کماے ہر داریک
نام شد گاہاں را مستقیم	ما سو حست گاہاں عا ہار یکم

یارا سیر یاد و منزلت نیست
یارا سر و کار ما کسے نیست

کز عزت و جاه و عار داریم
با کار کساں چه کار داریم

آخند تکیے بسوت ما کن
کز لطیف تو بس ایب داریم

ما تابد خودیم ز لاهوت آدمیم
تو را تو نگری که چو پرده بردن شویم
این رو را بتوے بعد آب بکسرت
این پرده را که بنیے نایب بالیقین
جمله فرشتگان که بگردند سجدها
ما حق میثم آملک لبردا و اگر شویم
مایم کز جمال خشن بهرہ و رشدمیم

از رشک بی نهایت پرده شدیم
سنی که عالمی همه مقصود و هم خودیم
تا نگری ز حسرت ما بیم فرقدیم
چون پرده برفتد تو بدلایے چه شادیم
زیرا که ما ز عالم مقصود مقصدمیم
خود تا ابد چه سرور ایم و خوش قدیم
کانه ر وجود آمده ما سخت شادیم

احمد بد آنکه حمله توئی اندرین وجود
بنگر مهر وجود که ما سخت بچیدیم

واسطه تن گذشت روح مجر و تدبیر
قالبانی تسکوت و لذت باقی رسید
شهر فنا یا نعم ملک بتا یا نعم
کسته قالب شکست تحفه تاراج داد

نخبره تن شکست مرغ منفرد شدیم
سستی تن در گذشت ذلت مغلط شدیم
رفته صدا از میان شخص میزدیم
خیمه بیبال از دیم تاجر سر بد شدیم

راہِ لکھنؤ میں دو سرسراہندہ گشت	
قلعہ قلعہ گدست لکھنؤ احمد شہید	

س کہ ارستہ صلائے سرکم	بر در دل ہوئے میرکم
لسل ستم رگلار صلا	ہر گرا گاہے میرکم
رورویہ آں صلیاں دروہام	ایں حماں رالیت یاے میرکم
طالساں رانارک لندے ہم	عاشقاں رام حاسے میرکم
دریاں حلقہ مرواں دیں	رطل غشقت چد ہائے میرکم
حمہ نے ہمارم بھاگ کوئے دست	سہ بھاگ دلرمانے میرکم
عرقہ ام در بحر عشق سکیاں	ہر زمانے دست و پائے میرکم
دوستان را حیرا دے نمی کم	دوستان را پس قعائے میرکم
یون گداے حلقہ پروہاں	برامید پاوتائے میرکم
تاگر بارے سہ کم بردار	حلقہ پروہاں گداے میرکم

ہمچرا احمد عرقہ ام در بحر عشق	
راں لیس ار آبتائے میرکم	

ہراں سہری کہ در آہا سہا	بروز عشق را پیدا سہا و کم
رکس پیدا تو اندک و ایں راہ	تو یکوین کہ ما ایں سہا و کم
چورم سے ار جمال خود گفتم	ہر جائے و و صد غوا سہا و کم

چو آدم شد پیش من بوییدا	هنراران سخن در صحرای منادیم
تجلی را در کجی آخر کی دان	مستود و بین که پاکست منادیم
جمال ماست اندر کل موجودا	آنکس بنگر که در استی منادیم

احمد احمی کی دان تدرین زاد
تفاوت در همه اسمانادیم

ما گم شدگان از دور و لدار رسیدیم	چنان کرد و دست برد رخسار رسیدیم
از دوش منادیم تنلای مرغ	بسیج ساکت سوز نار رسیدیم
سجاده گریه کرده و دراعه و ریدیم	رسوا شده در کوچه و بازار رسیدیم
دل داد و بدلدای سر رشته گسته	بچو دست در بے حیة دوستا رسیدیم
مائیم که سر گشته و پیر نام جبا به نمر	آشفته و سرست لبخار رسیدیم

احمد تماشای رخ یار دل افروز
سرست بکنت با دود و هتیار رسیدیم

من از نشین قدیم درین سرچشمه	هر بحر عشق سنگار چند غوطه زنم
بهر دعوت هنراران هزار بار بیل	ز جو نفیس بر نیم که خرقة پار کنم
مر ابرو دشمن فداک و چرخ سرگردان	خدا دست فتاده میان جان و تنم
ز چرخ گردش عالم شکسته چه بریم	بهر گناه شکایت بود ز خویشتم
بهر طرف که گزیم مرار باقی نیست	که هست دشمن جانی درین سرچشمه

اگر واقعہ قسم ہدائے شیطانی کم	گر مخالف دھم ہدائے کم ریم
مراہ متعل دہر ہر جہ پیر سر	جیال ماسد اکر دگستہ در دھم
سار ریاض تدم طبل تخت آوار	اگر عشق وستی مس آندس اردطم

بر احمد دوانہ کے رسد عاقل
کہ لعل روح کے ہست گوشت کن عجم

عشق را رہا یتیم دیدم	کہ سرہ کسر دویں دیدم
عشق مست در ہر بہہ دیہا	عشق ما کمر دوس قہیں دیدم
گر تو فانی تو ی کویت سے	راہ سیراں خود ہمیں دیدم
ارضا در لقا تو ی باقی	راہ رقت حق جہیں دیدم
در گد شتم روصف در موصو	جہنم سے چہ دات میں دیدم
عشق از کل کاسا گدست	لور حق کسرتیں دیدم
ہر صفائی دات محو شدت	وصفاں دات چواریں دیدم
ہوں گد شتم ہر حال ہاں	ماہہ ہورامر ریں دیدم
گوہرے ہاست گوہر عشق	کہ دریں ہم ہوں نگیں دیدم
مں طہیل فاسد صغیہ عشق	تاسدہ دات تارین دیدم
جہنم عالم در برتا مالا	پیش اوجہ بریں دیدم

س آں ہم کہ عکس دوس دو کوں	ماہہ دات ہمیشہ دیدم
---------------------------	---------------------

احمد ار پر تو حال حبیب
تو را محبوب را سینه دیدم

گم شدم در زوئین در زوئین میباشتم قطره سال خرد و حدت نرق بودم سالها شبه بودم ز دریای جمال بیکران که بود کای بر دوازدها رخ و دامن تو میرس از من که من بجز عشق بیکران در در عشقت باید دلف و بیسته	قطره ار بجز عتقم بار بین در باشتم مازمی بی جیسا آن بجز چون بداشتم باز آب کمالش هو جبان بداشتم ز آنکه بودم در پرده من اینجاستم عونه خوردم ز وحدت بار ناپاشتم ز آنکه نادان بر لب عشق گدا ناستم
---	---

احمد اندر راه وحدت هر دو عالم یک بنید
در ره توحید نگر تا جیسان یک باشم

تاجه ز جام لب یار یا فتم ستم چنانکه هستی من جمله گشت نیست پیش در بنان که بیه حلقه میزدیم بر وانه دارا ز دل جان جان بگردیم بخ نزال خویش بر انداختم ز خویش از بهر یک پیاله در وی بجان شدیم چاهنای آرزو من حشده تمام	خود را بستم خانه خمار یا فتم تا بوی از صراحی آن یار یا فتم تاگاه فحیاب شده بار یا فتم شیخ جمال دوست شکر بار یا فتم و آنکه ز شاخ دوست بر و بار یا فتم کز خیم عشق رطل گر انبار یا فتم کز خسر من خمال تو انبار یا فتم
---	--

سیرا کستم ارده آسلا مژگی ش
خود را نیایا کسریو هر بار یانستم

احمد راه عشق یان میلا راه عشق
چون من - ادا احمد عمار ما مضم

داسی راس بیدار دیده ام	من صورت دات حق را دیده ام
هر رمانی کل دیگر میسو د	صورت النساء حد را دیده ام
یون محط حمله آمد دات او	دات او را آسکار او دیده ام
سیت مرقے خود سانی را	را که لوح دکر در او دیده ام
اشکارا در همه کون دسکان	صوب اینز دلخالی دیده ام
لورا دیون شال حمله چالست	لورا در ریر و مالادیده ام
سیت مداح که دات مالان	داس او در حمله استیا دیده ام
تست پهان را مهور جوتین	گاه پهان گاه بیدار دیده ام

رلباس ما بیدار احست
دات احمد را ما سخا دیده ام

آدم تا مار حیر است کم	ار و خود خودیشیات کم
نگاه ریز عشق را آدم علم کم	که ر علم جوتین حیر است کم
نگاه هواجم داد حسن جوتین	گاه جوتین زلفت بر آشتا کم
گاه سلو مرت کم این علم را	که ر علم و عمل ما دات کم

گاه مجسم آگه از مکر و ریلو
درختین سالکین سازم پیش
گاه سارم عشق را همان تو
چونکه آتش عشق را آگه ستوی

گاه از خاتم سلیمان کنم
در مهنات جان جانان کنم
گاه اندر عشق مهاس کنم
خویش را با عشق قربان کنم

احمدی آینه سازم ز خویش
تا همه کس را مسلمان کنم

آدم تاست حیرانت کنم
گر شب در خواب گیرم راحته
گر کینه کشن رموز سحر حق
سازم دل گردانی خوشین
گاه بردارت کسم همچون حسین
گاه ترس سازم گاهی جود
گاه سورم گاه سازم دیم

همچو موسی خویش بچانت کنم
یون فیج الله قرمانت کنم
چون حسنین کشته بچانت کنم
پس بملک فقر سلطانت کنم
گاه اندر تار قرمانت کنم
گاه موسی که مسلمان کنم
گاه آبادان دوبرانت کنم

گاه چون احمد کنم سرست خود
تا همه کس را مسلمان کنم

آدم تا خویش را پیدا کنم
همه سلوت کنم از علم خود

همه را بر خوشین شیر کنم
علم را کان هر زمان پیدا کنم

عقل بخشے تاکہ معلومت شود	مار عقل علم را رسوا کنم
چونکہ حیرت نفس را آگہ تویی	در حقیقت منتر اورد اکنم
در حقیقت سالک است سار	رہاست عشق را ایا کنم
چونکہ عقل را علم آسیر عشق	کار تو را عشق تو را لا کنم

احمدی راہ ہمایم در احد
آدم تا حلیس را پیدا کنم

آدم ہاست ہستیا رت کم	ارگراں حالی سبکسارت کم
مژہ از عشق بود در تو ہم	ارہمہ اعیار ہزارت کم
ہیچو اراہیم در مارا کم	آگہے آن مارہ گلزارت کم
ار راہی حلہ مردان عشق	نور ما و لطف ما مارت کم
مست گردا کم ہرک در عہ ترا	آگہے دوا ہزارت کم
خود اما الحق گویم از منسی عشق تو	سیرگون آنگاہ ہزارت کم
نفس علم و عقل تو ہم اروت	آگہے ہزار ارا حارت کم
خو گردا کم لکے مر ترا	پس ایں بر جوشیت ہارت کم

احمدی را نحو گردا ہم جوشیت

آگہے مقبول ہزارت کم

ہر آئینہ روستن جمال ہارمی نیم
ہر حالی نمودار کاران دلدار می نیم

رموز نگارہ دانش زہر لوجی کچھو انم
نہ نہ راری کہ بی غنہ سبب باغ و چمن
ز شاہان ملک حدت بلک دین حضور
رموز و پوچھکم راہر ذاتی ہی خواہم

جمال معنی یاکس بہر خسار سے نہیں
نہ ہوا کس قدر قدسی میر گلزار می نہیں
بڑی حلوتہ ایشان بہر سوداری نہیں
ہمہ سرار باقی ماران اظہار می نہیں

پچھم احمدی بنکر کمال حسن سنی را
کہ سن این صورت و معنی پچھم یا بی نہیں

ساقی بدہ آن باوہ کہ من تو نہ ستم
یک جرمہ توحید ز خجانیہ بہا وہ
چون در ہمہ حالیت تجلی و الارام
دیوانہ رخسیر سر زلف بتا نہم
این بادہ صبر بک تو بکام دل شتلی
چون رہ سیر تکرید و کسب نہاوند

بر باد ستد آن نہ بد کنون بادہ ستم
کمزور ازل تہفیتہ و عاشق ستم
دور ویر در آرمیم و بتان را بہر ستم
دیوانہ مگو سید کہ دیوانہ نہ ستم
کہ ویدن باقی ازل است ستم
معلوم نشد تا بجہ و تقسیم و سیر ستم

ہر قصہ احمدی تو ان گفت حدیثی
چون احمد گشتہ ازین قصہ پر ستم

مار ہر بردان خرابات نمایم
مارا د نمای ہمہ و تقسیم بہ تحقیق
ما مقصد مقصود و جہا نیم در حیا

ما مرشد پیران مناجات جہا نیم
ما کار کشامی ہمہ پیران و جہا نیم
ما طالب و مطلوب ہمہ و زما نیم

ماست ایتم مک ححه توحید	هر روز حرمانت منال راهه ایم
هر حرف که ارد متر توحید بخوایم	دیدیم که ارواست حد او مد نشایم
آویرتن مایست کایین تحقیق	ما دست رکوبین یکبارفت ایم
در طلیت ما آب پدایت مهاده	ارستاد کس عشق در کون دیکایم

هول احمدی ارطی ماتات رسیده
پس خطیت که هر خطم درین شرح بیایم

ماهمه بی خود عشق ما فکده ایم	خوشتین اور حرمانت اس فکده ایم
در بیان سقاں درام در سو گشته ایم	نگین نام خوشیت اور تر اس فکده ایم
تا ندانی عشق کل را بر جسته اگرد ایم	عقل سرگم گشته باور حلا اس فکده ایم
مکده توحید حق را لوح حق بر خوانده ایم	حت اسرار حدانی در کس فکده ایم
اینم یک حد لا مکان آورد ایم	در بیان این را اصطلاح فکده ایم
چرخه ارحام توحید جدا بسته ایم	تا لهای زار در چنگ ما فکده ایم
عاشقان را رها اندر سما آورد ایم	تو هستی اندر بر این خاک و آب فکده ایم
ار جمال کائنات این پرده تعلیم را	هر رمالی را برای محبت فکده ایم

احمدی را پوچر لب خود در لیتاں کرده ایم
کامیه اور اسر سیر بیج و تاب فکده ایم

در محبت پیران حرمانت حرام	ساقی مده در میکده عشق ستر ایم
---------------------------	-------------------------------

ماہیوں قطبہ بدریا میر دم	آئندہ ارکسہ لاہور میں
زاں چوگو عطاں دستہا میر دم	ہر زمانی میر مدیوگاں عشق
لے سر دسا ماں دیے یا میر دم	وہم چوگاں میر مد عشق محال
عشق مالامیر و دما میر دم	دے گئے کج عالم عشق ما

یوں دوئی راہیت راہ احمدی
ہر زماں ار حویش بکنا میر دم

مارسوی لاوالا میر دم	مارسوی حق تعالیٰ میر دم
مارسوی دات بیکتا میر دم	برکتہ ایں دوئی عشق
راں سکوت اعلیٰ میر دم	میت ہووے کمر دات حداک
زان سکودات معنی میر دم	دات معنی واحد آمد آسکار
ماہیے ہم ماہی میر دم	مے مے ہیں دراصل کلام
عاشق و ہیون دستہا میر دم	برکتہ ایں ہمار عشق حق
ہر دمے سوئے تجھے میر دم	ار برای رہیوں عاشقاں

احمدی را در احدویاں تہدہ
باز سوئے حق تعالیٰ میر دم

ورکسوت فقر یا دستائیم	ماہیہ دات کمر یا ہم
گر صورت ہو دد ساء ہم	ہر تہدہ تو دورہ درتاب

می اشد اگر لعین به منی

دانی به لعین که مانند ایم

گوهر کان حقیقی خدای مایم

گر طلبکار خدایند بایند اینجا

زشت در بنا تو بی من نگری در ظاهر

سجده بست جفا بیا بهر آب

در دوزخ شعله ایست هر چه خورشید است

در تند و تو بسین دور کن راه غلط

احمدی نکته مکتوب توانی اندر اند

محسن ذات جبر و تم که اینجا ایم

تا خدا را بحقیقت بشناسیم

ایک بودیم اگر زشت و اگر زیبا ایم

ایک مطایم اگر آب و اگر دریا ایم

نور و ایم که تا نافه از اشیا ایم

زانکه در عالم مقصود همه یک ایم

گوهر کان حقیقی خدای مایم

<p>نی لگا کر دی رکھ میں رکھ کر رکھ مع ہمہ سر تو دھندل کہ بہت در تم میں بھلائے غیر راہیں مع رکھ کر دہم اوستو ہمہ نمہ میں تا تم کتہہ بھوں جو طہرست کتہہ شوق اگر رہ کر مکت یک لڑے رہ رہ</p>	<p>مگر کہ نہ مددگی اور حق سب در تم گرد کے سوئے ایک لڑے مطلق نہر قوام اگر گئے سرور ماگر رکھ دات عداوی دات گر تو طلب کسی ما توں مگر کس لست شکم جیہ جاست حاکمست چور تو دوس تو دیکھو کیمیا</p>
---	---

احمد اگر بخود کے یک لڑے رحمت

ابن سب تیرہ و استود سوت رور و شتم

<p>قدوس دات ادہمہ الوات سر تریم لے جسم دے مکت دے عرص جو سریم مادات ایردی ام و نی ریر جادیم مالور الووریم رعشاق جاں بریم آمار دات ماست مدائے کہ دیگریم آکاسے سترائے سادہ گلے جو ساسریم نگر لغتیں بھلے کہ مادہ صفا نہ ریم مالور دات جوتیں بریں صعب کیریم آکاسے چور کیم گئے ہیچو عسریم</p>	<p>مادات دوا الحلال عدا و مداکیریم بے آت ماد اوتش دے حاکم لی ہوا ماق مطلق قسم میں اندر میں صفا ماموریت جو دیم مودہ بحسیم و د مائیم دات ماست ہر دہہ عیاں میں جوتیں راجوتیں مائیم ہر صفت ماستا ہر جو دیم رلا ہوت آمد ہ مائیم دات ماست بریں صورت لستر مائیم کر لطافت آن تارہ گلست</p>
---	--

احمد فوقی خدای بسین غیر وریان
ما ذات ذوالجلال خداوند اکبر عظیم

بیاورد که خانه حق را گرفتیم
دعوی بکرات من و میر کس
کردیم میان شویات الحق رسته
و در اذن آن سخن و کسب
هم خرقه کرد دست درین بلوریم
اسیر مرید شمع شمع شدیم

بیاوی زکات و لبر عیار گرفتیم
آنگاه در کوچه و بازار گرفتیم
و آنکه و ترا شای به دلد گرفتیم
بدرندوب لی هسته زنگار گرفتیم
چون بلی بین جیه و دست گرفتیم
بسم بزر و ندب کن گرفتیم

سر هسته زبانت هرین کرد احمد
کوی یه توان کرد جوان گرفتیم

بودت هم و من و میز هم
زخت بستی با بریا پسند هم
ایست ما در گنج در و درون
پس بر پود و کانه در عشق
در خرباب منان مشهور دار
صدن زبان با چون ترساییم
پیش بیاوت گرفته روز و شب

خجسته شست چرخ خسته بیز هم
لکونه بهشت در به سبز هم
بشت پابرش اعلی میز هم
بر سبب غرق تر یا میز هم
سبز زبان با هم مستف میز هم
راه دین به پیوسته میز هم
بختی اندون ترسان میز هم

	<p>کہ سہاں کا یاد گادح بجواتر تو روعو عامیر کم</p>	
<p>مارند و ست دولی واد ماتر کم مدام باحفاط و غاماط کو جید گہ طلاش و ست عاشق ردم و عیوا ماوتہ جیں سمرہ رنداں ست پیرت سے روکیم ہر در حمار متکلف مارا حریذہ تے درم آں یار دلیرا ما پختیم ہر دو جان ایک قبیح المنس ہو دما سبہ ہر در می کم</p>	<p>ما میوای و مجلس کے کم دے ریم رداں لا آدمالی واد وارہ اتریم لے نام دے لسان لیرتاں دلی سریم دردی کتاں مجلس قلیق کتوریم دیاد و آخرت سکے گوستہ مگریم لے آں دلیں مدر گہ دلیرا چاکریم اکو کس ماسطارتہ رانی ر کتوریم گوئی کہ یار خواستہ دلواں لشکریم</p>	
	<p>ما منس خیم و لیت بکست احمدی آما پو ڈاریں بہرہ اجمال بکدریم</p>	
<p>میں متوق بہ نام دیوانہ و مدکارم بی برس و فی مسلم کے کور و بی ملی اردیر حیرا اگر دم چوں ملی لادیم لی صلاح ستہ دم ملی طلق ستہ کوئی سیرت کہ قائم دانست جیں لائیم</p>	<p>والیڈ سو و عارم گریار لو دیارم بی طلق و بی صالح و الیڈ کہ جیہ یارم در کستہ جیایا تم یوں در یلی رمارم لے مدر ردا تم دے مست نہ ہیارم ستہار حسانیم ہر وار حساندارم</p>	

کہ روغنہ رضوانم کہ طویل لبثام
کہ ساقی و کہ حیاتم کہ مطرب ناکام
سن ساق حایانم مستوق سرفرازم
سن دلبر ہیانم بر صورت النام
فردازی ہستم ہے بدے ہستم

کہ صبح گئے شامم کہ شمع گئے نارم
کہ بر لطف و مضمارم کہ چنگ گئی تارم
سن ترک سرفرازم سن دلبر عیارم
سن قادر حیاتم حیارم دستارم
اکا ہے تیر نارم گاہے سیر دارم

احمد تو مخوان مارا جرتی تو مدان مارا

از مذہب پنداری سیرازم و سیرازم

من غلس گدایم اللب لب لبم
نہ مراست عزو جانی شریست خاکہ
نہ مراست زندہ و در نہ کلیم باد بر سر
نہ مراست دولت یار نہ مراست کار و بار
اللب حیرت اللب و نشان است
اللب شور وستی و ز خود خدا پرستی
در فقر بادشاهم بی ملک بے سپاہم
اللب نیست بودن استی ز خود در بودن
اللب سر نہیان اللب و در مان
اللب نیست بودن نیست بست بودن

بی حال و بینوایم اللب لب لبم
نہ مراست سنگا ہے اللب لب لبم
نہ خورد نہ گا و چہر اللب لب لبم
نہ مراست و ستداری اللب لب لبم
اللب خود عیانست اللب لب لبم
اللب ہم خود ستی اللب لب لبم
لی تاج دلی کلاہم اللب لب لبم
انکہ ز خود شنودن اللب لب لبم
اللب کفر و ایمان اللب لب لبم
ست است بودن اللب لب لبم

لی سر جانہ دارم لی ملک شہر دارم	مہر آئینت کار و دارم اللہ لب لبم
لی خاک و نام و اردو یک را دم	یا کست آراں مہارم اللہ لب لبم
کس نیست آگہ ازین ایہم شیراز	یون گویم اللہ ازین اللہ لب لبم
ہے اسیر این آویم ہامیراں و نامم	اس تہا لے لشاکم اللہ لب لبم
سرت عام عتیم کست عام عتیم	مترع بدام عتیم اللہ لب لبم
عشق از مست پیدا حال رسیدا	در ہر دوں ہویدا اللہ لب لبم
لوح نگاہ طوفاں روحم کال السنا	کہ مترع گہ بلیان اللہ لب لبم
گلچہ ہزار آیم گاہے سار آیم	گاہے سار آیم اللہ لب لبم
کہ احمد و علی ام کہ آدم معنی ام	کہ ہوسنی ام اللہ لب لبم
وامای سر قدسی ازای حق پس	ہو و حق و کرسی اللہ لب لبم
ہے لکرت سیرتم ہے مدلی تمار ستم	س لودہ ام و ستم اللہ لب لبم
لی کام دلی دہاکم گویا سر نام	لے کس ہر کس نام اللہ لب لبم

احمد و سر راجی سر مایہ متوحی	
ہم جام و ہم صوحی اللہ لب لبم	
نقائس ہر قسم عیاں میں ملحد ویر یہ ام	دیگر کہیں دریاں میں ملحد ویر یہ ام
لی صہبت آدم ہم کس در نام میں مد	ماو تین ہم ہم میں ملحد ویر یہ ام
یا جواہر کو میں ماقا قوس میں	لی کیف ہم میں میں ملحد ویر یہ ام

روح الله اندر نفس من کجایست کس
 من طلب لاهوتیم من طبل جبر و تیم
 هر شایق را پیشوا هر طالبی را مقتدا
 من بهم ز عینم هم همایان تو بهم جمله جا
 من قاضیا از هر نعم من مستی از الی کفر
 من با صبا از نعم ز با دورا کردن ز نعم
 مارانه چم اعدا همان از نه تر از ابدان
 من از ازل بودم حسین آجایه بابت کفر و
 از کفر و ایمان ملذذ خطا و فرمان
 من عاشقان را هر هم من طلبان با انجم
 من نریا کمال حمد من عشق ذات سر
 از کفر من و شین عیان دین من لسان
 سبق تا الحق خوانده ام در دین من خوانده
 هر حلقه غوغایم هر دفتر رسوا شسم
 از خون خود سیر آدم در چرخ شیر آدم
 من ساجد و سجد و من هم عابد و معبود
 دفتر کنم صد باره تسک آتش زخم هر دور

تا چند پوستم را پس من ملحد دیرینه ام
 نه شرکاب ماسو تیم من ملحد دیرینه ام
 هر دور در کسبم دوام من ملحد دیرینه ام
 من مصطفی را هم خدا من ملحد دیرینه ام
 اسلامیان را بنجم من ملحد دیرینه ام
 عباد را سوگنم من ملحد دیرینه ام
 مارانه خوف عابدان من ملحد دیرینه ام
 این نکته را سیدان تقدین من ملحد دیرینه ام
 از دور و او دران من ملحد دیرینه ام
 دیوانگان را افسرم من ملحد دیرینه ام
 من حق مطلق آدم من ملحد دیرینه ام
 فارغ ازین عباسیان من ملحد دیرینه ام
 دانی که الحق خوانده ام من ملحد دیرینه ام
 سودایم هر جا نیم من ملحد دیرینه ام
 که زد و گدازم من ملحد دیرینه ام
 من قاصد و مقصود من ملحد دیرینه ام
 سوزم هر جلد و سلیق من ملحد دیرینه ام

پہاں ہم بیدار ہم دیوانہ و شیدام	آشفہ در سوانم مسالحدو - یہ ام
ہم حق ہم کسی ہم ہم جس ہم اسی ہم	ہم طائر قدسی ہم مسالحدو ویر یہ ام

احمد راہ کا مری کردت بیدار ہری
ار حبلہ دیساتد مری مسالحدو ویر یہ ام

مسل باح سر دم لقر لقوا ہیر کم	ست و حرا ہیر دم لقر لقوا ہیر کم
مالہ لوائ مالہ ام قطرہ آب مالہ ام	سر مالہ مالہ ام لقر لقوا ہیر کم
مہر سیر و حد تم نور حال حصر کم	روح حال عرق کم لقر لقوا ہیر کم
مایہ بحر دکان مسم طائر لاسکان مسم	مسل بوستان مسم لقر لقوا ہیر کم
یردہ کسریا مسم حال جہان مسم	ست می حد مسم لقر لقوا ہیر کم
یوسف مصر قدیم یوسف جوت اسی ام	آدم حن اسی ام لقر لقوا ہیر کم
روصہ قدس را حکم رگل تارہ مسلم	جروم و من کلیم لقر لقوا ہیر کم
نوش لشکر انگم میت بر سرہ شکم	ہر یہ لگہ کے مسم لقر لقوا ہیر کم
مالک بہت قنادہ ام صاحب حجرہ ام	صالحہ صوام لقر لقوا ہیر کم
ہم شکر کم ہم رک ہم ستر کم ہم ملک	ہم دریم ہم ملک لقر لقوا ہیر کم
قلہ قدسیاں مسم کونہ عرشیاں مسم	مایہ الس حان مسم لقر لقوا ہیر کم
مالک ملک مسم جو کہ لگہ کسی مسم	یردہ لور حقیقہ مسم لقر لقوا ہیر کم
گنج مسم ہماں گو ہر کا مسم میاں	میت کسی در میاں لقر لقوا ہیر کم

ترتیب احمدیم هم زمین محمدیم | وارت ملک سرمدی بقر بقوا اه همسریم

دولت سرمدی مرا ملت احمدی مرا | عشق ز احمدی مرا بقر بقوا همسریم

هم نفس اندر تنای مصطفی باید زدن | جگ در دامن اصحاب باید زدن
اولت صدیق کورا از سر صدق و صفا | بر دل جالوت هزاران کجا باید زدن
یار غار مصطفی و نور فتح هر دو جفا | بر سر نه چرخ از قدرت ثنا باید زدن
لحمه فاروق کوا از حق و باطل فرق کرد | رتبه عالیش بر لوح سما باید زدن
ساح قرآن وی النورین عثمان صفای | دسبدم از صبح او دم از جفا باید زدن
سرم کردی ارجیالت مصطفی با صفا | حمیه جاهش با صبح کبریا باید زدن
خزن علم و فتوت بحر وجود و کان مثل | آنکه بالای فلک و لولا باید زدن
جیس که گوشت دنیا گرم کان سخی | نغمه در و صحن علی شیر خدا باید زدن
لاقا، الا علی لاسیت الاد و العتار | هر دم از ختم از صفات هل اتی باید زدن
گر بجات آنجهان لطلب و اگر اسکریه | دست در دامن آل مصطفی باید زدن
ناله و سوزاند و ز جگر در صبح و ستام | از برای آن شهید کربلا باید زدن
از بر لبه سیوه جان عزیز مر قضا | هر زمان از سوز باطن که باید زدن
در ریاض ملح با یان بچو بلبل هر بحر | ز اشتیاق غلش هر سنا و اما باید زدن
خو طه در بحر رح سبیلان با صفا | بچو خواصان در لبی بها باید زدن

<p>ساعز و صبا محاسبہ خند ما مایہ دروں لے لے ساسیے کہ اور اور قصا مایہ دروں اور دین شمع اور اسر ملا مایہ دروں سنگ غم سر سید اہل حما مایہ دروں آتے در حاشہ اہل ہوا مایہ دروں سر پر اہل عوارح لیت یا مایہ دروں حیدر کشتیاں سلح ماروا مایہ دروں دست در گر گھمٹای ماروا مایہ دروں اندر تین مہمی حمالے راصل مایہ دروں تن صد اول صد اور سر حد مایہ دروں گفت اور صانع خوش چین صا مایہ دروں</p>	<p>لے لے صبا محاسبہ خند ما مایہ دروں لے لے ساسیے کہ اور اور قصا مایہ دروں اور دین شمع اور اسر ملا مایہ دروں سنگ غم سر سید اہل حما مایہ دروں آتے در حاشہ اہل ہوا مایہ دروں سر پر اہل عوارح لیت یا مایہ دروں حیدر کشتیاں سلح ماروا مایہ دروں دست در گر گھمٹای ماروا مایہ دروں اندر تین مہمی حمالے راصل مایہ دروں تن صد اول صد اور سر حد مایہ دروں گفت اور صانع خوش چین صا مایہ دروں</p>
--	---

اعتماد و سیال را احمدی کردہ بیاں

مرکب پالیش ہر اداں لوہا مایہ دروں

<p>چشم کشا حشرت مارا میں میت کزناد گریے درد و عازس ما آہیہ روشن ست راہ گیر درد و محو ماستن</p>	<p>روح یا نور حداراسیں عاشق ماماس تو مارا میں آہیہ دوست مارا میں ماتی تو و ملک افتاراسیں</p>
---	---

چشم پلاسی ست کلام قبا در تہ این ستاہ گہ اراستین

ملک بقا بر رخ زیبای ست ملک لیں ملک بقا را پس

بر رخ احمد لطف سے باز کن
تالش این نور صغار استین

<p>احمد جان بر شمع پروانہ کن تا نذا میو یک پس این رار تو در خیالت ہر کہ شیا آمد است از شراب سخن اقرب ہر زمان از جویہ دیو معکم بالیقین کیش مردانست ہر عشق بین تا جہانی را بر بنداری از دست گروہی تو ہی کہ در منزل رسی</p>	<p>اندر دیوانہ گانہ انسانہ کن جملہ را تو نشین بیجانہ کن از شراب عیت حق خود ستانہ کن تو نشین را و میدم بیانہ کن بر غ دل را ہر زمانی دانہ کن خوش اقرمان آن جہانہ کن ماہر دیار لغت خود را ستانہ کن در پے او کو شش مردانہ کن</p>
--	--

احمد از عارض نقاب خود گستا
عالی بر زدے خود دیوانہ کن

<p>ہر گز ندیدم ماہ را چو تو بزن برین نور حدائی کن نظر در پر تو روی تیر ہر ذرہ نور سید دان ہر قطرہ بحر دان</p>	<p>آتش نند لقتل رخت ہر عورت نقاش حسین تا ہر حق داند مگر یکشادہ عین التیقین ہر پیشہ نیل و مان ہر خارہ در تھین</p>
---	--

مکتا جی جسم و لیش را کما حال کس را
 مگر جمال خود و می مستین دی ما بیدار
 میاں مگر سپرد اسی امتراح ما و طیس
 ہستے تو مارا خرے در یک پس دیگر پس
 ناص در جواب ماری علیحہ فالت در

احمد جمال و دعیان بدست در دواں

گفتم تر از مری ہماں ان این حلیت میں

آمدہ آن شہ جہاں دمارک یچواں
 بہشت و درد ہر تندرہ حریف ہوا بد رتندہ
 عشق گر کج با گماں باد مبارک یچواں
 کار و سر و گرد گرتندہ ماد مبارک یچواں
 رح و جوہر تندرہ ساحتی سر قدم
 محبت و کمر سرکتے شاد و عشق و خوشی
 لہ عشق یافتہ راہ سیر تماقتہ
 گاہ تیغ یکیم گاہ عجب یکیم
 گاہ رقص یک گاہ لطف مالک
 بیست حوں و مریوں میاں یچواں
 دامن گر بہ طعمہ روغت راہ یک
 ہمت مور را نکوہ گراں کسد سر
 عشق حوں ایردی دا دیاں احمد
 مالک ملک سر بد ماد مبارک یچواں

چو تو شدی نال عشق بی خودین شکن عادتین بریم هست غنی تبان آدرک حاضر تر عشق شو عقل بنه بگو شه کعبه دل طواف کن تازه مجر دے هر که ز عشق دم زرد دره حق قدم نزد	گر تو ز عشق بر خوری بر خوری ز خوشتر گر تو غلیل الله جمله تبان بهم شکن گر تو ز عشق آگهی جان وطن کن در حرم بقادر آلفه نیستی بزن بند دقت خویش شو نوحه جانی شکن
--	---

صورت احمدی همه لبتش و نگار حق مبین از
عشق کمال این بود عاشق خویش خوشتر

لے ذات تو گشته ذات با عین موجود هر دو بالذات امواج بچو رشتنل دان این جمله جمال تست پیدا آمار متو و تست ظاهر حسن تو و عشق من بیک جا	بے رحمت کین بے غم آیین ذات تو محیط بحر کونین ظاهر چه نگه کنی به بحرین سبگر تو جمال قره العین از قهر سار تا سساکین گوئی شده قران سمدین
---	--

چون ذات تو بود ذات احمد
شد لید حیر الباق قوسین

مستود در کعبه ز تجانه طلب کن گردست لفتین هست ترا راه خدا لے	مطلب فتوح از در تجانه طلب کن مفتاح خیراته ز مینجانه طلب کن
--	---

اگر دست تو دیریں راد اے مکے	اسرارِ حجازِ حرم و دیحانہ طلب کیں
در جوین میں سرچہ بی تو دیریں راہ	ابراہیم یقین در ہمہ جامانہ طلب کیں
دانہ کہ داریت کس ایچانہ بی	رحمہ سہ آں ریکارہ طلب کیں
ایں فطرہ رخصت لی سرچہ پٹا	مطابو ل جوین ہیچانہ طلب کیں
موجودیات ہرہ تشاس جدام	ایں گنج یقین دل سیرانہ طلب کیں
اگر طالب تھی تو دیریں راہ خدائی	سرتجیح حرم کس گرجویروانہ طلب کیں
ہرچہ بی ہمہ اسرارِ حجازیست	ایں راہ حجاز عاتق مردانہ طلب کیں

احمد ہمہ اظہارِ حجازیست ماکیں

مستی قلع حرم تو مستانہ طلب کیں

اے حمال کس اسرارِ بہاں	اور حق برہ تو دام عیاں
ہرچہ می بی حمال دوستیست	آنکہ اندر رت حالت عیاں
اور پاک حق نقالی آسکار	دیدہ ام ہر لحظہ سر رکساں
اور اوگتہ مہ محیط خرد	اور اوگتہ مہ محیط خرد
میں لگوں تو دستیدم بیشک	قطرہ ما بحر میگ ویدرواں

مار دریا نیم درما نیم رماست

ایں سخن داند کسے کو استاست

مرگستہ احمد سے ملے کس	برور محمد سے ملے کس
-----------------------	---------------------

احمد را حدیث دینا سے

از راہ مؤدے نگہ کن

بشناس تو جو پیش است

این دولت سرمد گن

اسرا ز قلب درے یکا یک

دردش محرومے نگہ کن

اگر پیرہ معرفت بخوای

در تکتہ احمدے نگہ کن

ما آیت مصحف انو و میم

در یاسے محیط بحر جود کم

عشق را سب بارم بر زمان

را کہ مہر شرع دارم بر دہان

بر رہانمے گدھ میج تو

وصفت پاک تو بارم در بیان

در بہار عشق میاید ستو تا

در بہار عشق نیکم زان نشان

من تیرا سپہنویسم خوردہ ام

سستنی سپہنم از ان بہر زمان

از رموز کس افریب سالما

مردہ من خیمہ اندر زمان

دوست عشق از دور آید نیم

از ردول و فیض جاں کما

مرغ جان را آشیاب قدس بود

پازش آسجا کہ لودش نشان

جان دل بدو تو فتنہ کنار

راز از عشقت پستہ رسد

عقل بجایہ کما مرہ بشقی

مستوح طمانست معلوم یاسا

من تمام عشق جو رم جہ

ز رہ اس ستور از کما شد در جہا

بچوں شوی ثانی ز دات خویشتر

زین فہ اندر بقا یا بی مکان

مرحبتیے ہم توئی غیر کجاس | ارقیٹ سکر گرفت ایجا گماں

احمد ار فانی تہوے ارجو لیتن

ارقاے جوتن سے اسن سیاں

عشق آمد بہاں کمر و دس

مرستہ عشق گرد جوں کس

گرتہ میانی تو اندر جوتین

سکرے در جوتن آں محو

در مقام کل سوار ذاعتن

عشق آمد زہما و پستوا

کمر و دس بکرنگ سار و بہتر

سیگماست اربستان ارقیٹ

راہ حق سردک گرد و دس

عشق راحت پیما پد پچیس

سکرے تو اور آسمان ار دس

دہما ار اویں و آخر ہں

احمد ار سوداے او شد سو و دس

سود و سرمایہ مر اور اشتہاں

ناگہ آمد دل و حال میں

گاہ کس دعرم بکوی حسگر

گاہ کس دحلوہ جو سرد سے

رلف یر لیتا لیتن پدیم کوا

کنہ معبود من و قلم بہم

آہ ارال شاہد ساطاں میں

گاہ کس دقصد دل و جان میں

گاہ تہوے سوس لستان میں

آہ اریں جواب یر لیاں میں

سجدہ گہر جان میں و آن میں

حال دل میں شہر ساطاں میں

اہل وجود میں و آن میں ہم

ار رہ دل خنجر ز ما تم گنبد	لیست مرا اسکے شہدہ فرما من
جان دلم گفت کہ قربان کیست	آن میں دانتی منی و آن من

احمدی ارجو پس نگاہ گری	
جملہ توئے اسے میہ نامان من	

ہر بلا ورنج و محنت گزما مارل ستود	ہر حیرت جو ابروئی سدرت جاوڑل
-----------------------------------	------------------------------

ماہ سیدہ بر زمین آید ز حال احمدی	
گوئیہا کہ خدا مارل مست و از اسمان	

طوطی کجاست چو نتو دلاویند در سخن	نہ سین و ہاں شہدہ لسان شکر سخن
فرست آن کہ بر سخت آدم بن کند	لیکن سخن کجاست جواب تو در سخن
وصف لببت شہد شکر بے سبب	کجا بیایت با دم عیسی است در سخن
در باغ دہر چو نتو ہمالی نخواست	سوس بیاں غنچہ نہاںست در سخن
جز نعت نعت خال کہ اسایش در	سو گند خورہ ام کہ نگویم دگر سخن
اسے باد گریکوس دلا رام بگذرے	بر گوسے حال ناو بگو این قدر سخن
ملح جمال با رنگتن نہایت	مدحت کجا بگنجد در مختصر سخن
وصف جمال دوست ننگہ بہر ریا	مارا رمان کجا کہ کتم خوب سخن
جز عشق ہر چیز است ہمہ سخن و صاف	کاغذ بیان عشق بود پیشتر سخن
نہ زبان ملک ننگہ بیان عشق	آرے رموز عشق بود پیشتر سخن

چوں احمدی حدیث سے جس میں کہدیاں
مٹا دیکہ رہیں جسوں کو پسند نہ آئے

<p>کس حکید کہ تو سہ اقسا سترت جسہ توئی جو جاہلان ہیچو دل مر تو سہیں سیکم ارس جو دجوات گر تو جوست آگے عقلیں دانی درجہ ہیست پس لطیف و فو حاصل حلاہم تو کے مر مشورہ مرست</p>	<p>کوش کجاست سہی تھر کہ حال اس آدمی تو حیرتہ اند سور جو لیتیں ہر کہ سہی سیکم کہیست گویا دریں غیر تو ہیست و جہاں کیست سیکم گر تو سہی تو آستہ مر رست نی لائق اس کائنات مرع لوہست بریں</p>
--	--

احمدی از خود شہوت و اقباس بر لم بریل
غیر جو نیست جان در شمع تستی لکس

<p>درم حق ارجان لیسار میاید تندر از تندر کج در شاد میاید شید و در سر اس و بهنگم گوته میاید گریه در حرم لے مع الصدیقه میاید رول میاید سر ارم الحقی هر سال میاید کتار شری از امر از تو حیدر میاید بخت و حقیقت معیت حال صورت است اسرار</p>	<p>در رمور سر حق میاید تندر در سر میاید بهر مار از میاید تندر در عصای کنگال اطهار میاید تندر در رسوم کفر و دین میاید تندر در دم تو حد حق میاید تندر در حس حام دار سر جو دار میاید تندر در هر معصی صورت میاید تندر</p>
---	---

در طہور آور و خود را در حضور مایید نمود	گاہ خوش گاہ کارگر ماییدستد
چون حقیقت و نمودار اصل عالم شد	پس اور غائب گھار می ماییدستد
کہ جو اسمعیل و روح مایا ساختن	کہ چو آراہیم اندر بار می ماییدستد
کہ سخت ہیچ آدم تحت تابد گسترید	گاہ یکسا در روبرو دلدار می ماییدستد
داس پاکست در حمال متوجہ و ہر دور	پس اور عاتقہ در بار می ماییدستد
کہ چو فلوق از علان دایا یگرید	گاہ چون صدیق اندر عار می ماییدستد
گاہ چون حتمان حیار اسید می مایید گرفت	گاہ ہیچون حسد یکرار می ماییدستد
گاہ عیسے و ارجیا صلیق مایید نمود	کہ لستعل ہسید مختار می ماییدستد

ربہار نے ہیچو موسے ہر دست مایید گت

ہیچو احمد صاحب اسرار می ماییدستد

و لم یاسمیکوید انا الحق بل انا الحق بل	زمن این نکتہ معویہ یا الحق بل انا الحق بل
بدل گتہم جہ جنبا لی تر این مکتہ ہیچو	و لم یفتانہ لی انا الحق بل انا الحق بل
گرت لہ اویا یید جمال یا رسیا یید	سرت کداز مایا یید انا الحق بل انا الحق بل
اگر از حقیت و زباج عشق مخمور	و ورت گرد مسرور انا الحق بل انا الحق بل
بدل گتہم رہی نہاد لم بام حسین گشتا	اگر دہرے مایا انا الحق بل انا الحق بل
سرفرازی ہیسا بدلسر دازی ہیسا یید	جو بہر ذمی ہیسا یید انا الحق بل انا الحق بل
انا الحق را کسی و اند کہ عشق شقان اند	رخ ادر کوین و اند انا الحق بل انا الحق بل

دے دیو شاہ بید سری مرد اسد بید
 چہ ترے دیو شاہ کا کھنڈ قتل ارش
 در آ ساقہ مرال خودا خود جدا گرا
 سر در احو کہ یک سجود کان جسم جوگی
 سواسے پیار کردارن سر عیار در آ
 سار می کس دل تو سہم ار رتی خود
 رمان دگرش مان دگرش یں کفناست تر

کرت اف اسد بید الی الی الی الی
 حمالی حملہ بر سر دل مالک دل مالک
 چہ عیا جو مامردان مالک دل مالک
 یس لگے گنگوی کن مالک دل مالک
 خیال دار کردار مالک دل مالک
 و صوے کن کن وانا مالک دل مالک
 ہمیں ہر مان شخوٹ مالک دل مالک

راحمہ مکہ لتعودی سر ویت محمول تو
 طناک راسر دار مالک دل مالک

مطلع مہر سطحا ستوار لقا و
 مہر سہر الوری تجہر کال ترے
 حلقہ گوتن فلک سائیدار اولک
 قناد عشق بلبلت کعبہ تنوق قمر تن
 راہر دال تن ارہر مقصد صفا
 سدہ اوست لکس جان روح ایس
 معصہ جملہ حمال بہت بحال آستال
 مرشد مصطفیٰ لقب میر نجم تہ غر

مسطر میں کمر یا مار گہ صغای
 یورد کاوسرہ رتی قفہ ارنیا
 دحدک لکس کعبہ مسد قمر تن
 صغہ یور صغہ قفہ حمال
 ورد کستان پنا عاتق ملای
 ارپے اوس کس کمال حمال
 مہیط روح قدس ال حاکم سر
 طائر قدس رو رہت گتہ در و صغہ

باز کشید صورت تر کرد تو را به دگر | لعل زنده بهر سحر بسمل خوش لوامی داد

احمد لغت دو الین کرده بنظم در سخن
سرمد خیم فو یستق ساحتہ خاک مای او

معلسا سیم آمد در کوی تو	ماہر اران آرزوی روی تو
چون گدایان بردت لببدا	بوکہ آمد در مقام لبوسے تو
مستندم و برادر زار خواہ	سایزیم از عادت از خوشے تو
تشنه می میریم تا این ماحرا	رگ گویم آب اندر حوسے تو
بیر کسے سوئے ماری مسک	جیاد مادر خیم ابروسے تو
اگر رود روی ز فالت حاس	ہم رود آخر سر اسر سوسے تو
تا جو مرغ در مران قید و ام	ماندہ اندہ حلقہ ہای سوسے تو
رستہ از جبل الیتیس با سدرام	اگر بیایم ناری از گیسوسے تو

ہر در سہ افتادہ احمد روز و شب

تا دہ چال ساینجا کسب کوسے تو

ای جهانی جیایسر گردان تو	عقل کل میر گشتہ و جبران تو
خون عالم ریختی و کسب شد بد	زخمی از خنجر بران تو
لا آلی علیک با سہ حنی	کس تر خیر و سنہ و امان تو
بہر اگر دانتہ و مبد م	کس تر فی از دقیر دیوان تو

گوئے سام سامتے اور جسم تو	ہر طرف سرگشتہ در میدان تو
اسے لسا سر با کہچوں گوی ستا	در میاں اس عدم چو گال تو
گشتہ احمد اکم اور سرگشتگی	
کس بخوابد حریفی اور غموں تو	

ای مرقع کوشش اور کار تو	نامع و ترسا تو در رمار تو
صلہ و دستار را در سر سہ	نامصلہ سرد در حمار تو
بر فلک این دین باطل را پس	بر تنکس این حملہ را دیدار تو
گر شد و کفر و ایمان مستقیم	راہ گمراہ گیر اور کھار تو
آراما نخی را راز لے در پیرماں	اور امانی گفشت اور دار تو
جامی اردب مکان گیر و تر	اہل معنی صاحب اسرار تو

عالم تحسید احمد ستیر مس
 اور ہمہ کون مکان پیرا تو

ای صفای در دو اہل عالم تو	راحت حسہ دلاں مستام تو
ایسیم صبح سادہ را نکا و	بیرساند ہر سحر بیغام تو
چوں گدیاں درت بھوج	شطر ہستم یے العام تو
گفتہ کس سرتش گاہے ہستم	ایدل آخر حوتن آید کام تو

نام خود دار عاشقان دور فکرم
 ہر نام کہ رود و حر نام تو

آند و مندم که در نهر صبح و ساءم

کے شود سوسے من آن اکرام تو

احمد ار قیدت بخا اید سر کشید

خوش بود مرغ دل اندر دایم تو

حید جامی ساقیا از دست تو

هر شرابے که زخم وحدت تیرم

چند سر بر دبا سبی تهمان

چون بصیبت سب با هر دره

نوشد از تیوت و اینج

نخچین دایم که مست از دست

نما چه خواهد کرد برقع بست تو

نست در هر هست هستی هستی

احمدی پامان تو گرشد عیشم

اے لباسر با که گشته لیست تو

ای تجلای حیات صورت زریامی تو

کس نیست ذره بزرگن فکان گشت

یروے از حسن و استقامت در کائنات

از فتنه امین روحی و مدد عشق تو

عالمی دیوانه از زلفین شکینت و ام

هر دو عالم ذات تست یاسین شکست یقین

سرمه تست عشق نیرمال از رخ ویریا

ناستقلان دار به سوار شرب بخودی

سر و لبان حقیقت قانت بر عاقل

هر دو عالم در لباس کسوت زیبا تو

ور نهاد حبله عالم روح جان افرا می تو

وزر موزن حق قرب مکته ایمای تو

هر دو عالم والا زگیسوی غیر سائی تو

هوش و ایمان و عقل عاقلان شیدا می تو

خلعت حسن الی راست مالا می تو

و در شکستی فروده ماده خمر می تو

احمدی اسالہا سودا سدا در رفقتان
مے مداحم تاجہ سواہد کرد اس سدا اوست

نور حدائی ہمہ سروے تو	سدا عشق بگیسویے تو
ظلم تو از حد ماد رگدست	چہ کسم جو ر علم جوے تو
آکہ درں ارے عشقیت	رفرتن جان میں ہوے تو
ماکہ سروے تو بیلر سیمہ ام	تاجہ کند شاد مٹوے تو
دل میں حیدرے تیر عجم	سبہ دلم عمرہ مہدیے تو
یوسف مائی تو دریں روزگار	سجدہ عشاق براہ رویے تو

ماطر محوں حراب و حواری
احمد سکیں دعا گوے تو

لقادر جویش اگر خوئی فاسو	حیات حاودالی راسراستو
توے مقصد حدائی حمایو جو	خودے مگدار در راہ حد تو
اما الحق رں بہمت ہچو مصور	برآر دار حملہ یاد ستو
تو درستا ہواری گریہ دالے	بیاد بحر وحدت استا ستو
گد رکن ارہ تحقیق یک چید	بریں میں سرالی بالقاستو

الا اے احمدی گریہ دالے
لقادر جویش اگر حملے فاسو

ای جمالت استی و انس جان نداشت
فطرت تو نقش نقش این جان نداشت
چست این عالم صحرای محبت دره
تا مگر سیراب گرد در لب عرفات کس
از بر آرزو گانی زای حمت خاک را
کرده بید انگشتان بهار از جو خود
یک کشمه کرده در عالم حروشی خاسته
از سماع محبت قرب پیران مسانعت
ارہو آفتاب مرغان محض پیران
آفتاب فطرت یک یزدادہ عشق
تا مگر بایدهاں بشار آدمی
ہم سویر خود مگر مید جمال دے تو
بر کشیدہ از سر خاک منت آسمان
بر فضا بگر با کوس صبور جی بر زردہ
نور عزت حرم امان باطل خست
کے تو اندلان تو حشر ہر تیرا دمنے
چست جسکس ذرہ تالاف خویشدی

یہ تو روتو نورے در حمان انداختہ
بر سبیل امکان نقش مکمل انداختہ
از آفتاب حسن و تنالی در ان انداختہ
عیس مصلحت در مکان کن جگان انداختہ
قطرہ از بحر کرم کشت جان انداختہ
طبل بستان دل در گلستان انداختہ
عبد شیرین گفتہ ستور در میان انداختہ
علیٰ اروہو علم خاوندان انداختہ
قلمہ بامی شش نوادر آسمان انداختہ
ذرہ بامی زر عن بر آسمان انداختہ
از مثال ذرات دو وصف نشان انداختہ
ورد و چشم از نور خود کجے عیان انداختہ
بر لب ابر خاک مستے ہفت خواں انداختہ
گوسے و تقدیر کف چو گان جان انداختہ
تجہ قدرت کردن فہم دیان انداختہ
عشرت حشر کمال سرور و ان انداختہ
قطرہ دیدے کہ بر باد رہاں انداختہ

در حقیقت حملہ عالم ارہ جو دشمن
کے تنور قدرت پر دورہ آدرستد

خود وروں میں مارا در کمال
رہا کہ اسمی اگہ دست ارمیاں ہوا

آنکہ در ہر خطہ دارے لظہر و دشتاں
ایک لظہر بر رو احمد راں میں اوجہ

میں کیم ابدت سروں سے
ہیکس ارمیہ صاعد لال
سوختہ و ساحتہ یاد و دواع
حرع میں مجلس میں ارگان
پہر معال استہدہ ارجاں ام

در سر سودا سے حوٹ سے
ارمیر طامات سروں سے
لے سر و پاسے رسکوں سے
سیت مے ارکں فیکوں سے
رہہ رراق و مہوں سے

کتبہ شمشیر طامت شمشیر

در سر تایاتے حوٹ سے

چیدائیں شکل دیگر کردہ
حاک ارماب مہر معرفت

حاک ما اشفہ ارمہر کردہ
ہتر ارمہر کان گوہر کردہ

صدیہ احمد گتہ آستہ تو
چیدائیں شکل دیگر کردہ

عین یقین سے ہوا اور امعا
برقہ آبیہ است محمودا آبیہ

وہم جمال دست عیال ابدت
درواہ سات لفظا است فی روا

منه کیست که چو با سهاست مختلف	یا منج بحریت دئی در معانی
اگر صد هزار آینه ستر یک یک است	آن آرو می آید آینه دیدم هر آینه

گردیدگان بدیده نمیدیدند
احمد حال دوست بدیده معانی

عشق مستی می فراید بی شرب باده	نیکشده حب جود هم زهر از آده
حاکسان صانع زوده اعلی رسند	گر تا بد زده مهرش بسراقتاده
هر که او سرست انجام شتر عشق شد	او کی آید سرور و خرقه و سیاه
چون طیر عشق از جاده مردان	روی خود را می نماید عشق در راه
عقل و حرم از و شوی زاده و خوال	زانکه بد باشد بنبرد همچو تو از آده
گر که پرسد ز حال خسته عاشق بگو	مستمند و رستند بیدل جان آده

پیشینه احمد نظر بازی ریخته و خنوت
کے گذار و از علالت عادت معتاده

ساقی می ده مرا ستانه	تا شود دیوانه تر دیوانه
عقل و هوش زیر کی گسیبند	بر گریبند عشق را مردانه
گفتش دیوانه جعد تو ام	گفت در هر خانه دیوانه
هردی بد و از غم منصور ار	در جهان پیدا کنم افسانه
استک خنین می بگرید از غم	مردمان چشم در سر خسته

سے چوں ساقی سرسایہ	سے رہا بد و بدتش مستم مدام
مے سدا رم سح جا کاستانہ	مسل لاہو نیم در قرب حق
ما یقین داس رحمت دادہ	کائنات تخم کو میسدا جدا
ہر زمانے کترا حسانہ	ایدل مدور در حلق آتش سدا
ساحۃ حان دلم بیتانہ	ییر مدیر مہار ابرواں

احمد دیو اندر سماع رست

سوختہ ہر لحظہ چوں پروانہ

حام قمرت مست عاشق	ساقیا حام قمر ہم دروہ
در تمنا ی حام مروں چہ	بیمہ توریں تہرا پچہ دمی
نقل کن بارو سیب و نیستہ	داس باغ گیر و مادہ موت
لعل ملسل مہوئے مے	روی بروئی دلمے میدار

احمد ارطغرہ مے سر سدا پچ

گر طاعت کس سدا کہ وہ

در آسہ معاہدہ دیدم ہر آسہ	دیدم جمال یا رہو مداور آسہ
الساں محفل است منصور در آسہ	گر از رو لفتیں محقق لطر کے
ادراہ حق مگر کہ حقم بر معاہدہ	ر صورت ستر چہ بگہ میکے مرا
در یاد موج ہستی کے در معاہدہ	گر آتش ساقی حقیقی مگو مگر

احمد حسین خولیت جمال خدا بدید
حشمت خدای من و مگردان آبرین

شکل چه خوب سبب با نهاد
حسن جمال خولیت تو اظهار کرده
غیری کی است کرزه معنی نظر کم
غوغا و شور و هیبت توئی ذات محض
بردار برقع از رخ و اظهار خویش کن
گاہی به شکل آدم و حوا آید
در پوریامی نفت چه اما بسوخته
خود گشت به صورت و معنی تو آشکار
و سبب جمال خویش تو بیرون کشیده
ار که بگویم طور و ماد هم تو گفت
موجود خرد وجود تو دیگر وجود نیست
انوار ذات خویش خورشید اوده
تاب جمال خویش بآتش فلک اوده
در اصل کار طالب و مطلوب توئی
آدم جو دان تست چو آبی تو در میان

حسن لطیف و صورت عنایت
ذات کمال خویش تو زیبا نهاد
والله تو کس بذات چه غوغا نهاد
این شو و رستم بخلق چه عدا نهاد
عشق راز حسن چه رسوا نهاد
گاہی بسان عجب و مونس نهاد
بالای ار عشق چه سر با نهاد
انگه هزار عسیرده پا نهاد
نامش میان ما بد بیضا نهاد
انگه بنگ کوم بخت نهاد
نام سن اینک اسم مسی نهاد
امواج بحر سیر بد ریا نهاد
نور جمال خویش تو در ما نهاد
خود را بذات خویش هویدا نهاد
الفاب خویش آدم و معنی نهاد

الطهار حسن رخ و ترسا سہادہ ایں پردہ بر فکس جی کا سہادہ داب لہر صوت اعلیٰ نہادہ لورے زوات خویش آسما نہادہ یوسف سہاہ بر لیا سہادہ داعی ز عشق مردل سید اسہادہ وعدہ چراخت ماد اسہادہ	السال حلاۃ الہیت محمود دلدل پر پردہ مارا ہے ورے سہاں آتھار توئی عیت بچکس ہر درہ آفات صفت تانتے محمول توئی ولیل و محمود ہمایر حاشا می غایتقاں ہر بر بادو لوہ دیدار تو بروی تیاں تقدیر نہا
--	--

زوات تو احمد می ہمہ معنی بردیت

اوصاف ات خویش لہر اسہادہ

شاہ مس دم درویرہ مردت چون در کیمیا نم عسایم یکدمی سگر میکم حاستے سرور حساب	چوں گدایاں سر آناں پیرہ پیرتے کیم درویرہ مالگدایاں لکوجہ استیرہ دوب حساب نا حصرہ
---	---

خلق ارعایت حسد سگر

لبتہ احوال ماہ لے پیرہ

ای صورت لب و لب معنی ستارہ والہر کہ صورت تو عیاں پیرہ کم خود	لورے مصوری تو آدم سہاہ ای صورت ربیعے و صورت ستارہ
---	--

دریا و موج هر دو یکی دانم من بر صورت بشر که نمودار کرده در چنگ و رباب و ساز و دو بر ویم مرغیت از شمن قدسی و این را	این بحرین که بیخ مدار دارد جله تو که غایت کس در پیش چرخ و حدت تو به بیخ نریدم سر از چرخ و جوار حق نکند استیانه
---	---

احمد تو شرح چه کنی فاشش پیش خلق
نزدیک خلق هست سر سر فسانه

شکل لب صورت زیبا نموده انسان خلاصه است از ایزد و کسیت در جهان از اوزات است در صورت بشر که پذیرا کرده بر قطره که هست زوریا حسن است انسانست بر حق نمودار و بحال در هر دو کون نیست بحر ذات آدمی آدم بشکل خویش تو اظهار کرده از مان هر یک است حقیقت اصل هر دم بحر صفات بشر شکل آدمی اندکلام خویش نمودی نکات نر	در چشم عاشقان همه معنی نموده بر صورتش جمال چه زیبا نموده آیات حسن را همه انجبا نموده لے بشر کجاست تو خود را نموده هر دم بند از موج زوریا نموده ترکیبات که کرده که ما را نموده اندر صفات خویش همه را نموده بارت و دیگر بصورت موی نموده بتجانه که به را تو بیک جا نموده آرے بدین صفات میسجا نموده عشاق را رموز هویدا نموده
--	--

ایمان گویس سس سس عسقی گوشت

والله که دات ج لیس تو یس موده

احمد بدیدل رح تو گشت متلا

پرفه ریح و گنده لوعده موده

حلت ایل حقیقت حانه حماره
هر که او ارحم و قدره حور و ایتین
هر که در مادر مورست تو صحره
هر که او دم حقیقت سر مد سوره
نانه و پاد مورستی براد اسی
والله سوال که رسد رتو صحره
ار مسیگول او یو ارکان راحه
یون در در ددر اقام تانت یکر
عاشق اسارت تاشای عالی موه سا

قله ارماب حاجت سرود لار
حالی او ادر حقیقت حانه حماره
در مقام لی مع التسلط عالی
در تربیت مرد را او یکتا پرد
ار سال هر زمانی سر دهاں مسمار
مرد معنی حقیقت صاحب آفر
ار هر اراں حنه و ارحمه و رمار
اگر و لب حرقه و طلع و رمار
چشم از راه معالی هر زمان دمار

احمد ایلوی تشریق است سرست ام

حلقه دلو ال گال اور ایتت مار

ظاهر حال خویش تو عدا موده
هم خویشی تو یس موده حال خویش
والله که غیر مست دهر کایک

در چشم عارفان زحمه پیدا موده
اگر حال خویش چه دسا موده
در کائنات حسن جدا از امو د

الطهار کرد حسن حدائی به چشم حلق	حسن جمال خویش چه ابرها نمودند
دیتها کی است حمایه یابی بین دم مر	حیری کجاست در بهر خور نمودند
اگر جمال خویش نمودی تو چشم بهر	اگر مر عسفی سرخ و نرسان نمودند

در چشم احمدی است جمال حدریان	
بر چشم احمدی همه معنی نمودند	

در جویین بین و مکن در کس نگاه	در صورت تو گشته عیان معنی نامه
انسان نموده است انوار این روی	خود را شاس و این کس را مکن نگاه
والله بهیونست و تو جهان آبی	در صورت بشیر خدایک است شهاب
گر آستانه بحر حدائی بخود رسیدن	عارف کند مدام درین بحر آستانه
مقصود ما ز کعبه و بتخانه هیچ نیست	مقصود جود است تستین خاکی را
گرفت آگه از تو که اینجا چه میگفت	در صورت خودی بخدائی تو پادشاه
البیسر ما بود جنبه از جمال تو	بیچاره را ده شد که غلط کرد و سحره گاه

احمد ترا چو کس بشناسد چه چاره	
زیر رو و لبه و لاله هزاران آرا	

هالن از جمال سوی تو آدم نموند	وز عکس تاب حسن تو عالم نموند
والله که ذلت تستیان محترمتا بشیر	خود را شکا گشته و آدم نموند
بر روی مهوشان که جفا نیست متبلا	حسن تو ز رانست بهر دم نموند

احمد چہم خویش جس در ارج تو دیر
بر مارص بیاست مسلم بموہ

در مہوت شہ پہ عالم رلودہ
اں دیدہ کجاست کیہ یاد ایں ہو
اں دغال لب تو آشتہ کردہ
اچھال کہہ سیم است مدار و مگرد
در جوراں سہن سدر دل سلیم
دلہامی عاشقان تو حروقتلا
در وصف تو کیار سلین غزل بے پھر
دلہامی تیر عشق سراپہ کردہ
حاشامی عاشقان ہمہ بر باد دادہ

والد شہر کجاست ہا مالا لودہ
خود را شکل و صورت اں بخودہ
ار مارور کرتہ چہ حاشا رلودہ
کین در روی اہل معالی کتودہ
کین مگ ترک کردل اماردودہ
کز حس جہت درج حواں ستودہ
ہم خود لو صف خویش تو در استودہ
در راہ جست و خوس چہ سر ہانمودہ
دلہامی جنگان تو عشق آرمودہ

احمد ر مور عشق ہمہ فاش کردہ

زاری مگر در سر حواس ستودہ

عزت لقا و قرب جعقا گرفتہ
اہل دلے ہما درین جاگ بیوفا
مردم کجاست کرد و مسمی جسے رہر
در نگاہی دیہامی دل اہل دل مائ

ار محبت چاہں کہ و مالا گرفتہ
در قاف قرب گوشتہ جعقا گرفتہ
ار مرد جم جس تہ گرفتہ
ار حاک لے نقاد لے انا گرفتہ

الطهاره کرد حسن جدائی جیتیم خلق
دینها کجاست جمله یکی بین و دم بر
اگر جمال خلیت نمودی تو چشم خویش

حسن جمال خویش چه اجماع نمود
غیری کجاست در هم خود را نمود
اگر در عشق سرخ و ترسانم نمود

در چشم احمدی است جمال حدریان
در چشم احمدی همه معنی نمود

در خولیتن بین و مکن ر کس نگاه
انسان نمونه است او را ایندی
والله بهیونست و همان آید
گر آستانه بحر جدائی خود سین
مقصود ما که بهیونست و محتاج بهیونست
گر میت آگه از تو که اینچاه میگفت
اطییر با نمودن به از جمال تو

در صورت تو گشته عیان معنی آله
خود را ستاس و هیچ کس را مکن گاه
در صورت بشر نجد ایست اشتباه
عارف کند مدام درین بحر آتشاه
مقصود ذات تست این چاه نیست
در صورت خودی بخدائی تو شاه
بیچاره رانده شد که غلط کرد سجده گاه

احمد ترا چو کس بشناسد چه چاره
زیر در عبودیت هزاران کار آه

بان از جمال سوی تو آدم نموده
والله که ذات تست عیان محبت بشر
بر روی موشان که جهانیت مبتلا

وز عکس تاب جس تو عالم نموده
خود آتشکا گشته و آدم نموده
حسن تو نور است بهر دم نموده

احمد بن محمد بن ابراهیم
در احوال و احوال

والله لست كحاست هما ما تولد
خود را فصل صورت انسان بود
از بار و زکرت همه حاصه بود
کین در روی اهل معالی کتوده
کین یک ترک کرد اماره و
که حسن و حسن و حواصیل ستوده
هم خود بود و خویشتن خود را ستوده
در راه حست و حوسه چه سرانته
دلای حسیگان تو لغت آرموده

در دوسه ستر به عالم رود
ان دمه که کاست که یاد اس
ان حله و حال رف تو آشفیه کرده
از ال که حسیم است بزار و سگ
در عوایس سدر و دل سلیم
دلای حسیگان است و حله و قتلا
در و حله که را سلیس عقل به
دلای حسیگان است و حله و قتلا
حاصه ای غافل همه بر باد داده

احمد بن محمد بن ابراهیم

راوی مکرر تر حله و ستوده

از حست و حلی که و ما لا گرفت
در قاف قرب گوشت حسیگان گرفت
از مردم حست و حلی که گرفت
از حاکم لے لقادل دانا گرفت

عزت لقاف و حله و حلی گرفت
اهل حله و حلی که حاکم گرفت
مردم کاست که و حلی که گرفت
در نگامی دیباچه و حلی که گرفت

مرچ بود و مرغ و غیره است حالستان

عوساقی السجیگر و ستارگر و

ولما استرحمته غماره ۛ

حاشیہ اسے تیرہ طرار کردہ

پیشتر نامہ صحیفہ سید احمد علی

مجلس = ۱۲۰

احمد رستم روی تیر و امان سال سب

حال ایستاد شمع سحر مار کرد و

یا علی رجوعی است آیات سلام

برو و سب میری حق ارباب سلامت

روایتی حدیثی مقتضی حدیثی

ليس لورعد التقي ارما سدا لم نكر

سواء العبد تترى ورعاً منك تترى

الحمد لله الذي جعلنا من هذه الامم المتبركة

الامام احمد بن حنبل

بسم الله الرحمن الرحيم

پید و کھانی و در مده سانی و

مدرسه جامعہ دارالعلوم اسلامیہ

هم مادة ويبدأ بهم اسم جمعا

مستمع خیر و پیرایہ از ماسجد اقصیٰ

میں نے اس وقت تک نہیں جانتا تھا کہ وہ میری والدہ تھیں۔

ہم مارق و ہم ررنی دوات سلام

امروز تو نے احمد مطلوب توئی سرید

حلقہ دیوالکھاں اور اہیتہ مارہ

اوصاف توشیحی از امام سلام الله

دستہ در معاں سحرگہ

یہ نگر گوشتہ روئے آن مسط

عاجہ رحمتی در لہ میریاب

تفاوت در راه گسترار بر

گفتم بر رت پناه گیرم	گستاخ خوش آمد می نوید
در حلقه مادر آویشتین	وانگاه مشرب نوش که گه
با خوش من تو صورت ما	ما ستم جمال نقش الله

در صورت احمدی چه مینه
در کسوت این گداست آن شه

پند بخت ز گنج زهر به	ولیکن طالع و بخت از مهر به
بهر مهر ز صدف و زر گیر	که یک زهره مهر از گنج زهر به
زمر و بلبل بهر بهر اے دل	که از آسیب ایشان بهر بهر
بناشد هیچ عاقل نزد بخت	که از نزد یک ایشان و تر به
همیشه از خیالات عاشقانرا	و سله دریم و جاسله در خطر به
چون صفت پانته باز گویم	دبا نم زان حکایت پر شکوه
ظهورم و دوانا در سفر شد	همیشه مرد و دانا در سفر به

فغان از بخت خویش است احمدی
که شرح این حکایت مختصر به

ماه من چون از جمال خود نقاب برداشته	پرتوی از حسن خود بر آفتاب دیده
شاهد لاهوت و دیرم زندان است	بده سر مست از عارفان مجاہد است
تا سر نقش بر نشان گشت گرد و ستر	عاشقان را سر بسر در پیوینای غارت

پیشیم لب او سرده سنا به حسن

امدروں باوہ دھیں مشکاتِ احسن

چوں رجام و بہو منکم حور و احمد حرمہ

چویتن را اندر حرمانات امانتہ

ہدایتِ ہموں اور محض معنی سے
روایتِ سلطانِ سریش اور بیہ عالم
جواریتاقِ مستی ساقِ ارتقِ شانِ عالم
تو انکہ دستِ حق گردِ حور و حرمہ گرد
جو حور و احمد بہارِ لعلِ اندر لقا یار
تو انکہ و گردِ الی کہ ار حور و گرد
مکویں جانِ دلِ باری لیلِ نگہِ در آسما
مردِ گشتہ سرِ حدائی و لعلِ جانِ دل
ہمایِ بہت دم ترا حور و جانِ گیرند
ترا گندہ وحدتِ اسپر پامی سرِ لعل
مستودہ بند حور و بیست گریستہ
سرایِ راحتِ ساعتِ کسی رخ آلود
دریں محبِ کدہ کی جو دیوانِ میکسی من
علمِ مالایِ گردِ دلِ حق و روحِ ہر ساعت

کہ شد سلطانِ فصلِ اور اس اس عشقِ ریا
مکھی اندرین خلوتِ اگر موسیٰ طور
میاںِ ہم حاسارال و امود گرا حاکم
تو انکہ روختِ طیبی جو حور و پچا یار
تو می مدہ و دوئم حور و حور و گرد
تو انکہ جانِ حاکم کیا کہ حور و لعل
و گریہ تو کجا دانی کمالِ عشقِ مسحا
چہ حور و ماشی درین گلشنِ حور و گلشن
میدارے رسی کا دو و ار حور و افتا
کہ قطعِ ماہِ تسکینِ سرِ قمار تو آ
مستودہ راہِ اہبار می اہبارِ لعل
تو می و مسودہ و عہدِ اہلسن اس
چہ میگردد می و پیرہ چوں بکول سنا
کہ چوں دامنِ سنی شہی تو مرغ و حاکم

چو بی پرسیدن در هر دوین رفت شکل
 چه داری پوست اندر چه بگر خیز غالی
 بنیدانی رسی کس خاسران آگویی گردد
 تخیلای من خست آنجا جمال ز پرده نماید
 میخیزد قاتلان گودی دین ریای پایان
 فتنای کبر مانی در کنی بیرو از هر است
 سلام آمد سلام آید کلام اندر کلام
 نه آنجا در دو دران آنجا ملک فرمان
 نشانت بی نشان گرد و فنا اندر فنا
 بکلب لم نیرل عینی جمال و نسای
 سلیمان نیز در ملکش کینه بنده بود
 جهان بانی و سلطانی تر از سید لایزال
 بچاوشی نمی شاید ملائک اندر ان عشا
 همه هستی علم بینی تبه نور قدم عینی
 نوای مرغ لاهوتی برقص آورده لهما
 عنایت و بمن که دو بگفتا چند عوالمی
 ترا آن به آیا احمد که از آفتشای برحق

که دیوانه دین سنجایک بر شکل انسانی
 طلب کنی نشان بیانی چو جبر پیرانی
 نه بیایانی در دینی تو بد زخم چو گانی
 شود ذاتی مستغرق بتو ذات توانی
 شوی از چشم ناپسند چو سمرغ سیابانی
 جمال حق عیان بینی در آن صفا روانی
 عیان اندر عیان عینی همه سر پنهانی
 نه آنجا نقد و بی وجدان آنجا بیج و سانی
 مانند زره در تورستی وی باسانی
 که باشد کمترین ملکش همه ملک سلطانی
 که کوس بی بیلی ز دور ایام جهان
 که اندر مصیبت اعضا توئی چون پنهانی
 بدر بانی نمی یابد ترا طاعت بیانی
 نه تن آنجا ندوم تنی زسی از صوت فانی
 نیز تیر نگاه روحانی دمی از خوش الهانی
 بریا یک جع نمی خور ازین بحر عمانی
 زبان در کشتی هر دم فردمانی بحرانی

مردارم من از لور اسلے	من تنها که از من تمام است
ترا آید مرد سدا و مد	دراں آیتہ سگر هر چه خوا ہے
اگر طالع تو د لور حقیقت	می حملہ استیارا که ہے
نه نقش سر سمری صورت تو	مکو قتیاب گردا میا ہے
مردم می مراد سدا لیں کار	نه داند سدا این سیاہی ہے
تو قدر قیمت خود را چه واسلے	که اندر ملک دل تہسار رشتا ہے

روی احمد میکس لطرکی
الاس اہل دل نقش الے

تا عشق سدا دت دریں سیدہ است	دالتہ کہ مراد دل حاں سب ستر
دیوانہ بجز دلد دیوانہ سدا و	الحس مع الحس تہاں کرد قیاس
میرا دم اریں طائفہ عاقل ہستار	ما و دنا اہل مرا نیت مسامتہ
ایں آیتہ دوسد ماہر کہ عید	در راہ یقین ست ہموں راہ تہا
مردم بود آئینہ کج درو معرقتی ہست	مردم تو اں گفت معنی دہا
ماحق پیغم دستا سیم حقیقت	راں چشم سدا دمر اں بیج خوا ہے
آہر کہ دل دیدہ دریں راہ مراد مد	بیچارہ مردماند گراما
کہ صورت محو و گہر بیکر لعل	محبوب لم آمد ہر دم پیا
احمد در دم سنگ یو تخرید گشت	سرمایہ خود و سدا حہ جرمی ملات

ای طایر قدسی که درین عالم فانی
بارب توحید مرغی که تراکس نشاند
در صورت آدم توحید روآوده ای بار
اسرار نو بامروم نا اهل چه گویم

قدوس تو ان حواء که در عالم باکی
یون جامی گرقتی تو در من فالتاکی
اوصاف تو بر معنی حق نیست خاکی
حق را سنوان گفت بر عالم شاکی

احمدی کی سیر سخن آتو هویدا
برود ما فهم ازین عقدۀ زاک

ابن چه شورس اینک در بازار عسقی گنج
آتست یکس پیده عالمی اسوجنی
راه آدم خود روی را راده المیس را
سوزی را خود حجاب حلیه ساقی

ابن چه شورس اینک ما را باریک می
تبع آلوده بگشت چون قاتل رحمتی
خود انا الحق گفتی و منصور آو بجنتی
رشته امید ما را حملگی بگشتی

احمدی اسرار مردان را بگو یا هر کس
چون نقاب محبت بوزد شب آو بجنتی

ای صوب لو نقاب معنی
هر ذره جو آفتاب تا ناست
امواج و بحار رایکے دان
چون غیبت شوی محقق آمد

وے ذات تو در تاب معنی
از مالش آفتاب معنی
این نکته نگر در آب معنی
اسرار تو در کتاب معنی

احمدی است مظهر حق

بردار وے حجاب معنی

خوں میں رکیت یار لے گئے	شیر عشق ماخوئے گئے
خوں میں فخر در وراق سے	لہرے سوئے میں مکر دگے
مہر و مہر چکیاں ساحت	ہر ہاں کتر کہ مانت مانتے
ہوتے عقلم سیک نظر سرود	دل و دیں حمار ایک نگے
گرچہ سیدار سید ہا گھستم	رہ سداہ کھولتے بیج رہے
گرد و گشت گشت بدگاہاں	کہ مر یاد مادر دہ سے

صرا احمد و قناد و رچہ عجم

سر چیاں میکند رقت رچے

ایدل و عار طائفہ یوفا محوے	تیریاک طالع ارلب اتدہاے
مام و فایگر کہ فی مام و فی لست است	ار جسم در دیتہ تو جام صفاحوے
لقت صفار صفی ایام محوے	ار ستاح حتک سال لولستو ماموے
اہل و عا مامد و ریحی پے و فا	در لوستاں ہر رکس کیمیا محوے
در شہر و فاعمل ہر کیمیا ست	در سنگ ناہی ہر رکس کیمیا محوے
ایں شہر فی مروت راحت داتی ست	ار مردم حلیت ہی خرد عا محوے
کرد حلاع و حقد و حسد حست و دشمنی	زین شہر تیر لہاق حراں ماموے
در ہر کہ بگری بفاقت مبتلا	ماہر کہ دم زنی رمروہ صفاحوے
ہتاں آخرت سر اسر لعل و شام	حراں صفت طائفہ مراموے

به گفتن و شنیدن بیان ستم کنی است
ای دل کمار دگر ازین شهر یلحاق
ابل هو است جمله اکابر بشیر ما
این شهر کرم است و لی بیلامام
هر دشمنی که هست هم را آشناست

بهین نور بخشید و مادت خیره بجای می
ای دل ستر و عیشش و ابروهای
احلام و صدق طبعش اهل انجوی
جز خون خلق ریختن از کرم بلا می
بر کسب وستی تو ازین آشنا می

احمد و فامخواه اربن شهر یوفا

ای دل و فاطمه یوفا می

ای دل بکدام کار و باری
دور عملی گئی نه سفته
شد عمر عزیز در تنافل
از طاعت حق تو گشته غافل
آسوده نشد رما فقیری
در غفلت رفت عمر پرباد
سرمای سراسر لائق تاج
ای دولت آن کی یکدیگر است
بر درگاه بی نیاز میجو و

مشغول کدام روزگاری
معلوم نشد که در چه کاری
نامد از تو هیچ حق گزاری
در بهدگی جدای عاری
مطلوم نماند هیچ یاری
دل سوخته است ز خاککاری
ای تو سر تو سرای سگی
در طاعت حق شبان کاری
ولها همه دان بجان کاری

در حرص و هوا و ابو بازی

این عمر عزیز میگذاری

فردا کہ دہد مامہ بر دہ	افسوس کہ تھے مدار سے
تخم ملے گئے نہ کتے	در آہردم بگو بہ کارے
گاہے خیال گنج و مالی	گاہے لہر و تہر یارے
کہ دریلے وصل خود رویاں	کہ ریلے لوسہ و کنارے
مار آئی اریں خیال را آئی	تا چیدہ دیں گناہ گارے
سر سودہ لہد کاک گاہت	دیں جیتہ مانگست جاہ
خود را تو ملن سیاہ مامہ	بر جوتس بکن تو سو گوارے
افسوس کہ عمر رفت ناد	در ماری لہود خاکسارے
گاہے شراب و گہمستے	گاہے لفساد و گہم حوارے
در عفلت مست جات نامیم	مستے کہ بیافت ہوتیارے
مارب ملک حماں پیابا	تو ہمہ حلق کرد گارے
مارا تو بدست لفسن سپار	یوں رہمہ چیر سار گارے
یوں کہ در تو ہمیت مالہ	بیچارہ شکستہ دل برارے
در محیص خلق آسودہ	در دی تو میرس ترسارے
آن روز کہ روز شرمستد	ار حملہ ملا نگاہدارے
مریچ کہے دلے لستہ است	دارد مدرب امیدوارے
احمد مدبر توالتھا کرد	ار لطف دہار چہ نہ ارے

اے دوست ساکجاں مائی

بیجانہ مشوک آسناس

مردیم ہمیشہ در فرامست

تا چند کئی راجہ رانی

شب و روز انتظار مردیم

یاست کہ ز در گئے در آئی

مخون جیتیم نے رخ دوست

در محنت و در ابتدا ئی

در گئے بلاء و محنت و غم

ایدل تو ہنوز یوقا ئی

بیت الاخر الستا ئی تو

دین سخن جو دست کر بلائی

من مادہ ز تو خراب و خود

تو خود ہمہ روز در ہوائی

ارست نصیب دیگران نوشت

مارا ہمہ وقت ر ہر حالی

من لی تو دی ہی سہ پایم

لی مانو بگو چگونہ یا ئی

یا میندیم اے نگارا

ایں بد چرائی کشائی

تا چند نہان کنی تو این دو

پیدا ست کہ در عیش و عنائی

بیجان شدہ ام چو مرغ سہل

در بردن جان با چہرائی

بنامی حمال خود بیک بار

وزنج و قراق و دہائی

من ناقتہ ہجر تو نذارم

ای مونس جان من کجائی

بودی تو ہمیشہ پیش چشم

یک لحظہ بگو دیا ئی

ریخیدہ مگر ز من بر متی

کان روی چو نہ نی آئی

یون مرغ سے طیم در غم

در و دل است سہ شقای

ماتہ کہ کئے گئے ترسم	در کوے توئے کسم گداے
آحر کرے گداے خود را ہستیم در انتظار ستہا فی صحت ہمدے و یارے والہ کہ زہر ہد تر آید	اے آنکہ بحس یاد ستا ہے ماتہ کہ تے جو مہ برائے گج دوہا لب سواے ایں سورتن ہرے لقاے
احمد جہاں ہمیشہ می بات حسن حکمت حدائی	
آحر می ہماں مس سا لڑی درد خود پیش کہ گویم کہ علاج دل میں تو ام کہ کسم عرق پیت عم دل صح امید میں اور سایاں رسد ستاح امید میں ارما دم شکستہ رمدی عشق پرستی ہمہ شاہد نامی	کہ میں ار آتس عم سوختہ دارم مگری خروئی مرہم لیس مار دوگری کہ مرد تو فو قصہ میں درد سری کہ شب مجرم ایست نگار اسری ایں ریچارہ مال نو یحیدیم سری حرابی و روہمہ عمر دارم سری
احمد درودل حلیس جہ مالی ہر دم دراستہ کجا دا مد ہرے ہرے	
آقا در لب تو مراد رسد کار سے تا چہر کسم مار کسم ہر لوایت	دیوانہ سدم و جسم ہر موی تو تار والہ کہ کجا دسہ مرزاقت یارے

یہاں احمد دہلوی کوید دست تبوم ۱۷۸۱ | رہبر متیز دست تمنا کی گاری

احمد سروہر تما ساریا عین
کون گشتن کویتور است یاری

ای سروہر وال بجا بار آ
شد ماہ نیشم بی تو تار یک
رغبتی و زنجیر سیدہ شد دایچ
ار و صل فست دغ جانم
وی سیرہ لبوی را ببار آ
می گوہر شیراع بار آ
ای دادہ لیسندہ دایچ باز آ
ای پردہ زمس فراغ باز آ

حرف ثابت کوید سید احمد
ای سروہر دان ساغ مار آ

جمال الہدی بنیم بہر سوی بہر سو
کلام التدریجی اکم بہر حری بہر حری
سبک کس سیرود اکم زہر باد بہر سو
نشان او بھی بنیم بہر صورت بہر سو
سلام التدریجی آید زہر سو بہر سو
سماقت التدریجی سدا اکم زہر سو بہر سو
سیریتس سیر سیرود زہر سو بہر سو
نشان او بھی بنیم بہر مای بہر سو

ہر احمد سیرود مکت سیرود اپیدا
ہر میگوم کہی آیدیم او بہر سو

یک لب خمد وں سیرتالی
کہود وں مصو ق تالی
گلہ گرسے کئے جان می زبانی
یہ سیر گرید کہ شتھیہ یک چشمے

یہاں احمد دہلوی

ضرورت کہ می میم تیار ہے	ضرورت حال کستریائی
حرف سیرت خاطر دسدم	کہ در ہر سیرت صورت کائی
نہ جسمی نہ جوہری توئی شخص	دریں می می می می می صدائی
نہ آسمانی نہ دیوانہ گرد	اگر ارچہ وہ روح ترا سر کستائی

گدائی کوے شاہ است احمد
ہر شاہاں تادشاہی آن گدائی

اگر سیردن مالی موجود آئی	سہرورہ عیاں می حد آئی
جو موج و بحر را مرقی مانتہ	خیاں تاشد میان ماقدائی
تو مانتی توئی ابر کو مانتہ	سہر کسب کہ در جہنم در آئی
نہر تنگی کہ ترا ملوہ سارے	لو دریا کہ ریاد لہر مائی
نہ در نہر نہر نہر نہر نہر	کہ در صورت تو صورتی مائی
جہاں مانتا کہ زندہ جہوتس	نقاہت رو جو دیوں شکستائی
تو مانتا میکند خلق تانتا	ہندہ مار می تھائی پارسائی

مقامی و در کس ما احمد آید

سایہ بار حال دول سائی

نایم ردای کبر مائی	لغیہ کہ صورت حدائی
نہر سیرت نہر نہر نہر نہر	لوگوں نہ وصف کہ مائی

سحیت میاں ماحدائی	چول موج سحر هست مک ذات
از بحر حیل آستیا بلے پرده حمال خود مائی اگر پرده رچشم و اکتائی	مرصوب آدمیت پیدا گرد و رکنی ز روی پرده عشا و شونذ مست و مد مستور
تصویرت احمدی عمان شد پیدا سب جمال کبر مائی	
نیایی پیچک از خود نشانی اگر خود پیخودی یا بی رمانی که شرح او نیاورده بانی مدار دهر کسی کشف بیانی بیانی کرده بر من این آنی که سر گردان درین کار چنانی	اگر بلے یاد او باشی رمانی نشان بی نشان انگ بیانی می باید چنین گفتار و گفت ز حرف کن افریب نکتہ را بست اخلا و فدا اب معنی خدا بینی نہ کار هر کسی هست
اگر حالی کنی احمد درین کار بحا تانی رسی در کتہ جانی	
در صورت بشر نیست آن یکی نی فی بشر کجاست همان آن یکی بنگر نهان که حمله نهانست آن یکی	هر دم بذات جمله عیانست آن یکی در صورت بشر حیه نگه میکی بغیر پیدا بچشم ظاهر و باطن بذات خویش

<p>درویشیں ہیں کہ خداوند ہم توں درخویشیں میں فکس درکسی بگاہ مستغرق حال خدائی مکیں ہیں والدہ کہ حرتو نیست در پی کسی خدا ادر بطور صورت و مہی چہ پی می</p>	<p>سحر خیلہ حملہ حواس آں کے کایں حملہ مکان و ماست آں کے ہر می چہ سگری جیالساں کے ریا کہ شکل صورت حال آں کے تساس صورتیکہ دلاساں آں کے</p>
---	--

<p>درداب احمدی خدا حرتو نیست کس   در حملہ میں کہ حال درواست آں کے</p>
--

<p>ما سیم در مرا سیما نے در مالطلب ہر اچہ حوئی ایں قطرہ رحمت پیدا ماحر محیط سیکر ایسم در کرمیت میں وحدت کس میت دریں مقام ظاہر الساب بطور حق بکامل در کسوت آدمیت پیدا</p>	<p>در باب یقیں کہ عیس مائی دوسا سگر گرا سمانی اما بحال کسریائی در قطرہ چہ سگری خدائی در وحدت کل سوا نقائی ظاہر بحال خود مائی است مظاہر خدائی ہیدا الماس حق حق دانی</p>
---	---

<p>صورت احمدی چہ مہی   ہم دوست اگر سہی گرائی</p>

لے تو دینِ سحر کا در سحرانی	لے تو قدس کہ در بندہ ہی
وزیرِ امی و اندِ خود را لنگشتی	سرفروزاری مدبش و امکاہ
بلکہ در گلزارِ معنی گلشتی	تو کلی از بوسنات و حدتی
صور تے از معنی جان منی	کہ چہ در ہر شکلِ دیگر دی عیان
ماجرائے راز ہائے گشتی	موجت اور تہائے گوید ہزار

ماز دور با تم و دور ما ہم زماست	
این سخن داند کسی کو آشایست	

موجِ لطیفِ مائی و ریاسکرانی	ای صورتِ خدائی اُنکے معانی
بر حرفِ نست پیدا صد نکتہ معانی	در صورتت ہویدا مطلوبِ خوشنما
حویای ہر چہ ہستی میدانِ عینِ فی	در تست اینچہ خواہی در خوشنما
سیمرغِ قافِ قدسی شہازِ لامکانی	پرواز کن مانی زینِ آسمانِ یار
ہر کے بصرِ چہ بیند اسرارِ الی	چشمِ خدائی نینِ ذاتِ حق نہ بیند
آیاتِ عشقِ اَلو تفسیرِ ترجمانی	رایانِ ملکِ اذاتی شہودِ شایستہ

اندِ بچہ تم ظاہرِ مطلوبِ خوشنما	
از چہ صلیحِ احمد موسیٰ لہرِ ثانی	

نیت کس را اندرین معنی شکر	صد ہزاران آئینہ شاید یکے
زادِ اندر یکہ نہاں نہاں نہاں	اگر یکے جہتے یکے جہتے ہمہ

دلت اندر کتر شہ آتے ہیں	رکتا اردو، ہستیوں پر
گسے داسے گسے دشت	سرمال خود لطر کس اندر کے

گشت تم البتہ احمد را تمام	
خزدارد آریلا سس ویر کے	

دور مارا کجاست وریاے	ریا کہ اترو دیہج وریاے
سرمہ ریر پاسے محوے	حال ۔۔۔ ریریاں چا ماسے
تا توبے رہے تو کہاں دگر	یاے اردو سہرماں حاتے
سوت کارایں گد اسے	حمہ رود مسراے سلطانے
ہر کہ پامال گتے دورہ رس	گشت دور ملک دل سماے
ہر کر عشق گسے دامیگر	ہر رماں چاک رد گرماے

احمد را حیاں دہر کوی حبیب	
مے مسر سرد رجاں میراے	

ار غایت طہوری است آں یکے	مذہب و حیاں حملہ مال است آں
ادر وجود آمد یہاں دوراں	سویگد مورہ اسم کہ عیاں است آں
وقتیکہ او ظہور شدہ این ہاں سود	الانفراد کج رکتاں یکے
ار تنک و غیرت کہ فعلی ماہ	یاسود کہ ملکہ است آں یکے
پور است او ستانہ حق میر	پوزن تہ چہفت میاں یکے

در صورت بیان و اشتر آمدہ پید

ہو ہر لکھنؤ کھاست ہماست آن

احمد صفات حسن انور بن جہان

در ہر چہ نگاہ تو نشاست آن یکے

چونکہ ازین تنگ نفس میری

زندہ شوے زنده تر از زندگے

دلچسپت مارہ شود فی المثل

یارہ شود حامد تن پاک

یافتہ حورشید تو تاب دگر

از تنق قاب سانی خلاص

در محض زندہ دلی کہن

مرگ نساوان کہ وقا، شیش

جان کہ ازین قالب جاکی شد

رخت برین چرخ معالجے

بار رہے زن فتن سرسے

روح محروم شوے از حرمتے

خلعت شایانہ کتے از سدے

ماہ شوے وچہ کنے مشرے

بریرے از حجرہ این ششدرے

صوف رقع کتے از مہترے

از غلط این فہم فنامے برے

زندہ بدان ماسہ نہان چہ برے

احمد ارین سر نہان مازمان

چند نگوئے سخن داورے

باز رخ بردہ پیر انداختے

کتے ہمرم تو نمودے تہا

ہر کہ دمہ در طلب تو شناخت

جان و دل اندر خطر انداختے

رخت بفرقاب در انداختے

پامی شکستہ دسر انداختے

هر که در پیش تو مدد خواست	رخت فلکدی و حرامدراستی
هر که در خلاف روی گیت	راه روی و در در اداستی
گاه روی راه عرار میل را	تج روی و سیر اداستی
واع عصا بر ج آدم روی	ناله رمان یح بر اداستی
درد و هاش سود هیچ حا	هر که در اار نظر اداستی
کار تو در رسم سیاهید گئی	عقل بچه کو س در اداستی
تعییه با حلیت نهاده می کا	مایه خود در دست اداستی
سوحتی ادا آتش دل سیده با	سوحته را در دست اداستی

تعله روی در دل احمد غم	
دردی در دست گرا اداستی	

ای گوهر کلا آستمانی	عالم رتویامت روتانی
حقا که روی قست سید را	والله همه صورت حدائی
سید است نشان فی دست	در پرده اداستی جیرائی
عشاق با منتظار مامده	آل روی جیرائی گائی
دریای وجود سیمالت	موجست بحر کمریائی
ای دل که وجود میاست غافل	چون مایه سرای ایائی

احمد محمود توار بار	در خانه وقت ریادتانی
---------------------	----------------------

ز شوق رفت جان ایجان کجائی
مراجانیت شوریده بخت
ترا سید انمی یتیم زینسان
مراد در لپست لی در مان مرم
توئی خورشید تابان عالم آزای
شدیم بچو لیش از غرط تحیر

شدم نگرشده و حیران کجائی
چو جان خود سرون جان کجائی
نخود پیر از ماینهان کجائی
الا اسه درد هم در مان کجائی
منم چون دزه سگردان کجائی
نمیدانم سر و سامان کجائی

چو احمد غری گشتم در خیالش
دربین دریای بی پایان کجائی

گر نواز رخ نقاب باز کنی
در نشینی درون یزده چنین
برفشاد زهر و عالم دست
جان عاشق ز طره بر بانی
زلفت پاش کرده یکبار
گرچه ما سوختیم از عشم تو

درد و پراهن درد ساز کنی
ای بسایر دها که باز کنی
هر که اتوز اهل راز کنی
باز بروی ز غمزه ناز کنی
قصه عاشقان دراز کنی
می توانی که باز ساز کنی

احمد از جان و دل ترا بنده
گرچه از جگر سبزه ستیاز کنی

ز خاک کوئی رویشان ننمایم که گرد

که تا کحل لبر سازم برای دیدن تو

در آواز طبع میرال گدائی کس کو آید و آبِ پیدہ مستام عمارِ خاطر حورا چو بادِ صبح دمِ ہزمِ ریشتانِ دایم گد رواں ایستاقانِ شگفتی چو گلزار بحِ زرد مرا حانا چو طبعِ میری ہر دم	تو ہم مقصدِ اسلامی اطلس کس کو آید مگر بادِ صبا آرد در خاکِ شانِ آرد مگر ار کوئی آمد واپس نمی آرد کرد سپہم محمد تم قتی نشانِ رکوی آرد نشانِ عاشقانِ مستدمِ سرورِ رک
---	--

اللا ای احمد مسکس مستو فاعل وین وراں
چو حواد اری پی دایاں اریں صاحبِ دل و رو

سردارِ پیرودہ ارجِ راسطارتا کی ستارِ ملکیتِ پیرانِ پیرودہ معالی عکسِ جمالِ ولایتِ در آئینہ است پیدا حرکتِ آفاتِ چو کبکِ پیچِ تارِ فانی سے چو مستِ مکملِ یوں پیرِ نور در بادِ موجِ مرد و آمد یکے پہنچے	سما حالِ معنی نقشِ و نگارِ تان کی ہر سویِ عاشقانِ تر و راسطارتا کی جو تو نظرِ مدارِ می را صیطرِ ارتا کی ظاہرِ حقیقتِ ہر کسِ یں نورِ ارتا کی سے ہر حقیقتِ احوالِ گردِ نگارِ تان کی ار معنی و قیالِ تان کا کارِ تان کی
--	---

احی رسوِ راسطارتا کی
رین آتشِ نہالِ وریں سرارتا کی

مرحسِ حبیبِ احمدِ سرِ لوطِ تاشا زینِ دہِ تلمیسیِ حقیقتِ مدبر کی	بر سلسلہِ رافتِ آستندِ ریتدائی تا سرِ حقیقتِ تو یا ستدہرِ رورِ تاشا کی
--	---

برہم شکن این پھر طایر قدسی	نام غ دلت یابد آخر سیر سوا لی
تا چہر نہمان مانی اید و بر نہ صورت	راز تو در افتاده ہر روز بصرانی
خواہم کہ نہ خست ملتیم بواسطہ صورت	ہست این لم خلقت اید و نہستانی
سر ہر کہ نظر دارم رویتو پیش آید	خود ذات تو می بینم اید و ست بہر

احمد چکند کشف تو آیا چہ تو اگر کن
اغیار چہ میجو اہد از حالت اسے

بر بودم از تن من آفت جانی	ز بہا پسری سیمیری ماہ نشانی
سکر شکنے تیغ ز نے تیزہ گذاری	سیراد گری نیر قدی سخت کانی
گلبرگ رخے بہر خط سبیل نہ لے	غنچہ دہنے گلبد نے سرور وانی
عشاق کشتے تیغ کشتے کینہ فردے	جاد و نظرے طر گرے سحر بیانی
شکر لقبہ شہد بے آبجیائے	شیرین سخن خوش نفسی تنگانی
طوطی نفسہ طرفہ کسے کبک خرا	زیبا صنمے خوش نقشے شاہ زانی
سدمست تہی بادہ کشتی مایہ یارے	بیچارہ کشتے حورو شے طرفہ جوانی
شگ شکرے شکوہ او شہرہ سہرے	کان ٹکے در نگلش شور جہانی

بر بود از احمد ہمہ عقل و دل ہم ہوش
آشفقہ کتے دل شکنے مایہ جانی

بلاغ تو حیدر اہمال تو سے	کبہ فقر را جمال توئی
--------------------------	----------------------

ہمیت ای حال صریمیداری	درہمہ وصف لایزال توئی
مرتا اے تہ ہے گویم	تا دروحی بر کمال توئی
ملک وحدت ترا مسلم ست	مالک ملک لے رفاں توئی
حولتیں اگر یقین تو دیرانی	حق پاییدہ سے قتال توئی
گر چہ حاکی دیریں حریر چاک	لک صافی ترار لال توئی

نگد رار حولتیں احمدی بیکار
نامدانی کہ دوا الحلال لوئے

آئینہ بھماں نماور جمال احمدی	مطلع نور کیریا قدر کمال احمدی
ہست شہود دیرال صہ و دل	صورت پاک دات حق نقش جمال احمدی
عقدہ رلف دلزل صل میں بستا	مکتہ ترا یا نقطہ حال احمدی
یر تو آقا تادہ لساں میں ہر	حس آب بحر اموج بوال احمدی
سایہ نور مطلق ہر عہ مکتہ کی دوا	مرج حلاہماں بحت طلال احمدی
سحر میط معرفت قطرہ حوی لہما	صبر و قوت حاضر آن لال احمدی
ہر جہ تو سگری صفا ہست دین صفا	درہمہ مود ماہست صال احمدی
آئینہ حراماں سحر و زود ما	ہر سراج کیریا ہست بھال احمدی

مست کلام ہر ستریکہ رنر ماستقاں
ترج دیان حدت قول انتقال احمدی

می نوش کنون ز عیش و مستی جاے	راں جرعه سے مگر بکامے
بسیار قدم بہرہ و تقوا سے	ما شد کہ ز دل رسد بیاسے
از زہر گشت پیچ حاصل	جر محنت و رنج جز جاے
یا چہ کشیم طعنہ حلق	دل سوختہ شد ز چند خامے
ورزاکہ نئے رسم بدرمان	ز ان درد کہ بہت فصیح ساے
در حلقہ ذلت آن لارام	در ہر طرفی نہادہ داسے
دارم دل کے خراب و بنخود	چون مرغ اسیر و کتاسے
سیار صلاح مشر درینا	ماوردہ صبار تو سلاے

سر حلقہ عاتقانست احمد
خونے مکت ز چند رعاسے

ایدل طلب محال تا کے	دریاب یقین خیال تا کے
از خمر و عشق تیرے نوش	اندر طلب زلال تا کے
عمر تو ز نشت در سبیا ہی	در فکر زلف و خال تا کے
تو عین حقیقتے تینید لیش	در آرزوی جمال تا کے
میکوش کہ راہ حق بیاسے	این ظلمت این اندال تا کے
بگذر جہان و بگذر از وی	این مالی این منال تا کے
احمد تو زبان خویش بر بند	این غلغلہ و مقال تا کے

مدرسیہ گوتم رحق کہ ادعوی
 مراست عشق و لیس میں ہاں ترا
 ولس رہنما کا ہے پیدا
 اگر حاصل طریقت را ولت ساسی
 اگر عشق کرائی کہ عشق قوت
 اگر تر اصل خود تو جو لیس را یالی
 اگر جو لیس را آئی سر اسلم اللہ
 اگر حتم حد امیں تو جو لیس را امنی
 حیا ستیت محتم حد ای میں سگر
 جو لیس طرف داتس ہر طرف کہ نامہ

دیں سر اسلمی کہ عشق ما جو لی
 کہ میر عشق چا است ایکہ محرو لی
 دراحت طریقت اصل اگر تو مامو لی
 ترسیلکہ شتا ہی کہ ستاہ محرو لی
 توئی مساعد مسود کحت میمو لی
 رسد سکہ دولت کہ گنج مدو لی
 کہ وصل مار جوید لے حکم جو لی
 ستوی تو واقف اسرار در ملکوی
 سین ستم سہالی بوار میردالی
 دلم السجدہ گراید تو ذات اعیولی

ظہور جلوہ احمدیات ٹخن حد است

کہ واقف ست را سر عشق محو لی

خان میں برود دلدل ہویتے
 شاہد مردم فریب دلرے
 دلرے دیارہ عیارہ
 سیرے تیرین و سیرہ چٹکے
 کے تو اندگفت طبع دایت او

سیر و قدیرے باہروئی سرخستے
 آفت و توتو خے ملاے کس کتے
 عمرہ جوئے دستے پیستے
 یوقاے طالے مردم کتے
 چوں مے لگے زمانے حاشے

خونی و شونجی بلای کین و ک
چون توئی ہرگز ندیدم سہیگا
کی بیاید بی تو شہا جواب خوش
چہ درانے از در خود مرا
مثل تو در جہد عالم کم بود
یژسوائے دوست تا دیدم براہ

فتنہ عارنگری گرد سکشے
ماہر دے دلشائے چاوشے
گرچہ صد دیا کسم من مفرشے
چرخ روزے میرا نم یا ششے
دلرباے جائفزائے دلکشے
برگیتے با دپاے ابرشے

احمد از شوق فراغت شد اسیر
دزدہ در دل ز عشقت آتشے

بمبنی بیت در صورت جد
کہ میگوید کہ نتوان دید حق را
چون توان دید اینجا ذات اورا
نہذا ہم چہ شخصی چہ ذاتے
کہ میگوید تجلی نیست اینجا
بروی خوب تو من سجدہ آم
شناسم من تر امن آشکارا
جمال لایزال را بر بینی

بمعنی و بصورت خود نمائی
من اینک دیدہ ام ذات خدا
بلگوی خود نما تو از کجائی
کہ در ہر وجہ صورت مینائی
بین درخوشیتن گر آشنائی
بہر وجہ کہ تو از در در آئی
اگر نہمان شدہ در چشم ہابی
اگر از خوشیتن یکدم بر آئی

شہزادہ ترا تحقیق و حدت

اگر بینی تو خود مرعی و رانی

اگر دقت شوی اسر خود را

اگر می جمال احمدی را
رہاہ دل سو جالی گرائی

متنہ قات

از ماں برکتیم بشکر شکوہ
کہ دات کالتس لقصا دست
مکرده رسولت مستوح جور
کہ حلقان حاک اسلیتات پور
جو خوابزدن رسد مل قبول
دراں نم چہ گوید جدای غیور

علی، علی، علی، علی

خدا کردہ پیدا محمد زور
امسراج بختیدہ قرب حضور
ایں نگاہ کردہ لعالم ظهور
ہماں چار یا رست معنی دور

الو لکر فاروق عثمان علی

خدا فصل بختید الو لکر را
ایں امکہ فصیلت عمر استرا
ایں نگاہ عثمان دتیر خدا
مرات حسن سال لاصفا

الو لکر فاروق عثمان علی

مکتبہ یامی بیرون دین جہاد
کہ فرمود بیعیر کردگار
مدین عقیدہ ماں استوار
ترتیب ال فضل آن چہار

الو لکر فاروق عثمان علی

کئی حواری لقتن میدان شیشرا	کئی سحر زلماء بیت خویش را
ایکیر این سخن از پی کیشرا	چرا بیت کردی تو فزینرا
ابو بکر فاروق عثمان علی	
براه خلافت ندارد دلبر	ز قول روافض بھی در گذر
برین نوع فضل خدا بر شمر	نوفی مردستی مشو بنحمر
ابو بکر فاروق عثمان علی	
پس از من خلافت بودی سال	بفرمود پیغمبر و الجلال
بین در دلائل مشو و جمال	تجاش بود بر علی مر کمال
ابو بکر فاروق عثمان علی	
مگردان دل خویش را ازین	عقیده بود میل سنت برین
چه گوئی چه نامند گویم چنین	چهارست یار زمین و مبین
ابو بکر فاروق عثمان علی	
خدا اندیش سینا تراستود	درین فض کردن چه تعب و کد
که فرمود پیغمبر مایه و و	بترتیب ان فضل یاد و جود
ابو بکر فاروق عثمان علی	
مناجات	
جمالش من که در هر ذره تاباست	خداوندی که او پیدا و پنهانست

سر آں چیر که اردی در وجودت

طهارت نفس عالم نقش اودال
رمز و پند و معنی گفت بر ما
در صورت همه معنی سبب مصمم
در صورت چه لمانگست معنوی
چهره پیشوی در عالم تقوی
به سببی هیچیک سودا یقینی
ماست بدیع خود میں را بجالی
سرا در کار خود دست نه بود
شکل راه دولی کان پست
سودا اول سودا دل و فرسود
در مای قدم آورد و موی
هر اراں آینه کرده مصفا
رحم اقرب سیاهی که در مشکو
هر سبکی که گشته آشکارا
در نحوئی تجرد کز آسانی

لناستت هر مود بمثال

بیاسع مضائل کمر خودت

ملوح جمله هستی حرف و دوا
چو دریا ستد نهال آگاه در
نی صورت که ستد معنی اسرار
که لیلی اندر و دست مجنون
طلب کس از ره تحقیق معنی
نکردی سود در ره بالیقین
که اندر راه او آید کالی
نکردی هیچگونه رن سفسود
همان مگر همان کال و قیست
محرر دو جهان را تو سبک جو
که می معنی عیساں ح فوجی
که تا معنی حال حوشت خدا
نزد صاحب اسرار معروض
سر اسرارین نمودار است تا
چو خود را مافقی معنی عدا فی

حال نسب در هر نقش اسکان

توئی ظاہر درون خود پروردہ

کہ ظاہر می ستوے ہر دم ز پروردہ

حجاب تو ہمہ خویشی برادر

ز خویشی ماندہ در عین پندار

اگر صورت نمی نمودی ہویدا

بمعنی گے رسیدے مر و شیدا

ز خود نیز از سوا گم نگردی

و مردان بچوگان ہست مگر

خدا را در خدائی میتوان یافت

صفا از روشنائی میتوان یافت

بہر صورت کہ می بینم جمالش

تصور میکنم عین خیالش

بصورت مرد معنی رہ نماید

کہ در صورت رہ معنی فراید

و جام عشق گر یک جرعه نشی

و د عالم را بیک فطره فروشی

زنی یا ننگ یا الحی را دادم

برائی بر سر بردار آن دم

جہانی در خروش آری لہر

و فوسازی بخون خویش از سر

یو آدم کن ابا از حنیت آباد

سرای گیر اندر وحدت باد

چہ می بینی تو آدم را بصورت

ہمہ معنی ست آن معنی ضرورت

تہ آدم گشت مسیح و ملائک

کہ او بودست معبود ملائک

بکوری صورت آدم ندیدہ

ز معنی سوزان سجده کشیدہ

اگر آن تکتہ دانستی غرازیل

م آدم را نمودی سجده بقیل

خو زین سجده دلش آگہ بودہ

سرش بر سنگ لغت گشتہ بود

اگر کہ بدے از ذات آدم

صفاش را ہمہ دانستی آندم

کہ جبر اولیت اسرار کل موجود ہے ہستی را امید ال تو محمود

میں در کائنات او پیدا
ہوں طالب ہوں مطلوب
ہوں عاشق ہوں محبوب
کہ تا دریابی اسرار جمالی
توئی ار کل موجودات مقصود
اگر در حقیقت یکدم متالی
کہ حردالتس یعنی ہر چیہ بینی
یقین اندرین سرکار مای
سرسوی صاف دست مگر
رستہ ہو معکم را رگستہ
اگر مردی سرور حقیقت کس
سیا در کوی حدت خاہ گھر
لشکر ای ہوتیت گام بردار
وجود چوں در گردی دناستہ
ستویدر دگر و دناست باید
بجاناں رندہ تو حاکم اندر کس

کہ حردالتس یعنی ہر چیہ پیدا
ہوں عاشق ہوں محبوب
کہ تا دریابی اسرار جمالی
کہ در ہر درہ ہستی تو محمود
ہمہ مقصود را در حقیقت مای
سین اید دست گھر و لیتی
می عین یقین ایدہ مکتا
کہ حردالتس یعنی ہر چیہ بیکر
رموز کس اقرب ما رگستہ
رای بر ال ہست حاکم کس
جو سیمرغ اندر ان کاستا گھر
ریحونیتی لستان نام نزار
تو این نرمان کائنات در دماستی
مدہ حال کر بھی حاکم مای
مدن حال حقیقت ار مدہ کس

اگر بارہ مانی در رہا نے
بود ہر حاکم تراز مدگالی

فنا شود در ره تو حیدر مطلق

برابر آندم تو صد یا مکنایا الحق

الکرموی مانده از وجودت
که کم الفقر معنی از غنایست
چونم الفقر هو الله باستی
بیای ای طائر قدسی زمانی
زمانی بشکن این دایم طبعیت
بردی از هو این بال بکستای
تو شهبازی شکار خوشین
نشین گیر اندر وحدت آباد
طوافی در حریم کبریا کن

شود با فی بود و دوس بود
قنای کاندرو جمله لقایست
بملک فقر نشا بنشاهی
لقاف قریبش کن آشنایی
که باشد راست فرجام طبعیت
هوست را درین رکوع فرما
تو دریائی چه باشی بر لب
سرای ساز اندر قوت آباد
خدائی شو تماشا می خدایا کن

بگیر اندر حصار آباد مترل
خدائی از خدای کن تو حاصل

ما شاهباز قدیم از لامکان بید
سیرغ قاف قریب از دام کون
روز الست با حق لفظی میگفت
بر خوان سخن نزر قوت حیات
اسم در گشت کنز ابر لوح دل نوشته

بهر شکار صیدی در قالب آمیزد
طاووس مانع عرشم از آشنایان
هم شربت سقا هم من به چشم پیده
آواز سخن تقرب بواسطه شنیده
در نامه عیادی اتی قریب پیده

هر کس بخت صفت مارا کاشا سدا	اور کرو گاریم در آب و گل مید
آمر که دیده باشد فایه گیتیم	سکر و در حالم آبر که نیست دیده
ارمر لو حدایم در نور مصطفایم	در گرا بهایم اعدر حدف حکیده

احمد ام که اویم از خود سخن جیه گویم
در سیکرم لطف کن که قدرت آفریده

خاتمه الطبع

بستایر در که را و صا و دیکتا و	ایس چه گوید دل مد ات غیث پیمانا
میلانی ای الایثار لیل تر بود کم	اوسب کو اوست قائم سکستانی ط

و لب احمد که خود و اوقیس اول مرسته اطلالت و نقس غلامین صمیمی با افاق

محر اسبادی هستاں کمر پاؤشی	هاں بیاتما تا کس حلوه حدادی
----------------------------	-----------------------------

ایا بعد اهل مذاق و حدت دوستم از رگال لوامی همه آورا که ستار کمال
سمای تحریرید و خواصاں کمر تو جید توید روح بر دور و قروچاں امر اما و که یرولا
دیوان مادر الدیان ملوار مصامین تو جید عرفاں که بهوز حالی لطف سر سید
و رعاده مستاقان زیدار پرده اور و قص اشاعت مکسو و سواد لوالی را
که در هر شش صد گج معرفت سها و از هر لعل طس هر ار که حقیقت عیان نامس
دیوان حضرت احمد حام زنده پیل سلی نامس و سید دل که مقتدا
ایل طریقت و یگانا سنا و دگر گیتیم شمع اله اسرین الحس اصل سکوت موصع ما

کہ ارتوان حامی ست و کار فرزان جبرین بن عبد اللہ الحنفی مدد ویر المومنین
 این خطاب یو این ایام کردہ تحسین اُمنی بودند و عمر بست و سالگی توفیق
 ایندی توفیق شدہ بکوبہ قند سیرہ سال ریا و بجا بدہ بسر بردہ بمجمل سالگی مالہا
 ربانی در خلق آمدند و ابواب علم لدنی بر دگمشوف شدہ از مدہ جلد و علم توفیق
 مفت و علوم سرار و حکمت تصنیف نمودند اشعار عالی رتبت و از مدتی سخنانہ
 چل دو فرزند بوعطا کرد و بعد وقایع موصوفہ چارہ دہ پس از مدتی علم کامل
 حاصلت یافت کرمانت حضرت عبرت نصرت لگی سفیر مؤند کہ حال حدیث شاد ہزار
 مرد برستم تو پکردہ اند شیخ ظہیر الدین کی از فرزان حضرت بودند در کتاب الحقائق
 فرمودہ کہ برست بر م ششصد ہزار کس بی بودند سر او لیا کا ملین بودند و
 حضرت موصوفہ مادہ پنج سال امام المسلمین بکیرہ احمد ہوید او وقت شریف از
 عشق الہی رسید از خوارق عادت و کرمانت حضرت ایشان کتابہا مکتوبست حا
 میان ادبیا بچین یانی یک نسخہ صحیحہ قدیم الکتابت دولت کور از کتب خانہ عالی
 محمد افضل خان صاحب ابواب لا خطاب اب محمد سر فرار خالصا سادہ اعلم امر اسقام
 انجیل خان تفحص و تنیاسد مستافان یک نگاہ محو تالیس نیدہ طبع حس استیفا
 نمودند از اسحا کہ استاعت علوم فنون خصوصاً تنبیغ کتاب یرحمت اقا عالم البصیر
 منشاء این مطبع عالی سنہ ۱۲۸۵ لکھنؤ مستطوب خط خوب صورت خوش اسلوب مطبع
 منشی نول کشور واقع کانپور بجا جوری ۱۲۸۵ ہمارم طبع گردید

دیوان شمس قمریہ مستور کلام مارو ذکر
 لیتا ولی دوراؤ دس ملک و مروت و تسمیر
 دیوان حضرت خواجہ قطب الدین
 سجدتار کاکی کلام رباعی
 دیوان خواجہ معین الدین حسینی
 یہ دیوان نایاب محض عنایت امیر دی
 اس قطع کو طائر کا طبع ہوا۔
 دیوان حضرت عارف الاعظم تبرک
 شیخ محمد الدین عبداللہ دہلوی قدس سرہ
 دیوان محض و مستطاب رمان کا کلام سے
 ار حلوہ طبع محض حسینی اور با واقف کلام رباعی
 کہتے ہیں وہاں درست ہو مگر وہ سوا ہرے
 دیوان غنی درسی دیوان مشفق ملا محمد
 ظاہر علی غنی کسیری
 دیوان مہتاب اس سحرور مارکی فکر مستر
 مہتاب اس سحرور و استویہ رئیس کثرہ۔
 دیوان موروں اس جو حسن فکری
 غائبانہ راجہ رام برائے سرئی استویہ فکری
 دیوان ناصر علی تاسر مامور کا کلام ہر
 جو ہر معظّم۔ یہی دیوان مرآئ الملک محمد طہانی
 اہل رمان ادا اس کے ساتھ مستی خواہ ہر مسئلہ
 کا کلام ہر حلوہ مراد صاحب سحر ہیں۔
 دیوان کشفی۔ ار حلوہ خیال بلند بولو
 شاہ سلامت اللہ۔
 دیوان اہلالی۔ ار کلام اہل رمان۔

کلیات غالب در اسد اللہ غالب
 کلیات جامی تصیف۔ فارسی
 انتخاب کلیات عناصر حسرو۔
 اس میں جو دیوان ہیں۔
 ۱ دیوان تحفہ الصغر حسرو کا کلام ہے
 ۲ دیوان سلاطین سلاطین کا کلام ہے
 ۳ دیوان حرب الکمال جو کمال حیرت میں
 مرثیہ لیب و ما۔ ۴ دیوان لیب
 نقیہ کلام مخام سری۔ یہ کلیات ایک کتاب
 ہر چار دیوان دش طبع سحرور صاحبان
 دیوان حضرت امیر حسرو دیوانی
 کلیات نظیر متیالوری سارحوش
 فکری ملا علی قلی لوری۔
 کلیات نظیر فارابی تصیف حسرو
 ابو نصر فارابی۔
 دیوان طہر فارابی۔ تصیف ایوب۔
 دیوان صاحب کامل۔ ار مرزا
 محمد علی صاحب تبریزی۔
 ایضاً انتخاب دیوان۔
 دیوان حافظ۔ محض خوش طرار ملک
 فتح روش صاحب طبع ملقب مسالیں
 از معین حضرت خواجہ شمس الدین طہر
 المینا مطبوعہ حسرو مست حو خط۔
 شرح دیوان حلوہ داخل و غلطیات
 از تصنیف مولوی سید محمد صادق علی راجا

خیال بنجود می توانی متیل گم نام
تو دتخلس دیوان قیاسم شعراء
ملا قاسم دیوانہ دیوان نوید می
فارسی، لہیا مفید یاد آوری متیاں
ریا عیانتہ عمر خیام محشی ریاضات
دہ اوس اور اسناد قلی کلام کرا علی در
ہدی ہیں۔ اختراع جدید صا کس
میں یاد رکھام ہمار چاہو نہ رطب را کس
ریس ملع مراد آید قصاید ہر جہ
مقامہ لود ۱۵۴۱ لہ محمد مران طلیان
قصائد شون ۱۵۴۱ لہ محمد مران
قصائد تہ قوائد مصنفہ می تحس لہ بیت
قصائد مرغی محشی مصنفہ دلا نا حال لیر
عربی شیراری۔

قصائد ہر چاچ محشی مع فرہنگ مصطلات
سانی نامہ ظہوری محشی
قران السعدین محشی مصنفہ میر محمد ہوی

تذکرہ شعراء ۱۵۴۱

تذکرہ گلشن چار شعرا می کرای مشہور
کاتہ کوہ مولفہ لوسیر محمد صاحب کاتہ لقیہ ہو
قدیماری مجموعہ لہنیاں یا قیاس شجاریار
مولوی عبدالغفور خان لہنیاں شجرائہ عام
شعرا می مشہور ہر جہ حسن مصنفہ
عطا حاصل کی ہر مدونہ حضرت مولوی عطاء اللہ

ملکرائی۔ جواہر الیاسی ایک دکرمان شاعر کا ہے
مصنف اسکا آخری ہر ہر وی شہر او شہادت
عہد میں طہا شہ ایران کے یہ تذکرہ
مبالغہ کرتے مقام سدھم محصور لکھن شہادت
نہر کے طور ارعوان ندر کھی
تذکرہ حبیبی لہ او و تذکرہ ست ہر مولفہ
پیر حسن دوست سبحان

کتاب مقتضی نظم و نثر

خبر نامہ۔ نئی نئی جہ گہ بہت یاد
نہی ہر گو نظاہر ایک مسالہ شایاں
ہر مکہ باطن حبیب و جہاں کا اعلان
از جاوہر طبع عرفان لہ جہ حقیر لہ لہ
مثنوی مخزن اسرار مصنفہ مولانا
نظامی گنجوی۔

مثنوی لیلی مخزون مصنفہ

مثنوی خسرو و شیرین

مثنوی سفت سکر

سکندر نامہ تہری تہا لہ مشہور

درسی کتاب قصہ ملک گیر می سکندر دارا
مصنفہ مولانا نظامی گنجوی۔

القصا۔ جل قلم مانند توسطہ قطوہا
خو شخط محشی مع فرہنگ

سکندر نامہ مجسمہ

مثنوی لوسیر محمد صاحب کاتہ لقیہ ہو